
BIBLIOTECA NAZIONALE
VITTORIO EMANUELE
6
1 C
5

·1574. 20. Apr. Ai 94.

Introductiones apotelesmaticę

ELEGANTES, IN CHYROMANTIAM, Physionomiam, Astrologiam naturalem, Complexiones hominum, Naturas planetarum. Cum periaxiomatibus de faciebus Signorum, & canonibus de ægritudinibus, nusquam ferè simili tractata compendio.

AVTORE
IOAN. INDAGINE.

Ex libris Julij Cæsaris Ballini.

LVGDVNI,
APVD IOAN. TORNAESIVM.
M. D. LVI.

. s. s.

INTRODVCTIONIS IOAN. INDAGINE LIBER PRIMVS.

DE CHYROMANTIA.

De Manus distinctione. CAP. I.

GRAECI Chyromantiam vocãt diuinationem, quæ ex Manus inspectione colligitur. Et iam diu, atque adeò apud veteres quoque in vsu fuisse, antiquissimus ipsius vocabuli vsus arguit. Scripturus autem eius rei obseruationes, necessarium puto ipsam primum hominis manum describere, eiusque partes designare, quo deinde facilius cognoscantur ea quæ de vaticinio (vt ita dicam) manuario præcipiemus. Et manus quidem passæ (sic enim appellabimus extensam, ac complanatam) interior illa planicies, palma est. In cuius medio relictum concauũ, vola dicitur. Inde manant digiti quinq;: quorũ primus grosior ac robustior, quòd cæteris præpolleat, pollex, vnde pollicare, quod ad pollicẽ pertinet. Proximus Index vocatur: ꝙ indicãdo aliquid extenso eo vtamur. Qui deinde sequitur, ab eo quod inter quinq; medius est, medietatis vocabulo censetur. Vocaturq; alio nomine Medicus: quoniam eo vtuntur medici locis infamibus. Et verpus, à verrendo. qua deinde voce Iudęos infamandi studio, & qui sic crebrò vtãtur, eo digito nótamus,

Manus passa. Palma. Vola. Pollex. Index. Medius.

tamus, Verpos dicendo. Vt Iuuenalis. Eadem nisi sacra colenti, Quæsitum ad frontem solos deducere verpos. Etiam contemnentes aliquem, medium plerunq; digitũ exerimus. Vnde & prouerbio locus factus, cùm aliquem despicientes, medium illi digitum ostendere dicimur.

Annularis. Post hunc à minimo proximus Annularis est, sic dictus, quòd aureo annulo circundari soleat, præsertim is qui in sinistra manu est. Cuius rei eruditi homines rationem scripserunt, quod in sectis humanis corporibus inuentũ sit, neruum quendam tenuissimum, ab eo digito ad cor hominis protendi; vnde visum antiquis, eum digitum ✗ annulo quasi corona circundari. Vel certè ab auri ipsius natura, quo cor vegetari ac confortari aiunt medici.

Auricularis. Omniũ minimus ac vltimus à quibusdã Auricularis, vel auricularius, quòd eo veluti aurifcalpio emungẽdis auribus vti solemus. Et de digitis hactenus.

Pugnus. Porrò clausam manũ ac cõpressam, digitis cõuolutis, pugnũ vocamus, cuius summũ iuxta pollicem est, infimũ è regione. Quã manus partem, quia percutiendo corpori alicui admo-

Percussio manus. nemus, percussionem manus dici à Chyromanticis iam prope receptum est. Tum manus vbi ea iungitur brachio, iuncturam manus, vel quia ibi restringatur, ac in

Restricta. arctius exit, restrictam manum dicimus.

Montes. Habent deinde singula tubera singuli digiti, quæ à radicibus digitorũ insurgunt, ac à nõnullis Montes vocãtur, inditis planetarũ nominibus. Quibus additur prominẽs illa caro, quę ad pugni infimum, id est ad manus percussionẽ est. Quo fit vt planetis in manu hominis locus sit omnibus. Vnde & vaticinia colliguntur. Nam pollicis tuber Veneris

Planetarum situs. est, & hac nota signatur ♀. Tametsi secus placuit aliis: verùm nos à priscorum tramite minimè discedemus quos antea polliciti sumus nos imitaturos. τὴν πρᾶξιν suo loco dicemus. Indicis, Iouis. Et signum habet ♃. Medij, Saturni, hac nota ♄. Annularis, Solis, quod hic

charact

character indicat O. Auricularis, Mercurij, sub hac nota ☿. Quòd verò in manus percussione tuber est, Luna occupat: idq; sic scribimus ☽. Iam Mars quem locum habeat, paulopost dicemus. Sed prius sectiones manus, quas antiqui incissuras, nostrates lineas appellāt, describemus. Sunt autem præcipuæ & principales hæ. Restricta, quæ ibi est ubi restrictam vocari manum diximus, ac à brachio manum diuidit. nam in ipsa penè iuncta est linea vitæ, vel cordis, quæ sub tubere Indicis, aut iuxta, quasi inter pollicem ac indicem orta, manum secat, ad restrictam tendens. In eadem manus regione, id est ad indicis tuber, oritur linea quæ per transuersam manum ad Lunæ tuber protenditur: uocaturque linea media naturalis. Atque hæ duæ sic ortæ, atque in diuersum euntes, trianguli formam incipiunt. Quam deinde, si fuerit (nam in quibusdam non apparet) linea tabellaris, vel hepatis, aut linea stomachi (nam iis nominibus eadem sectio denotatur) perficit: vt sit quasi basis trianguli. Oriturque iuxta Restrictam sub tubere pollicis, & præter mediam naturalem profluit ad Lunæ montem. His lineis conclusum spacium Marti damus: vocamusq; triangulum Martis, hoc adscripto signo ♂. Est & linea Mensalis, quæ sub auriculari, ea parte qua Lunæ tuber exit, orta, Indicem petit, hoc sortita vocabulū, quòd inter eam & mediam naturalem, relictum spacium, mensæ figuram arguat. Nam omnino vocatur spacium illud Mensa manus: vel quòd faciat quadram, quadrangulus. appellaturque præterea fortunæ linea. Atque hæ ferē potiores sunt manus sectiones, ad quas reliquæ minutiores, tanquam ad principes lineas colliguntur. Sed iam omnes, vt fieri potest describemus, ac quantum ex ipsa arte est, de earum significatione exponemus. At primò de eis dicendum arbitror lineis, quæ à tribus nobilissimis humani corporis membris, denominationem

Linea vitæ.

Linea media naturalis.

Triangulus Martis.

Linea mensalis.

accipiunt, Cordis, Cerebri, & Hepatis. Vt autem in iis corporum partibus, quicquid præcipuum hominis est vertitur, ita ab ipsis tribus incissuris seu lineis, de hominis salute, ac pernicie, & quicquid pręter necessarium illi accidere potest, vaticinari licet. Quod si cui leuiusculum videtur, meminerit & antiquos Pythagoricos, pręsertim à lineamentis corporum humanorum mores hominum coniecisse, ac plerunque quod cui eeuenturum fuerit, prædixisse. Nam de Socrate quid fertur? quẽ cũ quidam ex physionomia descripsisset, ac hominum omnium qui viuunt impurissimum, ac planè perditum libidine dixisset, ob idque à discipulis eius, tanquam flagitiosè mentitus reprehenderetur. Respondit Socrates, hæc quidam ita sibi naturaliter inesse, verùm se naturæ vitia, rationis norma correxisse, innuens, ea quoque, quæ à natura nobis insunt, consuetudine emendari, & contra ipsum quodammodo fatum obluctari hominem posse. Et Peripateticorum princeps Aristoteles, ait manum hominis à natura factam, tanquam instrumentorum instrumẽtum in humano corpore, & organorum organum. Cùm igitur illius officium sit, omnibus humani corporis partibus inseruire, & omniũ membrorum virtus in humana generatione concurrat: valde consentaneum est, humanæ qualitatis (quam vocant Complexionem) signa quædam ac indicia in hominis manu conspici. Ea est omnium inter se membrorum proportio, sic in singulis omnia conueniunt. Quid quod Plinij ætate fuisse iamdum in vsu Chyromãtiam, ipse Plinius asserit? Officij tamen mei arbitror, interim admonere, quatenus arti cõcedendũ sit, & quid aliunde præterea adsciscendum, ne quis putet iuxta tam angustos terminos, tam magnæ rei cognitionem includi. Vbi quid ego consueuerim, non absurdum arbitror ostendere. Quoties enim percontantibus respondendum est, ipsam

Socratis natura.

Cautela.

ipſam quidem primùm manum (vt aſſolet) intueor:ſed interim vniuerſum iuxta corpus, ac omnia eius lineamenta accuratè perſpicio: phyſionomiam (quæ vocatur,& de qua in ſequenti libello agam) cũ Chyromantia coniungens. Deinde natiuitatis horam, vel menſem, diẽ, ac annum. Quo ſcito, ad Aſtrologiam naturalem, cuius infraſcriptis à me libellis rationes pertractabuntur, animum adiicio. Sic planè putans, nihil horum, ſi ſeorſum vſurpetur, ſatis eſſe ad reſpondendum inquirentibus, potiusq́ue me temerarium, ſi citò reſpõdeam, quàm illos ſtultos ſi facilè credant,iudico. Itaque ſic iſta contenta ac complicata habeo,vt quodquod arripuero, reliqua ſimul, protraham, & omnibus pariter vtar. Exiſtimans dementis omnino hominis, inſpecta ſemel manu,de vita ac fortunis omnibus ſententiam ferre. Sed iam ad Chyromantiæ leges redeo.

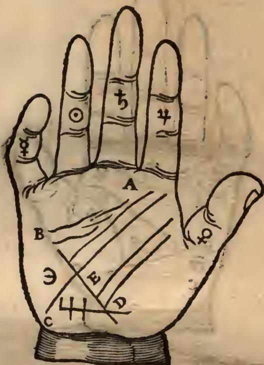
A Linea menſalis, vel fortunæ.
B Linea vitæ vel cordis.
C Reſtricta mulieris.
D Percuſsio manus.
E Linea media naturalis.
F Linea hepatis vel ſtomachi.

A Linea

A Linea Menſalis.
B Percuſsio manus.
C Reſtricta manus viri.
D Linea Hepatis.
E Menſa, vel quadrangulus.
G Mons pollicis.
H Linea vitæ, vel cordis.
I Triangulus.
K Linea media naturalis.

Nomina digitorum secundum Planetas.

A Mensalis imperfecta.
B Soror lineæ vitæ.
C Hepatis & stomachi.
D Soror lineæ naturalis.
E Linea vitæ.

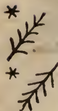
De

De linea vitæ. CAP. II.

INEA vitæ, quæ & Cordis linea appellatur, incipit, vt dictum est, à monte Indicis per palmæ medium, tenditq; eò, vbi restrictam manum appellari voluimus. Quæ si longa fuerit, recta, ac viuo quodam colore perlucida, vitam longam, & paucis ægritudinibus obnoxiam præsagit. Ipso hoc Plinio adserente qui ait. Contrà longæ esse vitæ incuruos humeros, & in manu vna duas incissuras longas habentes, quod de linea vitæ, & media naturali licet intelligere. Quòd si virtus naturalis fuerit imbecillis, tunc & discolor, variegata, tenuis, & sæpe obuersis rimulis scissa, & breuis apparet linea, vitæ breuitatem, ac aduersam valetudinem arguit, & virium parum, ipsumq; hominem denotãs rarò aliquid ad optatum finem perducere. Quemadmodum illa crassiòr, ac longa, & indistincta, omnia contraria pollicetur. Cuius rei si quis à nobis rationem exigat, dicemus hoc sanguinem ipsum, qui cor vegetat, & quem aliqui animi sedem esse putauerunt, præstare. Certum hoc enim est, vt ille purus, vel impùrus fuerit, ita lineam hanc colorem sortitam, obscurum, aut clarum, adeò vt rubicunda ac splendida sit ea, quoties in homine sanguis abundat: & è contra pallens ac liuida, vbi ille defecerit. Vnde & imminutus calor naturalis ostenditur, & firmatum corpus, & contrà robustum ac vigens. Tunc si hæc linea fuerit stricta, subtilis, & bene colorata, ac mediam naturalem versus processerit: significat hominem boni consilij, subtilis intellectus, magni ac plane regalis animi. Et si fuerit lata, & malè colorata, vel pallida, contrarium denotat. Hoc autem semper notandum est, in omnibus lineis principalibus, Quòd si sint rectæ, ac indistinctæ, & bene coloratæ, semper bonitatem complexionis ostẽdunt. Si verò contrà

Longa. *Breuis.* *Crassa.* *Rubea.* *Pallida.* *Stricta.* *Lata.*

trà diſpoſitæ fuerint,contrarium ſemper arguunt. Item
Groſſa. ſi linea vitæ ſit groſſa & profunda, & diuerſi coloris, id eſt, per puncta rubra pallens, ac liuida: malitiam, calliditatem, inuidiam, ipſum alioqui hominem garrulum, iactabundum, ac ſibiipſi placentem. Si eadem linea ſit groſſa, & valde rubicunda, fallacem hominem, impurum, inconſtantem denotat. Si verò liuida cum quadam rubedine permixta fuerit, iracundum, & quaſi ex ira furioſum virum demonſtrat. Si verò valde rubea, cum quadam plumbea liuiditate permixta, inconſtantem, inuerecundum, vagum, proditorem, diſcordias ac lites ſerentem, iracundum, & qui ſæpe ad malum incitet. Iam ſi hæc linea fuerit rubea ea parte qua ad Reſtrictā protenditur, crudelitatem denotat. Sæpe & bifurcata ea in angulo ſupremo, inſtabilem, vagabundum, & in omnibus agēdis virum mirabilem oſtendit. Quæ ſi fuerit flexuoſa ac contorta mediam naturalem verſus, ſed rubra deceptorem, ſubdolum, petulantem, & peruerſi animi innuit. Aliquando & crucis ſignum à linea vitæ tendens ad angulum ſupremum, cum tribus paruis lineis, in muliebri manu ſi comparuerit, ſalacem, pudoris prodigam, ac extremè improbam ſignat. Si quando in linea vitæ inueniatur quædā crux parua circa angulum dextrum, & hæc crux ſit inciſa, in manu mulieris, nephariam, ſceleroſam, ac vltimo aliquando ſupplicio propter ſcelus afficiendam. Nam talis crux in prędicta linea vitæ ſemper malum ſignificat, tam in viro, quàm muliere. Si duę lineæ fuerint iuxta lineam vitæ repertæ, in fine tuberis pollicaris, quaſi ad latus iacentes, eum hominem breui moriturū hoc ſigno coniicio. Si linea vitæ habens ramos extenſos verſus mediā naturalem in modum hîc in margine ſignatū * diuitias & honores, ac perfectionis ſignū eſſe dicitur. Si verò iam dictos ramuſculos extendit inferius, verſus reſtrictā, hoc ſcilicet modo *paupertatem,

&

& à seruis & domesticis deceptionem, ac eorum infidelitatem semper indicat. Si autem tales ramusculi vadunt directè ad mediam naturalem per triangulum, significat hominem post multa discrimina, & varias fortunæ iactationes, diuitias, & bona habiturum. Si verò multæ paruæ lineæ secent lineam vitæ, multas ægritudines prædicunt. Si in linea vitæ sparsim sunt quædam grana, siue puncta: salacem, impudicum, fornicatorem, præterea & contentiosum ostendit. Eritq; homo ille in discrimine vitæ, propter sanguinis effusionem in seditione, cuius ipse autor fuerit: omnino grauiter aliquando vulnerabitur. Vbi in principio lineæ vitæ oriuntur tres paruæ lineæ tortuosæ eam intersecantes, hoc modo * signum video futuræ lepræ. Nam peruersum hepatis calorem ostendit. Vnde ex iam dictis colligitur, quod si linea vitæ, vel cordis fuerit longa, alta, bene colorata, bonam habens cum linea media naturali ac hepatis & stomachi proportionē, & quod eædem lineæ etiam fuerint quantitatis & longitudinis debitæ, & coloris boni, sperandam esse dicunt longitudinem vitę, & bonitatem naturæ, ingenij, & complexionis. Nonnunquam in linea vitæ vel capitis vnum ⊙ vel ⊙⊙ inueniuntur, & vnius vel duorum oculorum amissionem significant. Quod licet perrarò inueniatur, in meipso tamen, quod ita sit, expertus sum. Nam in præfatæ meæ manus loco, huiusmodi signum inest. Quod cùm video, reminiscor quemadmodum olim in maximum alterius oculi discrimen deueni. Quippe ad ignem sedens hyeme, procidi, ac sinistro oculo in flammam conuolutus sum, cruciabarq; vehementer. Quanquam non solùm hoc mihi signum illud malum prædixisse inuenio, verumetiam quòd in natiuitate Martis ac Lunæ oppositio apparet. Reperioq; ortus mei tempore, Martem fuisse in signo humano, in Vndecima, ac similiter Lunam in quinta domibus. Quæ

const

constellatio tale aliquid portendere ab Astrologis obseruatum est. Quo verius hoc comperi, quod prius dixi, has artes quadam inter se necessitudine coniunctas, parumq; sine alia aliã posse. Sane inferiora hæc à superioribus illis gubernari, ac à cœlestibus vires influere, rursum defectus inferri certum est. Vbi considerare licet, quàm sollicita fuerit circa creationem humani corporis rerum opifex natura, quæ de nobilioribus hominis partibus, multis passim iudiciis cognoscere homini dedit. De reliquis non perinde. Nam cordis, cerebri, ac hepatis certa sunt in hominis manu signa: quòd in iis maxima sit hominis vita. Oculorum, aurium, oris, manus, ac pedum non ita: quamquam hęc ad decorem magis quàm necessitatem facta videantur. Ob idq;, tres has lineas omnis semper manus habet, reliquas multæ non habent. Rusticis, propter continuos labores exceptis, quæ ex iis exterminantur. Proinde sæpius à me repetendum est: ita has artes coniungi inter se, vt semper fere mutuo indigeant adminiculo. Quod vt faciamus palam, velut postliminio ex Astrologia repetamus, & hoc de natura signorum erraticorum, id est de Planetis, quos sic Græci appellant. Sunt enim illi, qui non solum corpora hominum, verumetiam ingenia fingunt. Nam Saturnus facit maturos, prouidos, remissos, cupidos, pauciloquos, sibimetipsis placentes. Iupiter placidos, benignos, tranquillos, sobrios, & loquendo comptos. Contrà Mars truculentos, immanes, mẽdaces. Sol pios, ingenuos, faustos, atque elatos. Venus incontinentes, libidinosos, decoros, & gratiæ splendore fulgentes. Mercurius callidos, versutos, doctos, scientificos, agiles. Luna acutos quidem, & splendidos, verùm instabiles, & inertes ac pigros. Id in genere dictum de varietate ingeniorum. Nunc quò perspicacius videas, quã longè inter sese dissideant, atq; diuersos producãt effectus, de voce subinferam aliquid.

Ingeniorum discrimina.

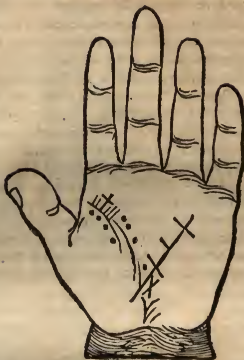
Saturnus tardam dat, atq; obstreperam. Mars striden- tem. Iupiter sonoram, resonantem, lenem. Venus ener- uatam, mollem, fœminiuiram, suauem. Idem faciunt Sol, & Mercurius. Habent & signa suas voces. Nam quæ bonos ex illis tinnitus edunt, sunt Virgo, Gemini, Libra, Aquarius. Quæ mediocres, Aries, Taurus, Leo, Capri- cornus, & vltima pars Sagittarij. ἄφτωνα, Cancer, Scor pius, & Pisces. Et quidem hoc de voce tantùm. Sunt quę partum & fœtus fœcundant, atque fœcunda appellan- tur. Ea sunt, Cancer, Scorpius, Pisces. Quædam sterilia, vt Gemini, Leo, & Capricornus. Ita quicquid humano- rum actuum est, coaptari signis potest. Nempe earun- dem promotoribus. Quod quo minus negari potest, eo altius blasphemant, qui Astrologiam non diuinam, sed nugatoriam artem esse cauillantur, quos & suis in locis propriis pingemus coloribus, interim redeamus ad in- stitutum.

Vocum indicia.

Signa fœcunda.

Sterilia.

Si

Si hoc modo crux circa angulum ſupremum inuenta fuerit, procedens ex linea vitæ, & à parte inferiori tres lineæ paruæ, à ſuperiori duæ, vt hîc, in muliere libidinoſam, ac impudicam arguit. Si verò in fine lineæ vitæ, receptã verſus hæ tres lineæ inuentæ fuerint, mulierem ob ſcelus ſupplicio puniendam extremo.

Quando paruæ quædam ſuperius lineæ ſcindunt,aut certè tangunt lineam vitæ, in præſcriptũ modum, corporis infirmitatem, ac ægritudines prædicunt. Si verò ab alia parte lineæ media naturalis habuerit huiuſcemodi ſectiones ab inferiori parte lineæ directè quaſi iacentes,ac ſurſum erectas : malum coniicio, vt dolorem capitis : qui exhalantibus à ſtomacho fumis proueniat, aut talem genuinum morbum aliquem. Tres illæ in fine lineæ repertæ,malum denotant,vt infrà patebit.

De linea media naturali. CAP. III.

Linea media. INEA media naturalis vocatur illa, quæ incipit à radice lineæ vitæ transiens per mediam palmam, montem Lunæ versus, vel percussionem manus. Si talis linea sit recta, indistincta, nec obuersis scissa lineolis, optimam valetudinem, cerebrumq; sanum, ac ingenium viuax, & memoriam tenacem ostendit. Quæ si longa quoq; fuerit, & ad Lunæ tuber vsq; porrecta, animũ audacẽ, ac vitæ longitudinem arguit. Quòd si curta fuerit, ita vt cõcauum manus non exeat, hominẽ timidũ, tenacẽ, auarũ, imprudentẽ, prætere a & præfidiosum indicat. Et si dicta linea nõ extendatur vsq; ad montem Lunæ, seu è regione eius spacij, quod est inter medium & annularẽ finiatur, deprauatis hominẽ moribus, sed vitæ non diuturnæ ostendit. Tum si in formam hemicicli, prçter Lunæ montem hæc linea diuagata fuerit, ac ad ipsum illud tuber recuruata, quãto quidẽ productius exierit, tanto uitã longiorẽ pollicetur, sed in senecta egestatem. Iam si eadẽ linea qua parte definit, sursum, ac ad digitos se erigat, impudentem virum, & malitiosum ostendit. Quòd si multum ascendat ad digitos, stultum & insipientem demõstrat. Econtra inferius tendens, ac penè ad receptam manus se demittat, cupidum & impurum denotat hominem. Si autem ex altera parte recuruata sit, & tangat lineam mensalem, damnum aliquod, & aduersam fortunam ostendit. Eadem si fuerit tortuosa, non sibi constans, & inæqualis, ac diuersi coloris: signũ fit prauitatis animi, & nonnunquam furti. Recta autem, & æqualis si fuerit, colorisq; lucidi, & quædam lineæ moueantur ab ea, signũ est bonæ conscientiæ & iustitiæ. Sed quando media naturalis est lata & grossa, cum quadam rubedine permixta: ruditatem ingenij, & prudentiæ inopiam arguit, Si quando autem nec angusta nimis, nec vltra modum

Recta. *Longa.* *Curta.* *Hemicicularis.* *Recuruata.* *Tortuosa.* *Lata & grossa.*

larga & bene colorata:lætum,hilarem,ac etiam fortem hominem ſignat.Quinetiam ſubtilis & tenuis,& liuida, vel pallens:debilitatem cerebri, ac aſcendentes à ſtomacho in caput vapores. Et ſi hæc linea compareat groſſa & alta nimis,quædam paruæ lineæ iuxta eam ſint,cum rubeo colore:iratum,furibundumq; hominem oſtẽdit. Rurſum ſi habeat intra ſe quædã ſpacia nodoſa cõtinua in hac forma, o , quot ibi fuerint nodi , tot homicidia vel iam admiſſa,vel poſt admittenda. Qui nodi vbi non omnino reuoluti ac clauſi videbuntur : graſſatoris quidem indicia ſunt, non tamen homicidæ:& qui cedat ac vulneret,non planè tamen occidat. In eadem linea puncta quædam craſſa ac pinguia, inconditos mores,ac hominem inſulſum,& inſuauem oſtendunt.Quæ puncta ſi fuerint rubea ualde,crudelem ac prẹferocem hominem demonſtrant.Si hæc linea fuerit tortuoſa, & per gyrum faciens ſemicirculum cum quadam obſcuritate : à quadrupedibus periculum,vel à feris interemptum iri indicat.Et ſi iuxta ſæpefatam lineam fuerint duæ paruæ lineæ cõiunctæ (vt infrà in figura manus videbitur) vulnera,non ferro. Item ſi in eadem linea crux parua è regione medij reperiatur:hominem infrà annum moriturum deſignat. Si quis hanc lineam reſtrictam verſus bifurcatam habuerit, cum quibuſdam ſectionibus minuſculis, is omnes cogitatus ſuos ad peſsima retorquet, ac neque deum,neque hominem timere videtur.

Subtilis & pallens.

Nodoſa.

Punctata.

Tortuoſa.

Crux ſignata.

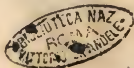

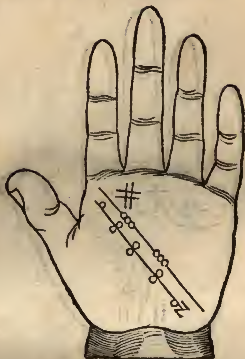
Hæc antepicta manus figura, cum linea media naturali, vt est, incipiens scilicet à radice lineæ vitæ, ac directè per mediam manum transiens absque incisionibus, significat bonum corporis statum, ac cerebri incolumitatem. Et cùm fecerit angulum acutum cum linea vitę: tenacitatem memoriæ, & æqualitatem ac animi rectitudinem. Si autẽ fuerit vt in Canone scribitur inæqualis, non exiens manus concauum: virum timidum, auarum, tenacem, & labilem omnino memoriam præsagit.

Si suprà

Si suprà depicta linea media naturalis per gyrum facit quasi semicirculũ, cum obscuritate quadam, à quadrupedibus malum, & interdum mortem minatur. Si verò in fine huius sint duæ lineæ paruę, ab vtraque parte apparentes, vulnera tantum, ac ea ferro inferenda. Si crux parua, paruis secta lineis appareat è regione digiti Saturni, breuitatem vitæ, & corporis imbecillitatem demonstrat. Et magis si quadrangulus in manu defuerit.

Si iam picta manus figura, in linea media naturali hos habuerit nodulos: quot quidem nodi fuerint, tot homicidia admissa, ita tamen quòd nodi illi palleant. Qui si rubicundi sint, homicidā & latronem futurum prænunciant. Si autem tortuosæ incisiones inuentæ fuerint in præfata linea naturali, infelicem, & infortunatum hominem auguror. Si crux illa ibi reperiatur, contentiosum, litigatorem, ac discordiç studiosum eum existimo.

Quando

Quando hæc linea media naturalis tendit ad lineam mensalem,& in fine sit tortuosa, modo præscripto, maledicum,prauum, sanguinis effusorem, & qui circa hæc sæpius periclitetur,& aliquando forte succumbat. Si autem hæc dicta linea habeat clàm incisiones, superbum, loquacem , iracundumq; virum denotat. Si crux inueniatur in angulo supremo, ita vt recta sit à tubere pollicis,denunciat probum,& in omne bonum procliue ingenium arguit,& è contra.

De linea Menſali. CAP. IIII.

Linea menſalis quadrangularis.

LINEA Menſalis dicitur, eo quòd menſa manus ab ea conſtituitur. Sic enim appellari diximus ſpacium inter menſalem, & mediam naturalem relictum. Vel etiam quadrangularis linea, ex eo, quia cum linea media naturali, quadrangulum penè perficit. Si hæc linea menſalis, fuerit æqualis, ac longa ſatis, alta & recta, bonam naturæ qualitatem, membrorum in homine principalium robur, modeſtiã, temperantiam, & conſtantem in bonis operibus animũ ſignificat. Et ſi extendatur vltra medietatem eius tuberis quod ſub indice eſt, ita quòd tangat montem Iouis, vehementis iracundiæ, aut etiam crudelitatis ſignum eſt. Hæc ſuperius rubicunda, delatorem arguit, ac alienæ felicitatis inuidentem. Et ſi habuerit ramos rectos, tendẽtes ad locum digiti Iouis, honoris promittit exaltationem, ac magnarum diuitiarum acceſsionẽ: & pauperem, paulatim ad dignitatis apicem, ac potentiam acceſſurum præſagit. Sed ſi hæc linea fuerit nuda ſine ramis, protendens ad radicem indicis, infortunatum, ac inopem fore hominem oſtendit. Si autem habuerit tres lineas vel in fine quoſdam ramuſculos, videlicet circa montem Iouis, directè protẽdentes ad angulum ſupremum, fortunatum hominem, lætum, iocundum, liberalem, nobilem, modeſtum, æqui ac honeſti cultorem, qui ſe veſtitu oblectet decenti, omnis mundiciei ſtudioſum, ac ſaporum odorumq; varietate gaudẽtem. In cuius hominis geneſi qui cõſiderauerit horoſcopum (nempe vbi inueniet Thaurum, vel Librã, quibus præeſt Venus: aut Sagittarium, aut Piſces, quorum Iupiter dominus: aut quiſquis ibi planeta erit) rationem huius rei facilè cognoſcet. Et ſi crux parua in eodem loco reperiatur, virum liberalem, veritatis amatorẽ, benignum, affabilem, ac omni quodammodo virtute ornatum ſignificat. Et ſi fuer

Æqualis & longa.

Ramoſa.

Nuda.

Cruce ſignata.

ſi fuerit iuuenis,præcocem barbam. Quòd ſi hæc linea è regione tuberis,quod ſub medio eſt,exeat, & ſine ramis fuerit,mendacem,ſibiipſi placentem,inconſtantem,fallacem, inuerecundum, lites ac diſcordias ſeminantē virum demonſtrat. Quando autem hæc linea coniungitur cum media naturali, ita quod ambæ faciunt angulum acutum, talis ad multa animi & corporis pericula perueniet, ita quòd aliquando vitæ tedeat ſuæ. Et ſi deſit media naturalis,hæc verò coniungitur cum linea vitæ, ita quod Menſalis & Vitæ faciant angulum, eum hominem aliquãdo capite truncatum iri puto,vel certè mortaliter vulneratũ.quicquid erit,ad optatum finem nunquam deueniet. Sed ubi hæc linea diuiditur,& vna pars reſpicit lineam mediam naturalem,alia autem montem Saturni, indicium eſt, hominem eum de vita ſæpe periclitaturum: quamquam & ſeruatum iri ex tot diſcriminibus perſpiciam. Eadem linea recta & ſubtilis circa montem Iouis, id eſt loco exitus ſui, ſignificat familiæ ſuæ gubernatorem,& ſuper æquales, fratres,ac propinquos aliquando eleuatur,vt iis dominetur. Si autem habuerit inciſiones è regione medij,adulatorē,bilinguem, & quem pauci amabunt. Si quædam linea interſecans menſalem,veniet à quadrangulo, & directè aſcendat ad montem Saturni,atq; ibi aliquam paruã crucem faciat, mortem coactam minatur. Tam magnæ felicitatis indicium eſt hæc linea, ſi præter medij tuber, vltra indicis montem progrediatur: quemadmodum & ſi non attigerit medium, ſed iuxta eius tuber exeat, extremæ penè egeſtatis, ac pluribus paſsim periculis & calamitatibus obnoxium hominem prodit. Tum ſi hæc linea habuerit aliquas interruptiones, vel ſparſim inciſa fuerit, ineptũ & inconſtantem,ac libidine fractum hominem,& cuius ſtudium erit uariè cum mulieribus conflictari,ita ut eas nunc amanter accipiat, nunc iracundè expellat, ſæpe etiã verbis obiurget,ac verberibus affligat. Et quoniam

Diuiſa. *Recta & ſubtilis.* *Inciſa,*

hæc linea aliquãdo reperitur alta, ſubtilis,& pallida,ad eundem quem dixi finem, pudicum & caſtum uirũ : ſed imbecillẽ,& morbis ac ægritudinibus obnoxiũ.Interim peſsimi argumẽtum eſt,linea ad mediã naturalem orta, quæ ita petat medij tuber , vt prius menſam manus , ac menſalem ipſam rumpat , in fineq; bifurcata ſit. Præſertim in mulieribus ea diſciplicet. Quæ verò à vitæ linea venerit ſectio, ac eodem quo dixi tetẽderit:cui mulieri ea ineſt,aliquãdo partum necaſſe propriũ autumo. Quæ tamen ſectio ex obliquo ad montẽ Iouis deuoluta: ei mulieri plurimas hæreditates prænunciat.Et ſi magis quàm aliæ rubicunda ea fuerit, dolorẽ inteſtinorum,& torſiones circa umbilicum oſtendit. Rurſum ſi veniat à linea vitæ ſectio & fuerit duplicata,ſcindens menſalem, hominẽ ſignificat miſera morte vitam finiturum. Nam ſiue in viro,ſiue in muliere fuerit hæc,mali exitus indicium eſt.Quandoq; etiã eadem menſalis verſus montem Saturni,vel Iouis bifurcata cernitur,& hominẽ denotat multos in vita labores obiturũ, & qui grauibus aliquãdo fatigationibus implicabitur. Hæc ſi rubicunda ſit, quo magis rubor eluceſcit,eo magis iracundũ portẽdit. Quando in eadem menſali videntur lineæ quædam paruæ,ſeu rimæ potius, gradatim altera poſt alteram aſcendente, quo hæ plures fuerint, eo magis honoratũ ac potentem arguũt,ac illi quidem magnarũ rerum dominia polliceor. Porrò in cuius manu nulla omnino menſalis eſt,vtriuſq; ſexus homo,maleuolus, cõtentioſus,iracundus,ſuſpectæ fidei,ac parũ cõſtãtis animi,& qui in omne facile malum procliuis ſit inuenitur.Item ſi inter mẽſalem & locum Mercurij,id eſt Auricularem,linea aliqua apparuerit, quæ à menſali veniens digitum verſus auricularem tendat : obſeruatum eſt, nec bonũ cum virum, nec fortunatum eſſe, ſed video auaritiam, iracundiam, ac odioſam plenè triſtitiam notari. Deinde ſordidum quoq;,& malignũ,quiq; alieni aliquando ſceleris ſocius

Carens menſali.

fuerit

fuerit prospicio. Et si aliquę lineæ, inter mensalē & Auricularem apparuerint, si fuerint rubicūdæ, numero sibi pares, nuptias portendūt. Si obliquæ & pallidæ, tot iam præteritas demōstrant. Si verò sub radice Mensalis obliquæ cruces reperiantur, quotquot hæ fuerint repertæ, tot inimicos capitales denunciant. Vbi verò quædam linea intersecat mensalem, vęniēs à quadrāgulo vel mensa manus, ad montē Saturni, quæ constituat in fine eiusdem paruam crucē, signum esse dicitur uiolentæ mortis. Et dicunt aliqui huius artis prudentes, quòd si quædam lineæ paruæ iuxta finem mensalis repertæ fuerint, ægritudines in prima ætate. Si iuxta medium, in media ætate. Si iuxta finem, in vltima ætate denunciari. Et si tales lineę descendant desuper, erit ægritudo ex cholera. Si à parte inferiori ascendant, ex phlegmate. Si autem è medio tendant supra, ex sanguine. Et si è medio quidem veniant, magis tamen imū versus, ex melancholia, iuxta eorum conspicuum, aut obscurū colorem magis ac minus. Hîc considerandū veniet, quòd Cancer, & Scorpio, ac Pisces dominantur phlegmati salso, Saturnus morbis phlegmaticis, viscosis, vnde morphea, lepra, cancer, vel podagra oritur. Thaurus, Virgo & Capricornus eiusdē naturæ sunt, frigida & sicca, melancholiæ pręsunt. Et ideo Venus in morbos frigidos & humidos, in gutture & genitalibus. Similiter & Luna in guttam, epilentiā, apoplexiam. Aries, Leo, & Sagittarius in cholerā, febres ex sanguine, & pustulas. Similiter & Mars in febres calidas, phrenesim, serpiginē, & vermem in capite dominia exercent. Ioui adustum sanguinem damus, quemadmodum in Mercurio mentis ægritudines, amaras cogitationes, ac cōscientiæ morsus. Sol calidos ac siccos inducit morbos. Quæ omnia perpulchrè infrà patebunt, vbi agetur de naturis planetarum & signorum. Notandum etiam erit, quòd rubedo linearum ex calore Martis procedit. Ideo semper in iudiciis Chyromanticæ artis ac vaticiniis, ad

Aegritudinum causa ex mensali.

naturas

naturas planetarum recurrendum moneo,& ad naturas ſignorum, in quibus Sol natiuitatis tempore fuerit inuentus. Similiter in iudiciis phyſiognomia hominis diligenter contemplanda erit,&in iis prudens iudex experientiam deportabit non modicam & laudem.

Si inuēti fuerint tres ramuſculi in linea fortunæ(quæ etiam proſperitatis dicitur) & coniungitur cum linea vitæ,& cum hoc reſtrictam inſcindit: bonū ac acutum ingenium oſtendit. Si verò cum eiſdem lineis coniungatur, vt hîc pingitur Menſalis, cum quadam tamen tortuoſitate: malum,peruerſum,iniquum,malitioſum, & calumniatorem, & qui ſemper auidus ſit humanū effundere ſanguinem indicat. Et ſemper cū has eaſdem lineas denotaueris, ad Martis naturam recurrendum eſt.

Linea Menſalis ſic diſpoſita, ut debito loco & modo incipiat & terminetur, bonam corporis qualitatem, & in membris quæ vocantur generatiua vigorem. Si autem econtra, vt ſit nuda ſine ramuſculis, breuis & groſſa, ultraq; indicis montem progrediatur, malignum denotat, & qui non facilè diſcet.

Iſti

Isti tres ramusculi in fine circa montem Indicis,respicientes directè angulum supremum,bonum tam in viro quàm in muliere signum esse ferunt.Si verò crux parua in eodem loco reperta fuerit, bonum & ipsum portendit. Qua de re canonem superius consule. Linea verò Mensalis si habuerit incisiones, à principibus & potentibus inimicitias, & infestationes habiturum demonstrat. Si verò discretæ fuerint in iam dicta Mensali plures paruæ incisiones, variam ac diuersam fortunam iudicabis.

Si

Si linea Menſalis, in manibus virorum, ſiue mulierum non reperitur, peſsimum ſignum eſt. Nam hominem in omne malum propenſum ſuſpicor,malaq́; morte periturum. Vbi & reſpiciendum ad eas lineas circa Mercurij montem; quia ibi nuptiæ iudicantur. Ibi enim colligitur iudicium de iis qui Mercurium planetam agnoſcunt.

Si

Si menſalis linea contentæ tangat lineam naturalem, ita vt cum eadem faciat angulum acutum, vt à tergo vides, malum portendit. Tanta enim huic pericula imminere putantur, ut poſsit eum non iniuria pœnitere, quòd vnquam natus ſit. Si verò omnino deſit linea naturalis, & menſalis tangat lineam cordis (niſi me omnia fallant) capite truncabitur homo ille, aut utcunq; malè peribit. Vbi quędam linea (ut hîc vides) interſecat Menſalem, faciẽs in ſuperiori parte paruam crucem, mortem violentam indicat. Quę linea ſi directè aſcendat, interſecans menſalem, mulieribus malum portendit. De qua re uide Canonem. Si quędam crux pura ſit circa lineã menſalem, dignitates ſpirituales: & fortius, ſi duæ cruces appareant (prout ſæpius experti fuimus) ſcilicet beneficia eccleſiaſtica habiturum denotat.

De Restricta. CAP. V.

VT DIXIMVS, ſpacium omnino illud Reſtrictæ eſt, quod in manus iunctura apparet, qua brachio iungitur. Si illud ſpacium ſit purum & viui, & boni coloris, bonam corporis videtur qualitatem ſignificare. Si econtra, malam. Et notandum, vt plurimum duas apparere in huiuſmodi iunctura lineas, quæ veluti dirimunt à brachio manũ, Et ſi duæ fuerint: tunc ea quæ manui proprior eſt ſi fuerit æqualis, recta, boni coloris, ac ſuprà tendat, diuitias huic promitto. Atque etiam ſi valde inops ſit, rerũ augmentum, & fortuitam felicitatem. Sed tunc magis, cùm fuerint rami recti & non inciſi. Quòd ſi linea quædam oriatur à radice brachij, & extendatur vſque ad radicem medij digiti, optimam fortunã, & proſperos ſucceſſus promittit. In hac iunctura ſi quatuor lineæ fuerint, tranſuerſim ſcindentes brachiũ, ſintq́; lineæ æquales, & bene coniunctæ: ecce tibi honoris dignitatem, & propinquorum hæreditates ſucceſsionemq́; promittũt. Et ſi in radice brachij, prope montem pollicis, iuxta lineam vitæ (ſi ea tantum ſe demiſerit) reperiantur tres lineæ aut ſtellæ, vel etiam plures: cui hæc inſunt, eum aliquando delatum iri à mulieribus præuideo, ac forte aliquam ſubiturum ob id infamiam. Tum ſi linea quædam à media Reſtricta, ex radice brachij, montem Lunę verſus eat, multas hominis fortunæ aduerſitates, & occultas interim inimicitias oſtendit. Quæ item linea ſic orta, ſi torta ſit, ac inæqualis, perpetuæ iuxta ſeruitutis indicium eſt, nec eum hominem oſtendit vnquam aut ad honores, aut diuitias emerſurum. Si autem nonnullæ lineæ diſpergantur à reſtricta, & aſcendant ad montem pollicis, ac in infima eius parte iaceant: qui hoc ſignum habet, periculum eſt, ne aliquando à propinquis ſuis, & iis quos charos habuit affligatur, vulneretur, ſpolietur,

aut etiam in vincula coniiciatur. Interim si quædam lineæ oriantur à brachio, & scindant restrictam, ac in superiori parte coniungantur, is homo in patria proculdubio exilio morietur. Quæ tamen lineæ si non continenter iungantur, sed separatim distent: procul à patria apud externas nationes vitam finiet. Eædem lineæ si ad percusionem manus tendant, longas nauigationes & itinera maritima, ac vitam omnimodo vagam, & quæ in diuersis nauigationibus & peregrinationibus teratur præsagiunt. Et vbi quædam linea directa per restrictã vsq; ad montem indicis tendit: hominem peregre abiturum, ac difficulter in patriam rediturum ostendit. Item si quæpiam linea ad restrictam orta in volam manus incidat iuxta lineam vitæ, ac rubicunda fuerit, corporis imbecillitatem, atq; ægritudines arguit. Si verò palleat ea coitio, non iam instare ista, aut euentura, sed præteriisse, ac completa, vt iam timenda non sint. Si autem quidam triangulus moueatur à restricta, tendens ad montem Lunæ, si quidem mulieris sexus manui insit, certum est, in prima statim adolescentia, atque adeò in flore ætatis corruptam eam ac improbam factam. Tum si cui mulieri hoc insit, vt prope restrictam habeat paruulam crucem, honestam hanc, probam, prudentem, ac omnis pudicitiæ sibi cõsciam iudico. Ecce optimæ qualitatis in corpore hominis indicia. Spacium illud in restricta manu versus, atque alterum iuxta brachij iuncturam, boni vtrunque, ac viui coloris, tum quatuor hę incisiones quid non boni portendunt? Rursum tres stellulæ, quàm odibiles, periculum ex accusationibus, ac infamiam quoque minantes. Vide autem lineam à restricta in manus percusionem progressam, malæ fortunæ, ac alicuius infelicitatis argumentum. Tum illa per restrictam ad Iouis vsque tuber dilapsa, peregre agendam vitam. Et altera rectè ascendens, diuitias ac propitiam fortunam significat. Quæ verò in Iouis tubere

signa

ſigna vides,honores, opes, ac dignitatis acceſſus & ipſa oſtendunt. In hunc modum quatuor lineæ repertæ in infrà depicta manu, ipſum pene cingentes brachium, longæ ætati documentum fiunt. Tum lineæ quædam à

brachij radice euntes, quæ acutum faciunt angulum, iuxta quem paruula crux conſpicitur, ſummam vitæ tranquillitatem pollicentur. Item læta eius vitæ tempora,& paulatim ad honores aſcenſum. Crux tamen illa ſi abfuerit,tantum in multorum hæreditates ſucceſsionem video promitti. Quòd ſi crux,aut ſtellula quæpiam adſint: nihil huic homini ad vitæ neceſſaria deerit. Si duas lineas in reſtricta inuenerimus eſſe latiores, & vnā inferiorem, ſubtilem, diuitias vſque ad ætatis medium

proſpicio, & honores: per reliquam deinde ætatem, de die in diem ſucceſſu omnia minora. Si verò duæ lineæ paruæ ab eiſdem oriantur quaſi mutuò ſe ſuſtentantes, & quædam aliæ lineæ directæ per palmam vſque ad lineam naturalē aſcendāt: indicium erit ſummæ integritatis, eumq; hominem oſtendunt optimæ cōſcientiæ, & qui iis moribus ad diuitias quoque & proſperrimæ fortunæ ſucceſſus peruenturus ſit. deinde eidem optatum quoque finem pollicentur. Diminutius tamen hæc euenient, ſi aſcendens illa linea tortuoſa fuerit.

Si duæ lineę per palmam manus à reſtricta originem ſumentes, ad montem Solis, qui etiam annularis dicitur, vſque aſcenderint, & ſi idem Mons duabus lineis ex

transuerso scissus sit, magnarum rerum gestorem & regiis negotiis officiisque exequendis præficiendum. Atq; inde honores pariter ac diuitias accipiat video.

Si in restricta manus visa fuerit quędam linea grossa, deinde alia subtilior, & rursum tertia grossior & profundior, prima ætate diuitiis abundantem. Vbi ad medium vitæ peruenerit, infeliciorem & inopem magis. Tertia verò ætate, omnibus quę pauloante amiserat recuperatis, vitam in honorum ac diuitiarum augmento tranquillam, ad extremum vsque finem portendunt. Si duæ lineæ tortuosæ ad Iouis montem ascenderint, & supra primam iuncturam eiusdem, duæ aliæ lineæ ex transuerso apparuerint, vagam peregre vitam, ac ma-

gna itinera, sed vnde honores ac rei familiaris incrementa eueniant significandum dico. Si autem ad Mercurij digitum usque transierint hæ lineæ, qui sic scissam manum habet, homo erit multis aptus rebus, verùm nullas hic, aut permodicas colliget opes. Si verò ad digitum Saturni peruenerint, nihil peius inueniri poterit. Nam auaritia, rerum immodicarum cupiditas, inuidia alienæ felicitatis animum ad pessima semper rapiet.

De Triang

De Triangulo. CAP. VI.

RIANGVLVS in manu, sunt tres lineæ, scilicet vitę, medię naturalis, & hepatis & stomachi, quę ita dispositæ sunt, vt triaguli speciem prebeant. Porrò spacium iis lineis inclusum, tres in partes diuiditur, qui sunt tres illi anguli. Quorũ primus constituitur, vt diximus, à linea vitæ, & media naturali, & dicitur angulus supremus. Eum autem qui fit à linea vitæ, & base trianguli, angulus sinister appellatur. Triangulus autem æqualium angulorum, habens lineas pulchras & bono colore nitẽtes, ac rectas, bonam naturæ ac corporis qualitatem refert, & cũ integra valetudine, mentis quoq; securitatem, deinde & famæ celebritatem, & vitæ longitudinem ostendit. Qui si contrà fuerit lineis subobscuris, & inæqualibus, & qui non conspicuè referant triangulum, diuersum omnino iudicandum est. Spacium huius trianguli si amplum fuerit, & patens, animum arguit liberalem & magnificum, ac audacem. Contrà angustum & breue, auaritiam, tenacitatem, & pauiditatem prodit. Idem ille campus si palleat ac in liuorem declinet, significat iracundum & deceptorem. Si fuerit hæc manus pars rugis conscissa, malam corporis qualitatem opinor esse. Angulus supremus trifariam clauditur à linea vitæ, & media naturali. Primò in ipsa penè uola è regione eius vallis quæ est inter duo, inter indicis, & medij tubera. Vnde iudicamus ærumnosam vitam, calamitatibus, ac captiuitati etiam obnoxiam, animum anxietate & sollicitudine plenum, frequentiq; commersum, idq; ob pecuniæ vt plurimum studium. Secundò sub medio indicis tubere, fitq; angulus ipse acutus, & bene clausus: prædicit optimam inesse ei homini naturam, ingenium acutum, bonam hominis qualitatem, secundos etiã ac prosperos successus, integritatem morum, atque hæc omnia eo profectiora,

Angulus supremus.

Sinister.

Amplus.

Angustus.

Angulus supremus trifarius.

quo magis fuerit angulus clausus arctè ac conspicuè. Tertio nō coeuntibus lineis duabus, sed quodam interrelicto spacio, quo argumēto hominem accipimus ambitiosum, sibi placentem, impurum, morosum ac difficilem, obloquutorem, truculentum, præterea mendacē, ac sine laude omnino viuentem. Qui si in seruitutem, aut captiuitatem deuenerit aliquando, nunquam inde reuocabitur in libertatem. Sed & liber si sit, miserè peribit. Iam spacium illud triangulo inclusum, si callosius fuerit & durum, iracundiam hominis arguit, ac interim astutiam & dolos. Si rugis exasperum, inuidentiam & insidias, ac oblocutiones. Quando autem quædam linea apparuerit inter duas istas, ita propinquè quod tangat vtranque, & descenderit ad triangulum, significat hominem veneno, aut percusiōe aliqua moriturū. Quandoque quatuor lineæ seipsas intersecantes ad formam crucis, & in eodē spacio superiori apparentes, inuidiam, detractionem, & insidias, ac alios opprimendi studium ostendunt. Quippe duæ lineæ hæ bene coniunctę, & acutæ, totius hominis bonitatem demonstrant. Si in concauo autem manus, precisè è regione digiti Saturni se coniunxerint, ibi angulum facientes, multam ac variis modis sanguinis effusionem, vulnera capitis, vētris fluxum, diarriam, aut si in mulieribus hoc fuerit, incessanter menstruorum fluxus, & etiam in partu periclitationem denotat. Si quędam figura ad modum stellæ in triangulo apparuerit, adulteram, & proculcati pudoris mulierem, ac iracundam ostendit, quæ etiam ad tantam mentis insaniam aliquando propter suam irrefrænabilem iram perueniet, vt seipsam cupiat iugulare. Quòd si eodem loco stella apparuerit, quandam à se longam dimittens rimam (vt paulo pòst in figura videbitur) cui hoc inierit mulieri, quatuor maritos habebit. Vbi tamen à prudenti coniectore animaduertendum, an ea sit ætas quæ hoc ferat. huiusmodi enim in negotio multa

ex nob

ex nobis ipsis sumimus. Si in eodem spacio apparuerit crux sine aliqua incisione, bonum in viro & muliere portendit. Nam quibus hoc adest signum, optimè gesta vita, in fama bona morietur. Angulus verò dexter, si fuerit multum acutus, prouidum, sagacem, & parcum virum præsagit. Idem si fuerit obscurus, & grossus, signum est ruditatis, ignauiæ, & somnolentiæ. Angulus sinister si fuerit acutus, loquacem, & cauillosum hominem ostendit, acutum tamen, & industrium. Idq́; sic esse puto. Si autem angulus supremus non fuerit acutus, & signum quoddam ad modum characteris Saturni eo loco reperiatur, malæ, & planè Saturninæ indicium est naturæ. Vt in subscripto triangulo apparebit.

Cuius digiti sic fuerint compositi, vt singulis artu-

bus ſingula ſint intermedia, ac quaſi tubera quædam & verrucæ ipſæ omnino tortuoſæ ac inæquales appareant: pauperem eum futurum ac ærumnosè victurum dico. Quòd ſi in ſuperiori parte, id eſt in tertio articulo vtriuſq; manus, præcipua quædam, ac euidens tortuoſitas inſit: inuidentiæ, fraudis, malitiæ, ac mali omnino animi ſignum video: quem tamen hominem miſerè ac ęrumnis vitam acturum puto. Triangulus verò in manu inuentus, tam in viris quàm mulieribus boni nonnihil pollicetur. Quo in triangulo ſi ad formam ſtellæ fuerit inuentum ſignum: ſi mulier habeat,

impud

impudicam, adulteram, & libidinosam ostendit. Quinetiam in viro malum portendit. Si verò circa angulum dextrum, euidenter expressa stella in manu viri fuerit: perfidum, turbulentum, deceptorem, obloquentem aliis, maledicum, furem, raptorem, & qui per fas & nefas omnia agat, & ad deterius semper inclinet, quiq; in malis eruditus sit: atque hîc malè aliquando peribit. Ramusculi in principio lineæ vitæ, vel mensalis, rei familiaris incrementum, & abundantiam præsagiunt.

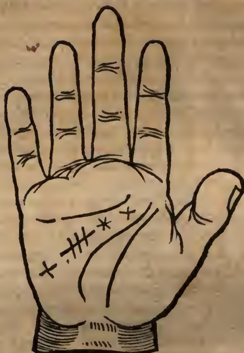
Si

Si ſtella quam dixi,quandam à ſe rimam, ceu virgulam demittens in triangulo muliebris manus ſit, prædicit mulierem plures viros habiturum. Quoties ſupremi anguli duæ lineæ interpoſito ſpacio diſtãt,mali hominis indicium (ut prius ſcripſi) concipio. Quatuor lineæ ſeipſas interſecantes in modum crucis in ſpacio ſuperioris anguli: inuidum,detractorem, & peſsimæ famæ virum demonſtrant. Tum figura quaſi characteris Saturni, malum finem homini pronunciat.Sed menſalis linea ſic formata vt vides,infortunatum,& alioqui gulę ſtudioſum virum arguit. Si figura ad formam furcæ in dicto triangulo, ſurſum, vel deorſum apparuerit, inconſtantem,& libidinoſum virum oſtendit.

De

De Quadrangulo. CAP. VII.

SPACIVM illud Quadrangulus appellatur, quod eſt inter lineam Menſalem, & mediam naturalem. Si ergo iſtius quadranguli inciſuræ viui ac lucidi coloris ſint, ęquitatem ac vitæ rectitudinem pollicentur. Si contra, iniquum, ac minimè bonum interpretor. Hoc ſpacium latum & amplum eſt in homine liberali, ac magnanimo. In quorum manu crux eſt hoc loco lucidè ac clarè apparens, bene fortunati erunt augendis cenſibus eccleſiaſticis. Idq; amplius, ſi talis figura duplicata, aut etiam triplicata ſit inſtar cancellorum. Cõturbant hoc autem, & euertunt, ſi quæ

ſi quæ lineæ aut inciſuræ figuram hanc obliquo ſecuerint, aut ipſa illa crux tortuoſa ſit: tunc enim contraria omnia euentura opinor. Ibidem apparens ſtella, virum arguit magnanimum, ęquum, apertum, verum, ac optimæ conſcientiæ. Et qui aliquando fortunæ aduerſitate ad rerum penuriã dilapſus, ſuapte rurſum virtute emerget. Mulieroſum tamen video, & aliquando mulierum cauſa nonnihil ſiniſtri de ſe rumoris laturum. Tota aliquando illa quæ appellatur manus menſa deeſt. Sed menſalis linea ſi cum naturali concurrens triangulum incipit, tunc à multis inſidias, ac ſanguinem quoq; profuſum iri, aiunt portendi. Si verò in fine menſæ, circa percuſsionem manus reperiatur manifeſta crux, multas peregrinationes, & variam locorum mutationem concipio, ſed proſperam inibi fortunam. Quoties multum inter ſe diſtant, amplisſimo interrelicto ſpacio duæ hæ lineæ quæ menſam conſtituunt: calorem ſuperfluum, & male temperatos humores ineſſe ei corpori putare debemus. Contrà, quoties ille in manu campus arctè clauſus fuerit, iudicium erit hominis auari, & qui nimis circa pecuniæ ſtudium ſollicitus ſit, crudelis interim ac truculentus. Hæc ferè de principalibus manus inciſuris, & iis partibus quæ intra ipſam ſunt manum, dixiſſe ſatis ſit. Inſequentibus de digitorum tuberibus, ac ipſis etiam digitis & planetarum ſtationibus, & ſi quid præterea ſupererit dicendum venit.

Hi characteres, lineæ, ſiue cruces in menſa manus & quadrangulo, quid ſignificent paulo ante in canone expoſitum eſt. Stella in medio menſæ poſita, virum omnis æqui ac boni ſtudioſum, & ob id venerabilem indicat, ac dignitate plurima præditum. In cõmuni dictum ſit: quibus & natura cõtremiſcunt manus (nam multis caſu hoc euenit, aliquibus ex ægritudine) ut iracundos, rixoſos, impuros, ac ebrios indicari.

De

De Montibus digitorum. Et primum de pollicari, qui Veneris apud vetustiores dicitur. CAP. VIII.

ET QVIA satis dictum est de principalibus manuum lineis. Nunc de particularibus digitorum lineis, & eorum montibus scribendum est, eorumq; significationes subiiciendæ oculis sunt, adiunctis septem planetarum naturis: quomodo cognoscere liceat inter illos, quid conueniat, vel contrà in discrimine quid noceat. Mons pollicis, tuber illud est quod vitæ linea ab ortu suo statim ad manum restrictam descendens prætierit. Vocaturq; mons Veneris. Qui lenis & planus, nihil rugarum aut sectionum, aut admodum parũ habeat, coloreq; sit viuo & rubente: bonam primum corporis qualitatem, deinde mulierum quoq; amatorem ostẽdit, hominemq; circa vestitus cuiusdam lautitiam occupatum, & qui munditiis studeat. Quod si *Mons pollicis.*

in eo

in eo breuiuſcula alia linea ſecundum vitæ illam rectè deuoluta (cuius ob id ſoror vocatur) procurrat: ſignũ eſt hominis venereis ſeſe oblectantem. Quin etiam perpetuas diuitias promittit eadem illa ſoror, ſi lõgior fuerit, nec abrupta ſtatim, comiteturq; vitæ lineam continuò. Iam ſi non in ſummo ſtatim tubere incipiat hæc, ſed in medio forte, aut non longè ab imo: tenuitatem quidem rerum in prima ætate, in ſequentibus copiam ſignificat. Nonnunquam plano tubere, quatuor æquo interuallo à montis ſummo ad reſtrictam manum lineæ procurrunt: pollicenturq; diuitias & honores in prima ſtatim ætate. Quæ item ſi non ſummo monte oriantur, ſed ab ipſa pollicis iunctura: eoſdem quidem ſucceſſus, verùm ſerius fortaſſe euenturos denotant, ac omnino tardè, & in ſuprema ſenectute iuxta. Si extremum pollicis articulum paulo infrà vnguem ſcindant, aut prope ipſam contiguè iuncturam ſint, ferunt, quòd ſi longiſsimæ ſint hæ lineæ, ac claræ & lucidæ, diuitias & honores ſtatim id præſagire. Alioquin tanto id minutius, quanto obſcuriores fuerint. Proinde & Imperium iis ſucceſsibus portendi aiunt, ſi aliæ diuerſim obambulantes, illas interruperint quatuor lineas. Plęrumq; ſubtilis quædam inciſio à ſupremo pollicis monte, lineam vitæ verſus it, ſignificatq; ferro interiturum hominem. Alias quædam lucidè iuxta indicem ortæ ſecant lineam vitæ, multarum peregrinationum, & longarum per diuerſas mundi regiones viarum iudices ſunt. In quibuſdam eodem ortæ loco inciſiones ad vitæ aut cordis lineam, ſuperius vbi illa oritur, procedunt: in manibus hominum iactatorum & ambitioſorum, quiq; luxu & libidine adfluunt. In aliis ſignis quædam linea & rubicunda eodem in loco, montem pollicis peragrans, cognatorum inceſtum & concubitum oſtendit. Quamquam non ita fidem habendam arti huic iudico, vt ſola

inſpecta manu, hæc compertum iri credam. Sed vbi dico, cum propinquis coiturum eum, ſic accipiendum mo neo, adeò ardere hominem libidine, adeoque perditum eſſe, vt ne à cognatis quidem abſtinere eum ſperari debeat. Neq; enim fieri poteſt, vt huiuſmodi planè intelligantur, ſed coniectura aſſequi licet. Ad quod multum facit, ipſam hominis faciem intueri, totumq; eum contemplari: vt videatur quomodo inter ſe omnia conueniant, & quòd eius adminiculo occultam hominis naturam, & futuræ vitæ ſortem prodat. Id quod ſemel hoc dictum loco, in futurũ vbiq; obſeruari debet. Qui ſuaues ſunt moribus, & vitæ iocundæ, viuuntq; lætè, & hylariter conuerſantur, ac faceti ſunt, & iocos miſcent, muſicis gaudentes. Stellulas habent hoc in monte. eſt enim Veneris planè regio hæc cuius hoc eſt ſtudium, & frequenter ſic morati montem eum habent complurimis diſcuſſum paruulis, ſed claris ſectionibus. Quales ſi quidem intuita fuerit celſitudo tua, pater ac princeps clementiſsime ac omnium colendiſsime, inſpiciat faciem eius hominis, videbitq; vt plurimum colore candidum, *Venereorum natura.* alioqui compagine corporis decentiſsima, oculis nigris & præfulgidis, ac omnino venuſtis, læto intuitu, ore honeſto, & per omnia venereum, ob idq; laſciuientem impensè, & luxui deditum, ac libidine accenſum, aleæ ſtudentem, & in iocis aſsiduum, ducentem choreas, oblectantem ſe floribus, roſis & odoribus, ac iucunda omnia appetentem, ornatusq; omnes circa veſtitum pręſertim amantem: quem auri, argenti, & gemmarũ deſiderium tentat, qui frequenter rideat, qui conuicia ſectetur: com potiones & ludos ſtudioſè frequentet: ſalacem, ebrium, venuſtum, & procacem, qui mulieribus conuerſari ſoleat, & circa venerea affici cupidiſsimè, qui addiſcendis eis artibus quæ huic naturæ conueniunt, docilis admodum ſit, ad reliqua perdiſcenda ingenio tardo, & hebeti

d intel

intellectu. Qui facilè credat, facilè decipiatur, liberalẽ, æquum & lenem ac misericordem, naturæque minimè malæ. pium enim & iustum, quiq; in amicitia integra sit, & fidus. Quem musicæ studiũ teneat, ardua & seria non perinde sollicitum habeant. Qui delectatur pictis tabulis, & pingat ipse, & statuarũ pulcritudine & artificio capiatur, & sciat ipse quoq; fingere. Quiq; in iis quæ huiusmodi sunt fortuna vtitur secunda, in contrariis non feliciter admodũ experiatur. Cuius vita sit splendida, res mediocris, lucri nullus valde ardor, neq; auaritię studium. Amabilem, & cuius desiderio teneantur multi. Qui alios exhylaret, delitiis affluat, voluptatẽ colat, luxui, delitiis ac lætitiæ deditus sit. Quem nulla facilè res permoueat, nullũ adeò arduum negotiũ perturbatum aut sollicitũ reddat. minimè cogitabundũ, sed presentibus contentũ, & anxietatẽ omnem postergantẽ. In summa, qui sic viuat, sic moriatur. Neq; in iis magis, quã in omnibus aliis consideranda hominis natura, non ex manus inspectione tantũ, sed à totius habitudinis contẽplatione venit. Quare idipsum quod de vno hîc exposuimus, de omnibus alibi esse exempli vice poterit. Pręterea in pollicis monte qui fissuras habent nimiũ multas, nullo ordine, nec ita pari interuallo, sed sparsim inter se diuersas, eos haud dubiè libidinosos & impuros, sed interim amarulentos, etiã iurgiosos, & qui cũ mulieribus lites facilè conserant, ac morosi & difficiles habeantur. Cumq; libidine intantum æstuent, vt satiari etiam facilè non possint, exquirantque ibi genera insueti usus & monstro simillima, conuersationis tamen sunt minimè iucundę, & vitæ insuauis. Tenet eos ferè nullum sapientiæ studium, nec in doctrinis proficiunt, sed ad alia capaciores sunt, sciteq; exercent ea quæ matutino operę fiũt. Et quæ ad luxum sunt omnia ingeniosè excogitant. Cuius rei adsigno rationẽ, quod qui tales sunt, & sic aptam

manum habent, eorum ferè genitura Venerem in ſexta, aut octaua domo oſtendit. Vides igitur, vt complexæ inuicem ſibi ſunt, atq; genuinæ ſcientiæ Aſtrologia & Chyromantia & neutra ſine altera addiſci ritè poteſt, ſed quæ ſuo loco dicemus vberius.

Si quando annuli in morem, iuxta primam eius iuncturam ſecet pollicem rimula quædam, ita vt totã circundet ac includat, uideo multos obſtinatè arbitrari, omnino eum hominem, & neceſſariò ſuſpendio interiturum. Atq; ipſe in vno quodã id eueniſſe expertus ſum. Sed cùm multos qui ad ſuſpendium ducebantur, inſpectis eorũ manibus carere hac nota viderim, pro incerto relinquã. Qui tribus quibuſdã, aut quatuor in latũ ſectionibus cõſciſſum ſub prima iunctura pollicẽ habẽt, eos dico iuuenes ſtatim diuitiis & honoribus amplificatos iri. Si verò ſupra eam, in prouectiori ætate acceſſura hæc: tãdemq; in ſenecta, ſi propè ſecundã iuncturã ſint hæ ſectiones. Si qua mulier autẽ ſic inſignitum ſuperius pollicẽ (vt eſt qui ſecũdo hîc loco pingitur) habeat: eam

vt fraudulentam & minimè bonã fugiendã moneo. Ecce autẽ libidinosam tibi,& perditè moratã, adulterã, & prostituentẽ se vltrò, ac mirè intẽperantẽ, nec in coitu satiabilẽ, quæ hoc signo quod hîc adscriptũ vides, mediũ Veneris montẽ impressnm habuerit ☉ ferunt. Cuius nuptæ, primã in pollice iuncturã tres sectiones parũ impari interuallo secãt, ei à proprio marito vulnerationis, aut necis etiã imminere periculũ. Eãq;, cui subtus secũdam ibidẽ iuncturã paruulæ quædam & multæ cruces sint: insigniter piã,& religiõibus deditã denotari. Rursumq; duas tantũ huiusmodi notas quæ habeat: vt litigiosam et infidã, locacẽq;. Inuenire est et petulãtẽ esse, et procacẽ, quæ eodẽ in loco ramusculos habeat cõplures.

De monte Indicis & digito eo, ac Iouialibus. CAP. IX.

PLANETARVM omnium beneficentissimus est Jupiter, isq; locum habet in manu ipsum quod sub Indice digito tuber est. Quare si ad planum id & leuigatum

gatum conſpexeris, honeſtatem vitæ, ac bonitatem naturæ ſignificari tibi arbitrare. Idq́; magis etiam ſi à digito ipſo paruulæ quædã & ſubobſcuræ eædẽ rimulæ incedant: maximeq́;,ſi hæc non ita magno inter ſe ſpacio deſtiterint.tunc enim honores & dignitates à principibus portendunt. Auſiq́; ſunt quidam certius definire hoc,dicentes,tot illũ gradus honorũ,aut eccleſiaſticarũ dignitatũ percurſurum, quot huiuſmodi hoc in loco ſectiones habuerit. Quorũ in manu eſt recta quædã & clara ſectio, in ipſa manu ad indicis radicẽ orta, & à media prope naturali ad tuberis eius angulũ trãſuerſum ſe mouens,hos animi magnitudine, & rerũ maximarum cura ſuſpiciendos habe,famãq́; petentes,& gloria inſigniri conantes & audacia dimicandos. Verũ hoc poſtremũ itidẽ denotat à menſali ad indicis montẽ proficiſcens paruula quædã linea. Atq́; has iam dictas ſectiones,ſi tranſuerſæ quædã rimulæ interſcindant, capitis vulnera portendi ferunt. Sæpe indicẽ à medio dirimit ſectio quædã craſſius eluceſcẽs,ac rubicũda,& inteſtinorum vitia arguit, eorumq́; imbecillitatem in viris. nam mulieres hãc habentes, in partu periclitaturas pręſagi, tuncque magis, quando ea valde rubeſcit. Aiunt violenta morte interiturum,cuius in manu à menſalis fine orta ſectio, ipſum Iouis tuber rectà petat. Cruces itẽ in Iouis monte apparentes,honorũ acceſsiones,& dignitatũ incrementa pręſagiunt tot gradibus,quot ea fuerint ſigna: cõpertũque ſæpe eſt, ſacerdotia adſecutos huiuſmodi, & eccleſiaſticas dignitates abundè. Sic inſigniti, Iouiales in primis vocãtur,& in talibus fortunæ ſucceſsibus feliciſsimè vt plurimũ agunt. Quos alioqui videre licet corpus habere modicè cõpactũ,ſed forma admodũ grata, nec inuenuſtum,coloris cãdidi,capillo ſpiſſo, oculiſq́; decẽter compoſitis,mũdos, & lætitiæ deditos. Ipſorum verò natura hæc eſt,animi magnitudo,& elatio,magnorũ appetens. *Iouialium natura.*

liberalior aliquando supra quã facultates sinãt, cupiunt regnare,aut imperare aliis, in summis occupantur, infimorũ impatiẽtes,ac mediocritatis contẽptores, honesti, nobiles,gloriæ cupidi,& famæ captatores, læti interim, & iucũditati ac delectationi dediti. Sæpenumero inflati & turgidi,magnis apti negotiis,ac ad regiũ planè fastigiũ anhelantes, fidei opinione clari,amicitiarũ studiosi, simplices, & à fraudibus abhorrẽtes, paci studentes, per oĩa probi,vt plurimũ sapientiæ etiã dediti, semper verò ciuili prudẽtia insigniter præditi,& cõsilio pollẽtes, nec eloquẽtię expertes. Eorũ incessus neq; citus est nimium, neq; tardus.Constãtiã animi quoq; ibi promittũt. Nulli hominũ feliciores sunt, nulli votorũ facilius compotes. Contingitq; iis præcipuè, vt magnorũ virorũ patrocinio tuti sint,& Principũ testimonio cõmendẽtur. Amãt vxores,amãt prolẽ,ac suos piè diligũt. Videre est in successionibus quoq;,& posteritate fortunatos eos.Præterea cibi appetẽtes suos facit Iupiter.& ob id plerunq; laborantes ex stomachi cruditate, aut circa hepar adfectos. Nã & valetudinẽ iis crapula turbat. Alioqui diuturniori vitæ aptiores sint. Raró videas Iouialẽ quẽpiã qui non clarã vocem habeat, & dentes superius priores duos eminentes, citò paupertatem & pubertatem egredientes. Hæc in summa de iis quorum in genitura Iupiter absq; alterius mali commixtione dominus est.

Cæterùm si qua mulier in extremo Indicis articulo circa manum, complures quasdã lineas transuersim & in latum euntes habeat:& ex demortuis propinquis,aut adfinibus hæreditates amplas aiunt accessuras. Quod si in medio articulo easdem præferat, ut inuidam & mendacem,ac fraudulentã arguunt. Itẽ eisdẽ signis, montẽ Iouis si concissum habeat:iracũdiæ,amarulẽtis morositatis,& iurgij suspicione infamãt eã.Hoc ipsi mihi com-

pertum

pertum eſt, prolis numeroſitatẽ pariendi, ſi qua in medio articulo habeat tres dilucidas ſectiones ſecundũ digiti longitudinẽ deſcendentes, quarũ media breuis, & vna parte obtuſior ſit, perq́; eas tranſuerſim & in latum ſectionẽ aliam clariorẽ, duasq́; obſcuras, quæ mediam illam breuiuſculam non attingant. Habent improbę & impudicæ mulieres ſtellulas cum hemiciclo in Iouis monte.

Tres variæ ſe curuantes lineæ, penè æquo interuallo in latum extrema parte infra vltimã iuncturã, indicem per latũ ſecantes, mulieris impuritatẽ arguunt. Contrà, ſi cuius mediũ articulum ſcindant in longum ſectiones quarũ in medio ſtella aliquãdo ſit: caſtitatis & pudoris

argumento censenda venit. Promittimus amplam hæreditatẽ,& diuitias abundè successuras, planeq́; locupletãdas forè, siue ex hæreditatũ successione cõtingat hoc, siue ex sacerdotiorũ, & censuũ ecclesiasticorũ prouẽtu sit, eũ qui in tubere Iouiali crucẽ, aut stellulã habeat claram,& viui coloris, quãq́; nullæ intersecent, aut cõfundant aliæ sectiões aut rugę. Vidi imbecilles quosdã, meticulosos, pusillanimes, sed inuidos interim & auaros, lineam quandam à medij tubere ad restrictã euntẽ habere. A lij ferunt, qui hanc lineam conscissam ea parte manus habeat : si aliquando capi, & in custodia vel carcere poni contingat, aut moriturum ibi, aut supplicio affici, vel difficulter fore vt liberetur.

De Monte

De Monte medij qui Saturni eſt, & digito eo, ac de Saturnijs hominibus. CAP. X.

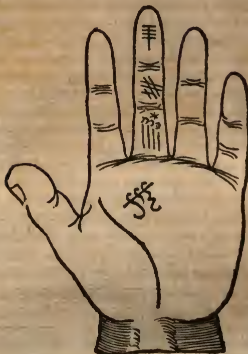
DIXIMVS in præcedentibus, medium manus digitum Saturno dari hac in arte, eiusq; ob id nomine cenſeri: quare & tuber quòd ſub eo eſt, mons Saturni vocatur. Quòd ſi planum penitus, lene, & ſine rugis, ſine ſectionibus fuerit: ſimplicitatem oſtendit hominis, ipſum laborioſum, ſedulum, fraudis expertem. Si verò à linea menſali veniens rima Saturni hunc montem ſecet, hominem denotat mirificè anxium, & qui quotidianis commordeatur curis, quem ſollicitudines inquietum agant, qui aſsiduè meditetur aliquid, ſeq; conficiat intra: & quamquam hæc agat, nunquam tamen, aut perrarò locupletur. Inibi complures huiuſmodi ſectiones, vitam ſignificant cum inopia anxiam, & in magna rerum penuria laborioſam, atque carceres: & in iis tormenta dicunt portendere hæc. Vbi

à radice annularis ad Saturnium tuber, quædam ſe recuruat ſectio: hominis iudicium concipio pigri, torpentis, ignaui, ac deſidis: prȩterea ſtolidi, inſipientis, temerarij, & ſtupidi, qui nihil vnquã ſcitè agat aliquid, nonnunquam imprudenter audeat, rudi intellectu, mente ſtolida. Aiunt, quæ mulier plures habeat inter Solis & Saturni digitos ſectiones in longum deſcendentes, item inter Solis & Mercurij, cùm ibi quoq; habeat quaſdam, generationi aptam eſſe, & maſculos concipere facillimum. Quo de promittere nihil auſim. Imo verò neminem latere volo, ex Chyromantia nunquam potuiſſe de prole inueſtigantem certum aliquid comperire me. Adeò ſemp fefellit ibi ars ea, vnde ad alia recurſus mihi eſt. Hoc ſcitè exploratũ habeo, ſi quæ à principibus manus lineis, paruæ ſectiones ad Saturni montẽ ſe deriuent, malæ hominem eum qualitatis, nec vitæ admodum eſſe probæ. Ferunt & in prima digiti huius iunctura, muliebri manu, ſi crux, aut ſtellula conſpiciatur, ſterilitatis hanc argumentum eſſe.

Saturninorum natura.

Qui mõtem hunc plurimis variè rimis inſciſſum habet, aliorum haud perinde digitorum rimoſis tuberibus eum Saturninum planè iudicato. Quo loco referre arbitror eius planetæ habitudines vt explanẽ, quibus eos quorum geniturȩ prȩeſt inſtruit. Pallent ij plurimum & inuenuſta facie ſunt, ac defixis in terram oculis tardiuſculè incedũt, macilenti, & interdum recuruo etiã tergo. Moribus verò ſunt magna ex parte improbis. Nam malitioſos facit Saturnus, ſubdolos, & fraudulentos. Gaudent eſſe ſoli, ac ſibi viuunt: nec ferè aliis operam dant, aut amicis vacant. Circa cibum non admodum ſibi indulgent. Potatores verò ſunt ſtrennui, quamquam ſæpe edunt, & nonnunquam voraces ſint etiam. Agitantur miſeris continuò curarũ inquietudinibus, neq; vnquam

à ſolic

à solicitudine liberi sunt, & anxiè affliguntur amarissimis intra cogitationibus, semper tristia, semper meticulosa agitantes animo. Vita est eis apud paludes & stagna. Sordidè viuunt per omnia, loquuntur & tardè & pauca. Nonnunquã propter assiduam cõtemplationem auscultare alios nõ possunt. Frigẽt natura, imbecilli sunt corpore, valetudinarij, hyrcum olentes, & alopitij. Vox est obscura, & raucũ quiddam submurmurant, ac impedita sunt lingua. Inuidẽt aliis facilè. Suntq; vt nulli prçterea affectionũ omnium tenacissimi. Itaq; & quos odio persequi decreuerũt, odere infensissimè, & irremissibiliter: neq; infirmius quos volũt amant. Cogitationes sunt, velle ædificare, velle arbores plantare, agros colere, &

quidd

quiddã diuturnè mansurũ incipere. Nõ admodum amãt mulieres, itaq; & proli rarò dant operam, plerũq; steriles moriẽdo. Sensibus obtusis, & intellectu hebeti. Qui cùm tales sint, libertatis sunt tamẽ mirabiliter tenaces, eamq; contumacissimè tuentur : nec ferunt dños, & seruire in extremis iudicant malis, regnorum vt nulli hominũ impatientissimi. Gaudent nigro, itaq; sic vestiunt, & omnia colore eo infecta circũ se volunt. Suspicãtur facilè, facileq; metuunt. Atq; hij somniorũ etiã curã hñt: vt humilia alias oĩa cogitãt. Sed de Saturnijs hactenus. Præterea signũ in prima medij iunctura impressum si quidẽ mulieris fuerit, bonum: sin viri, cõtrarium portẽdit. Mulier quoq; in cuius ea iunctura fuerint quinque vel sex lineę seorsum in digiti longũ demissæ: significant filiũ parituram qui aliquando sacerdos futurus sit. Interfectorũ dicunt, qui stellam habet in eadem Saturnij iunctura.

De monte & Digito annulari, & significatione solarium. CAP. II.

EST

EST autem annularis mons, qui inter digitum & mensalem lineam quadam intercapedine prominet, à vulgò doctis, solaris appellatus. Ab illius igitur radice ad mẽsalem vsq; si protendantur lineæ minusculæ, idem perinde faciunt quòd apud Astrologos Mercurius: hominem acri, feliciq; ingenio, variis deditum disciplinis: præterea arrogantem, & cum quodam supercilio eloquẽtem, ad hoc capacem dignitatum tam prophanarum, quàm spiritualium. Fit interdum, quo geminatim in modum parellelorum distent æquè: id vide ne quid imponat tibi. Nihil ferè distat à prioribus, nisi quod magniloquẽtiam adimit, prebet verò sobrietatem & honestatem. Secus si aliundè in illas ducantur aliȩ, vel altrinsecus secuerint se: vbi prorsus ab apposito diuinatur. Nisi fortasse vel non pertigerint, vel non inciderint has: id apprime faustum ominosumq; habetur, quòd inimicos omnes vincet, prosternetq; sub se. Iam si neq; contigerint digitũ, neq; æqualiter locẽtur à mensali, verùm propenderint ad eum qui iuxta est digitum, iuxta alterationem linearum, etiam status & vitæ mutationem notat. Item si plusculæ rubicundæ tenues per eundem mõtem ducantur, iucundum, hylarem, prudentem. Quæ tamen si tortuosæ fuerint, ac perinde rubicundæ, dolores indicant quibus iam actu affligitur quis. Pallidæ idẽtidem cruciatus, verùm præteritos iam. Intersecantes se in modum crucis, quòd vocant Andreȩ, protractæ verò à mensali per montem Solis ad primam iuncturam, prouidum, res suas prudenter moderantem. Pulchrè verò digitos huiuscemodi solares venamur, estq; id certissimum indicium, si variegatus lineis fuerit ornatus. Est & aliud signum, videlicet lineæ duæ tortuosæ parallelæ protensæ à restricta quòd vbi in manu perspexeris, felicissima prænunciat, præcipuè in dignitatibus acquirẽdis, & quicquid ad optimas

virtut

virtutes ſpectat, ſcientiam, prudentiam, liberalitatem. Eius typum quendam ſubiecimus in hunc modum.

Item ſi inuicē concurrerint minutæ lineæ ſuprà iunčturam primā, ſitq; fœmina quę has habeat, idem indicat prorſus. Hoc adiecto, quod ea ab maritis locupletabitur, habebiturq́; in honore. Præter hæc etiam deuotam, niſi quòd monaſticam vitam non feret. Ita ſi in ſecunda iunctura fuerint, ſemper in honore futuram, verùm inter eos qui de eodem ſunt ſtemmate. Vbiq; enim tam in maribus quàm in fœminis diuitias notant, peſſimum verò, ſi ad ſolarem vſque proceſſerint.

De

De Monte & digito Mercuriali, & de natura Mercurij. CAP. XII.

MONS Auricularis, vel rectius Mercurij, inter digitum minimum est, & lineam Mensalem. Hunc permagni refert planus sit, & neruis minimè perplexus: an obductus lineis, vel coloratior. Repurgatus enim à verrucis, à squaloribus, à neruis, decenter coloratus, constanti animo virum indicat, in Virgine verò integritatem. Vbi linea à mensa exoriens, gracilis, picturataq; descenderit, ad radicem montis diametro procedens, liberalitatem. Eædem per plures similiter inter mensam & auricularem sumentes exordia, tot nuptias præ se ferunt quot illuc trahuntur lineæ. Tametsi longitudinem & contractionem, exilitatem, & colorem animaduerti hîc velint Chyromantici. Pallidæ prædictas nuptias significant, verùm peractas iam. Oblongæ atq; optimo tinctæ colore, contrahendas

hendas in futurum. Euenit verò haud rarò, vt ex eiſdem craſsiores ſint aliquæ ad hoc etiam rubicundæ: iudicabis inde mendaciloquum, ſubuerſorem, furem, raptorem, deniq; omnium flagitiorum genere contaminatum. Atque hucuſq; de parallelis & rectis lineis. Iam ſi recurua vel circularis aliqua demiſſa ſit ex eodem digito, decliuis ad medium, præclaram indolem denotat, de quo multa ſit ſpes, vt ad omnem tandem fortunam futurus ſit idoneus. De mulieribus hoc habe. Si cui paruulas atque eaſdem retortas habere contigerit è ſuperiori parte auricularis, vt plurimum conditionem indicat quæ fermè totæ fœminarum cohorti familiaris eſt, nempe inſolentiam, garrulitatem, inconſtantiam.

Mercurialium natura.

Phyſiognomia omnium Mercurialium hæc fermè eſt. Color medius inter album & nigrum, frons eleuata, rotunda facies, oculi perpulchri, in felium morem, non omnino nigri, barbitium nigrum, ſed rarum, corpuſculum gracile, ſtatura decens, labia tenuia, naſus præacutus, vox gracilis, & eadem prompta, motus velox. Et ſi ex monte etiam id prædicere velis, monticulus plurimis lineis rectis eſt uariegatus, ſecundum conuerſationem etiam docilis ingenij, audax, ſcortator, fidelis, procliuis ad mendacia, ſui ingenij, ſectarum amator, oſor ſuperſtitionis, templis & oraculis non multum tribuens, ad nullam artem ferè non idoneus, præcipuè verò ad Matheſim, & Geometriam. In ſumma, omnium horarum homo, Doctor, Poëta, Mathematicus, præditus ſcientia linguarum, ſcrutator arcanorum, Philoſophus, cordatus, modeſtus, alioqui verboſus etiam, ſed neminem lædens: ex mœchanicis artibus eis ſtudens quæ politiores ſunt & mundiores, utputa picturis, & huiuſmodi. In ægritudinibus paulo plus tamen infortunatus, & infeſtatione phantaſmatum quàm cæteri homines. De perſpectione verò iuncturarum, id etiam ſuummopere auſcultand

ſcultandum eſt. Sunt certa quædam cauteria cuius primi quidem figura ſi eſt hæc /\ in prima iunctura, hominem iudica ſtudioſum, in primis Rhetoricæ, arrogantẽ & ſuperciliosum, ingenij procacis. Alterũ in ſecunda iunctura, quod tametſi figura abludat à primo, ipſa tamen re vt primũ, concionatorẽ preſignẽ oſtendit. Rurſum ſi obuerſum ſit, variis obnoxiũ paſsionibus, horribilibus ſomniis, & quicquid malorum phantaſmatum eſt. Sic in tertia iunctura ſi crucem videris, ſignũ certũ paupertatis, inediæ, tenuitatis. Idq; admodum ſatis de Mercurio. Hæc in figura latius. Quæ ſi etiam tam locuples non ſit vt omnia ſigna cõplectatur, certè tamen potiora curauimus adſcribere. Quis enim tam multifarias lineas,

tam vanorum ingeniorum indicia, in tam exili ſpaciolo comprehenderit? In canonibus tamen nihil omiſimus quod ad rem nobis facere videbatur.

De Baſe triangulari, & ijs quibus prædominatur Luna. CAP. XIII.

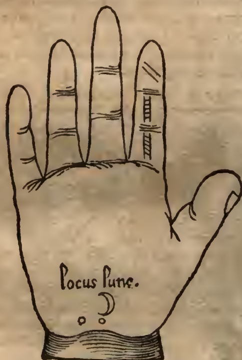

IN PRIMIS explicandũ eſt, quã vocẽt triangularẽ baſim Chyromantici. Ea eſt quæ protrito vocabulo dicitur linea hepatis & ſtomachi, portenditur à cauda lineæ vitę, contingẽs verò lineã mediã naturalẽ, quæ ſimul iunctæ, efficiunt triangulũ. modò nihil obſtiterit natiuitati aduerſum. Quanquã ſciã hanc à quibuſdã minimè cõminiſci, quòd ſui non ſemper ſimilis eſt, ſed non video cur ideo omitti debeat, cũ palam compertum ſit, nihil minus poſſe hanc quã oẽs alias, maximè ſi ex æquo angulũ perfecerit cũ media naturali & linea vitæ. Nam indicat ſanitatẽ, incolumitatẽ, florentẽ nõ ſolũ corpore, ſed etiã aĩo. Quòd ſi cõtigerint ſe, vel obſcurata ſit, aut circũ ſe habeat pun-

ctura

ctūram, nihilo ſecius de ſtomacho & hepate prognoſticat, nēpe indigeſtionē,morpheā, torturā, ſpaſmū, phlegma,cōſtrictionē alui,dolorē ſtomachi & coſtarū : pręcipuè ſi pallida extiterit. Porrò bene obducta cute & rubea, rubor tamen ille ſit ad lineā vitæ propēſior quā ad lineā naturalē,dolorē capitis. Et ediuerſo, pneuripimoniam,tuſsim,ethicam, ſquallorem oris, ſi ad naturalem rubor ille diuerterit,

Id quoq; ſcitu dignū eſt, quod ſi in loco Lunæ figurā illā videris circularē ʘ, tametſi videatur fortaſsè ridiculum tibi,tamen amiſsionē ſignificat vnius oculi:& binæ ſi ſint notulæ ʘ ʘ, amborū oculorū. Id nō tam certū eſſe, quā omniū certiſsimū à doctis viris cōperimus,

quin & nostropte didicimus malo. Simile est & illud, si eodẽ in loco Lunæ stellula cõpareat: quæ nefariũ & sceleratissimũ significat. Physiognomiã si scire voles, facie quidẽ albus est modico perfusus rubore, coniuncta supercilia sunt, facies & maxillæ inflatæ, oculi inæquales, subnigri, fortasse etiã signati notula aliqua in facie. Nullius frugi, vt plurimum languidus, instabilis, piger, insipiens, inops, atq; id in prima ætate. In secũda ditior paulò euadet. In tertia rursus miser, delirus, infortunatus, natus ad peragrandũ perpetuò terras. Quoad ęgritudines, addictus epilentiæ, paralisi, guttæ caducæ, torturæ vultus. Nisi Luna in radice natiuitatis Solem, vel Iouem habeat sibi bene propitium.

Lunaticorum natura.

De loco Martis, & natura Martialistarũ. CAP. XIIII.

OPEREPRECIVM est, antequam de Marte sermonem faciamus, scire cur hunc in vola voluerint constitui in ipso triangulo iuxta lineam naturalem. Verùm id alibi dicemus. iam

lineæ

lineæ nobis discutiendæ sunt. In triangulo, si sit alius triangulus consummatus, secũdum omnes proprietates Martialium pronosticandum est,&quo maior ac maior est, eo amplificandus & vitiis cathalogus: præsertim si latus atq; bene collocatus lineis physiognomia illi accedat: quæ mihi quidem videtur non esse posthabenda in hoc negotio:quanque ob id introducimus hîc, vt Chyromantiæ Physiognomia suffragetur. alioqui fieri non potest,vt tam exactè quispiam omnia perspiciat.Est autem secundum faciem rubei coloris qui Martis cognomine gaudet, velut ab Sole combustus, pauci capillitij & eodem Crispo, minutis oculis, corpore aliquantum incuruo, & acri seueroq; aspectu. Secundum animam *Martialium natura.*

 audax,

audax,auarus,fraudulentus,peculator,raptor, infidelis, insignis nugator,inuerecundus,leuis, incõstans, iracundus,seditiosus, suspitiosus, impatiens, homicida , iactabundus,derisor,periurus, falsarius rerum omnium quæ adulterari possunt.

Conclusio operis Chyromantici.

His breuibus, lector optime , finem esse volumus Chyromantię nostræ,ne quãdo pluribus ambagibus simus molesti tibi. vbi si rem ipsam acu (quod aiunt) tetigimus,id est,quod conabamur.Sin aliter,id vel maximè donandum mihi puto, quòd ausus fuerim. In magnis siquidem vel voluisse sat est. In summa,sic tractauimus omnia,quo & posteris etiam colligere spicas permittatur. Neq; ego ita absolutã volui esse hanc artem, vt nihil superaddi possit, vel debet. Imo rem mihi faciet gratissimam,qui sic nostra emendauerit, vt adferat probatiora : tantum abest vt feramus ægrè. Vale felix qui hæc legeris. Ex ecclesia nostra Steynheim , kalen̄. Nouembris Anno salutis 1522.

Prognostica Chyromantiæ quantum ad locos Planetarum septem.

RAETER characteres & lineas quæ passim in manibus sunt , interdum & notæ peregrinæ cõparent : quæ nescio quid magni præ se ferunt. Hænam quid velint sibi, curæ nobis fuit adscribere laconissimo nostro quo solemus. Naturas signorum iam alibi diximus, & quis planetarum cuiusque dominus sit :nunc periculum faciamus , quid in planetis suspecta signa , non ea dico quæ in cœlestibus sunt,sed quæ digitis sunt notulæ planetarum,valeant.

De

De loco Martis.

LOCVS Martis in triangulo eſt. Si igitur illic reſpexeris ſigna huiuſmodi ducta in hunc modum, hic Martialis eſt, & pręfocabitur laqueo. Reliqua tria iuxta menſam manus, audaciam, pertinaciam, ſeueritatem, præterea & patrimonij diſsipationem, oppreſſorem affinium & cognatorũ ſuorum ſignificant.

De digito Veneris.

VENVS pollicem occupat vna cum muſculo, qui propter contiguitatem appellatur mons Veneris. Si itaq; in prima iunctura extare videris ſignum tale, hic pleraque in rebus omnibus proſperabitur. In ſecunda iũctura, pauperem. Iuxta vnguem, leproſam habiturum ſobolem. Alioqui ſemper in loco Veneris venereum indicat, & inceſtuoſum, adulterum, percuſſorẽ uxoris, in primis ſi in monticulo conſpiciantur hæc ſigna.

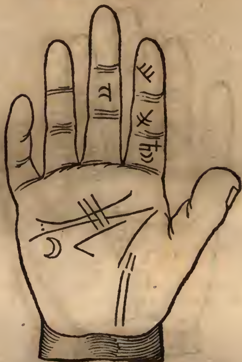
De dig

De digito Iouis.

HABET & ſuas notulas Iupiter, qui Indicem poſsidet, eas ſubſcripſimus. In prima iunctura adulterum ſignificant. In ſuperioribus opes, præcipuè in ſenecta. Cætera vt multum nihil præſagiunt mali.

De digito Saturni.

SATVRNVS in cæteris extremus, hîc medium digitum obtinet priuatas ſuas notulas habet :eas ſic annotauimus. Oſtenduntq; Saturnicum hominem, cuius naturam partim ex præcedentibus noſti, partim dicemus in ſequentibus.

De

De digito Solis.

IN ANNVLARI, qui propriè Solis dicitur, in eum modum picta linea, longæuam uitam & prosperitatem significat. Quicquid aliud apparet, à malo est.

De

De digito Mercurij.

INIMVM Mercurio deputarunt, & cum hoc Mercurialibus certas lineas, quibus cognosci Mercurialis poteſt: has breuiter accipe. Notāt enim quædam beneficia vel officia. Alia triſtitiam, melancholiam & anguſtias.

De loco Lunæ.

VNAE locus à percuſsione manus eſt, vel altero muſculo. Exinde ſi à reſtricta aſcendant ſupraſcriptæ lineæ quas vides, ignauiam indicant. Alioqui in loco Iouis bardum & ſtultum,

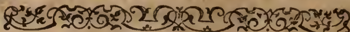
tum, maximè ſi fœmina ſit, quæ natura ipſa non multum ſapiunt.

CONCLVSIO.

Habes breuiter Lector optime, ſigna planetarum, quibus extra Aſtrologiam etiam cui quiſque planetæ ſubiectus ſit, diſcere potes. Opellam hanc noſtram boni conſule, atque pertenta rem ipſam opere aggredi: ne omnino fruſtra hîc ſudaſſe videamur. Iudicio tantum opus. Labor tam nullus eſt, vt vel vna ſaltem, & altera lectione rem omnem adſequare.

FINIS LIBRI I.

DE PHYSIONOMIA LIB. II.

De iudicio Frontis. CAP. I.

Frons perfricta.

ON ſum neſcius, quàm nihil fidendum in fronte ſit, quæ ad quamlibet ſtatim paſsionem mutatur. Illud tamen obſeruatum video, plæroſq; non melius dignoſci quàm ex fronte: adeoq; ſic obtinuiſſe apud vulgum, vt quoſdam perfrictæ frontis, dicamns in eos, qui pudorem omnem abiecerunt: quòd nullibi magis quàm in fronte, & in oculis pudor ipſe conſpiciatur. Quod ſi damus: neque fruſtra poteſt eſſe, quod prouerbiis celebratur, & prophetiis palam fit: non eſſe præpoſterum, vel inconueniens, ſi præ cæteris membris ab ipſa fronte exordiemur. Eſt autem alia ratio latæ, alia rotundæ. Quod, quo fiat perſpicacius, breuibus rem omnem aperiemus.

Fron: eleuata. Rotunda.

Quæ in gyrum eleuata eſt, à quibuſdam probatur: maximè ſi capiti bene reſpondeat. Sin autem temporum prominentias occupet rotunditas illa, ſitq; ſubinde depillis, indicat præſtantiam ingenij, cupiditatem honoris,

arrog

arrogantiam, & quæ magnanimos omnes consequuntur. Glabra & complanata cuticula, nisi intra supernam superficiem nasi, prophanum, fallacem, iracundumq; significat. Caperata, & rugis contracta, in medio tamen decliuior, vnà cum duabus optimis virtutibus, videlicet magnanimitate, & ingenio, pessimum vitium habet crudelitatem. Prægrandis, rotunda, depilis, audacem, & mendacem. Oblonga, cum oblonga facie, mento tenui, crudelitatem & tyrannidem. Confusa & tumida nimia vultus pinguedine: instabilem, phlegmaticum. crassum, hebetem. Hæc summatim & sub compendio, quantum ad Astrologiam, satis est.

Glabra.
Caperata.
Prægrandis.
Oblonga.
Confusa.

De iudicio Superciliorum. CAP. II.

ET supercilia ipsa in prouerbium abierunt, vt qui cristas erigit, volueritq; super alios efferre se, superciliosus dicatur, quod non multum abludit à vero. Indicat enim reuera, si complicata & dura, vel rubea fuerint supercilia, hominem inuerecundum, impudentem, inuidum. Alba verò, fœminiuirum, citò credulum, stolidum. Quamquam pessima omnium sint concreta, & quæ contingunt se: notantq; maleficum, plagiarium, maleficis artibus deditum. Id quod palàm ipse uidi in vetulis sagis, quæ iam ad incendium ductę, huiuscemodi præferebant supercilia. Quibusdam titillant, videnturq; modicum subagitare se: quod similiter audacitatis, & animositatis indicium est. Hirsutiora, simplicem: molliuscula plana, atq; inuicem respõdentia ex æquo sibi nigrantibus pilis, contemperatam complexionem, & probum.

Supercilia rubea.
Alba.
Concreta.
Hirsuta.
Mollia & plana.

De indicio Oculorum. CAP. III.

SIMILI modo & probitatem oculi, & improbitatem arguunt, vel Seruatoris nostri testimonio sic in

Euangel

Euangelio loquentis. En quia oculus tuus nequam est? quia ego bonus sum? & rursum, Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus lucidum erit. Est autem coniectura talis. Sic vbi videris quempiam benedecentibus

Oculi bene decori.

oculis præditum, atque iis vigilantibus, apertis, lucidis, claris, mediocribus, neque rotundis admodum: ex ipsa proportione animus metiendus integer & sanus. Quibus verò in morem vitellorum propendent extra foramina (vt in paucis hoc conspicere licet) ita insigniter delirantem portendunt, crassum, & hebetem: ad hoc etiam luxuriosum, pigrum, mendacem, simplicem. Similiter si vel nimis ampli sint, aut prodigiosæ aperturæ. Ediuerso profundi, inuidum, maliciosum, structorem malorum, iracundum, suspiciosum. Sic quibus compressi sunt, & velut ad scopum intendentibus, crudeles, tyrannos. Vbi verò deflaccescunt, voluunturq; vltrò citroq; (qui mos est eorum qui iam frontem & pudorem omnem abiecerunt) impudicos, arrogantes, instabiles, mendaces, pessimè autem omnium si citrinati fuerint atque fucati. Quibusdam distillant atque rubescunt,

Propenduli.

Pronfundi.

Compressi.

Distillantes rubei.

bescunt, quod non naturã indicat, sed humiditatem cerebri, & phlegmatis abundantiam. De iis satis.

De indicio Nasi. CAP. IIII.

DE NASO Rhinocerotis prouerbiũ in eos qui alios rident. Habent enim hoc qui naso sunt adũco, vt & ipsi facilè alios rideãt. Quãquam alioqui apud Persas decori hoc sit magno, atq; eodem adunco præditum esse. Sicut illũ suum Xerxen habuisse memorant historiæ Xenophontis & Plutarchi, & vsq; in hanc etiã diem, neminẽ subrogant ad id fastigij, nisi adprime fuerit nasutus. Ferunt & hunc fuisse audacẽ, derisorẽ, & magnanimũ. Vnde augurantur, derisores & audaces esse qui huiusmodi habent, impostores, proditores, rapaces, auaros. Hoc de iis, qui recuruos habent nasos, vt accipitres & aquilæ. Qui verò cũ curuitate supernè prominentiã habent, remissa nonnihil curuitudine, de iis aliud iudicium est. Hi vt plurimum liberales & magnanimi sunt, eloquentes & superbi. Nisi vbi illius apex fuerit exacuatus vel acuminatus, qui quo

Xerxes. *Nasus aduncus.* *Curuè prominens.* *Maximilianus.* *Acuminatus.*

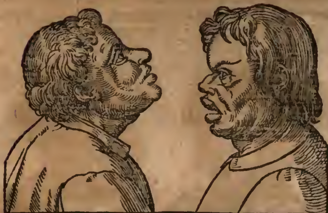
magis exacuitur, hoc amplius reddit iracundũ, ſeuerũ, tergiuerſatorẽ. Eſt autem hîc maxima varietas, vt fermè non ſit alia diſtinctio facierũ quã per naſum, potiſſimũ tamen diſcrimen in longitudine, denſitate, & curuitate. De incuruis iam diximus. *Oblongi.* Oblongi, ſi admodum in lateribus prominentes fuerint ſinceritatẽ præferunt animi, ſed corpore atq; caſtitate parum potentẽ cõtinere, adprobè mẽtulathũ, appetentem coitus. *Nares amplæ.* Craſsicies & & amplitudo nariũ, hebetudinem adiicit, ſtoliditatem, amentiam, deriſionẽ, dolum atq; immoderatũ appetitũ ad coitum. In medio latus, atq; nonnihil compreſſus, in ſummitate verò eleuatus: mendacẽ, proteruum, crudelem, loquacẽ, petulantem. *Latus.* *Longè rotundus.* Longus & vndecunq; rotundus, rapacem, & cœlitus fato quodã procliuẽ ad malũ. *Liuidè rubeus.* Et eſt in colore diſcrimen. Vbi ſi liuidus ſit, vel rubeus, aut ſanè rubeis fibris intertextus, vel punctulis: egregium inde potorẽ elice, ebrium, ſiticuloſum, calido hepate, deditum luxuriæ, ex ægritudinibus verò morpheę. *Corruptionis indicia.* Illud obiter adnotamus, de corruptis iuuenibus, & iuuenculis ſi quis ſcire cupiat. Nam illud præcipuè ex naſo cognoſcitur. Carthilago quæ in apice naſi eſt, ſi ſecare ſe permiſerit, atq; perinde attactu findi digitulo poteſt: indicium eſt corruptum, vel corruptam eſſe. Sunt & alia pleraq;, quæ quoniam ad præſens negotium minimè promouent, lubens prætereo.

De Oris Phyſionomia, & quid ex illius aſpectu diuinandum ſit. CAP. V.

Os patulum.

ORIS phyſionomiam & labiorum vno ſermone explicabimus. Os aut magnum eſt & patulum: aut anguſtum. Patẽs, quo præcipuè videmus inſignitos Francoſlabrones, audacẽ, obſtreperum, impudicum, mendacẽ, impoſtorem, luxurioſum ſignificat, neque me vnquam hîc fefellit iudicium.

cium. Econtra anguſtum, retentorem arcanorum, modeſtum, ſobrium, pudicum, timidum & largum. Fetulentiam anhelitus vel dentium, medicorum ſcholæ dimittimus, quæ ab illis & copioſius & eruditius explicantur. Illud experientia compertũ eſt: tenuibus labiis loquaces eſſe, & eloquentes, garrulos, ſagaces, prudentes, & ingenioſos. Prægrandibus autẽ labris, & quibus dependet labium inferius, adeò vt emineant dentes, bardos, ſtupidos, indociles, impuros, luxurioſos, inconſtantes, & malos. *Anguſtum.* *Labia tenuia.* *Prægrandia.*

De Phyſionomia Linguæ & Dentiũ. CAP. VI.

LINGVA puſillũ quidẽ membrũ, ſed magna iactans, incurabile malum, plena veneno mortifero, & eò peſtilentior, quòd neq; ex phyſionomia, neq; aliunde perueſtigari ſatis poteſt. Vtcunq; animaduertatur in eã, rarò ſui ſimilis eſt, niſi quantũ ad balbutiẽ attinet & eloquentiã. Balbutiẽ efficiunt groſſæ, immoderatæ, prælongæ. Eregione tenues, acuminatæ, limatę viperarũ more, eloquentiã, aſtutiã, & calliditatem præ ſe ferunt. Tametſi hic aliud fingant *Lingua groſſa.* *Tenuis.*

f 2 Aſtrol

Astrologi, non linguæ vitio tribuentes balbutiem, sed
Dentes spissi. Mercurio euerso, & eo retrogado. Sed hæc aliàs. Dentium eadẽ ratio est. Hi si spissi sint & canini: ex ipso ro-

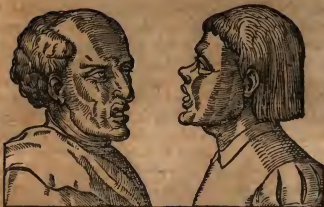
bore vitã longã præsagiunt. Neq; video, quid hîc multis sit opus. cernere enim est decrepitos iam, qui nihil vnquam molestiæ perpessi in dentibus sunt. Econuerso
Marcidi. marcidi, minuti, breuitatẽ vitæ, caloris abundantiã, noxiũ humorẽ; cuiusmodi sunt fermè cholericorũ. Alioqui quoad animũ nihil videntur mutare, quod quidem
Dislocati. obseruatũ sit. Vbi dislocati fuerint, aut extra seriẽ stantes, videntur nebulonem indicare, loquutuleium, insolentem, pomposum, & instabilem.

De Mento. CAP. VII.

DE Mento video conuenire Philosophos: vt sicut nasus recuruus, siue aduncus, vel præacutus semper iram, audaciã, & tyrannidẽ notat: ita & mentũ significare aiunt acutũ. Illud verò non possum nõ exponere in lucem, qui membris aliquibus mutilati sunt, quo ab illorũ commercio temperemus, ab iis inquam qui membris aliquot orbati sunt

per

per naturam, non arte vel maleficio. Et quanquam fortasse curiosum vel superstitiosum id esse videatur, proditum tamen est ab sapientissimis viris, è quibus hæc decerpsimus, à Galeno, Hippocrate, & ab hiis etiā quibus malè propitia fortuna est: verbi gratia, quibus mutilati sunt oculi, nares, os, pedes, manus, & altero claudicant pede: vel de quibus constat, quod Saturnici sunt. Superstitiosum inquam videbitur quod dico: sed tamen quod verū est dico, & audacter dico. Dissentiunt sibi inuicē Saturnici & Iouiales, Martiales & Venerei. videas id in hominū conuentibus, & cōciliabulis. Videtur autē nescio quid aliud interuenire, cū reuera nihil sit aliud, quàm planetarum repugnātia, & aspectuum infelicitas. Frigidus est Saturnus & siccus, Iupiter calidus & humidus. Atqui iam potest fieri, caliditas & frigiditas vt sibi non repugnent? Rursum Saturnus pigros efficit, & tenaces, & tardos, solitarios, malos, intractabiles. Iupiter humanos, flebiles, dociles, benignos. Quod igitur in planetarum qualitatibus est, id pro rerū & ingeniorum inclinatione atq; influentia, efficit in illis planetarū qualitas. *Natura vitiati.*

f 3 Quis

Quis horum igitur ingenia cõponet? aut quis hîc extricabit se? At qui id iam ex Astrologia didicit, nouit quid cuiq; donandũ sit, vt quisq; tractandus est, poteritq; ex suis affectibus remittere interdũ aliquid, vt Venus quæ ipsa natura cũ Marte non stat, sua tamen mollicie alterius temperat sæuitiã. De signatis illud nullibi non celebratissimum est quod Aristoteli tribuunt, cauendũ esse ab his quos natura signauit. Saturnicorũ meminit & eleganter doctissimus Marsilius ficinus libro 3. de vita cœlitus cõparanda, eius verba sic habent: Saturnini euadũt immundi quidẽ, ignari, inuidi, tristes, dæmonibus immundis expositi: quorum cõmercium procul effugito. Nam Saturni quidẽ venenũ alibi sopitum latet, ceu sulphur à flamma remotũ: in viuentibus verò corporibus sæpe flagrat, atq; vt sulphur accensum, nõ comburit solùm, sed etiã vapore noxio omnia circũ implet, atq; inficit appropinquantes, &c. Ita etiã Iouiales præsente tali aliquo signato infelices euadunt. Hactenus Marsilius. Apollonium Thianeũ fama est, in Epheso deprehendisse Saturnium senem, qui sola præsentia sua totam vrbem infecerit pestilentia. Hæc cũ copiosè ab eodẽ viro sapientissimo tractata sint, cætera sollicito lectori relinquimus, nobis sat esse indicasse autorem.

Aristoteles. *Marsilius Ficinus.* *Apollonius Thianeus.*

De Capillis, & alijs accidentibus. CAP. VIII.

CAPILLORVM physionomiam ita rectè describemus, si primum illorum naturam adsignauerimus. Non sunt aliud capilli, quàm vapor calidus & siccus ab aëre circunstãte indensatus & siccatus. Qua finitione id in primis palã fit, senes & saturnicos depiles esse ideo, ob perpetuum in viribus gelu. Cholericos item hirsutos, comatos, propter calorem, & adustos humores. Nisi in quibus nimium calor ille habundat. Quod autẽ crispi sunt quidã & retorti, id

Capilli. *Depiles saturnici.*

poris

poris adſcribunt medici,qui pręfracti comã quoque ſic diſponunt. ſubinde feramus nunc iudicium. Cæſaries plana,mollicula,tenuis, mollem, tenuẽ, timidũ, remiſſum,pacificum indicat.Tenax & groſſa:audacem, robuſtum, fallacem, fortunatum. Sunt quibus frons capillitior eſt,& tẽpora hirſuta,iis tribuemus luxuriam, vanitatem,arrogantiam. Criſpitudini tamen ſi accedat duricies, ſemper ignauiam ingenij præ ſe fert. Quæ verò in angulis temporũ in morũ cornu effertur criſpa, & galeata, vel criſtata, præ cæteris hominibus graui alicui vitio implexum & deditum: rubeam habentẽ ſimiliter, ſed quod nemini non compertum habetur. Illa optima eſt, quæ candenti quodã nigrore nigreſcit. De his pronunciandũ,quod prudentes ſunt, & cogitabũdi,fideles, probi:pariter & alba,flaua,glauca,vel ſubalbida. Illud ex medicorũ decretis obiter etiã adiiciendũ cenſemus, quibus præmaturi ſubcreſcunt cani, in iuuenta eſſe incontinentes, impudicos, & inſtabiles. Præterea & illud traditum ab Alexandro Aphrodiſeo, quod humor ille qui maſculis in comam reſoluitur, mulieribus conuer-

Capilli plani.

Tenaces.

Fons capillitior.

titur in menstruum, vel in lac, si conceperint. Et quibus barbitium succrescit, has quoq; viragines dicimus, certi quòd coitus sunt appetentissimi.

De Physionomia faciei. CAP. IX.

Ex tot hominum faciebus an nō mirum videtur tibi, quòd vix duo sibi conueniunt? Quo fit etiam, vt ne hîc tradi certa coniectura possit. Quis enim poterit omniū animos scrutari? Siquis tamen curiosior fuerit, habeat id colorē & proportionem. Colorem extrema vel tēperamenta vt in picturis præstant, ita in faciebus vel bonitatem arguunt, vel malitiā. Rubeus nullibi non suspectus est, etiam ex prouerbio, cōplexionem indicans calidam. Illaudatus & liuidus vel plūbeus præter saturnicam inclinationē & atram bilem, etiam pessimas animi affectiones significans: vtputa inuidiā, irā, rancorem, machinationes, insidias. Albus fœmineus, mollis, frigidus, frigidū quoque & mollem efficit. Præterquam vbi albedini quædam rubedo sanguinea interposita est, eam cernere est in sanguineis

Facies rubea.
Liuida.
Alba.

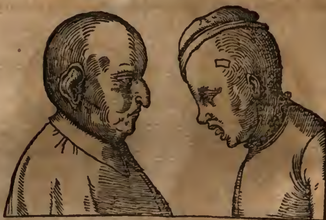
guineis

guineis: hic inter omnes nō folùm laudatiſsimus eſt, ſed honeſtis etiam rebus occupatū efficit, & ad omnia idoneum. De ipſa verò proportione hoc tene. Aut oblonga *Oblonga.*

facies eſt, prominentibus hinc inde maxillarum oſsibus: & hominem diuinabis audacem, ſuperbum, iniurioſum, rixoſum, fallacem. Aut mediocris, non macilenta admodum, neque præpinguis, aptum ſignificat ad omnia. *Mediocris.* Carnoſa, pigrum, phlegmaticum, tardum, lentum, timidum, venereum, inſtabilem, præſumptuoſum: & quo maior acceſſerit craſsicies, hoc hebetiorem reddit, & intractabilem. *Carnoſa.* Macilenta verò mediocris, ingenioſum, ſtudioſum, prudentem. *Macilenta.* Inflationes verò maxillarum, non accedente carne, aliud præſagiunt. Nempe epilentiam, & regium morbum. Pallida nuſquam probatur. *Pallida.* Crocea, quæ tamen ex natura crocea non eſt, aut icteritiam, aut opilationem ſplenis, aut inundationem fellis & choleræ. Medicorum ſententia, nunquam ad ſexageſimum annum prouehuntur huiuſmodi. Cætera quia triuialia ſunt, libenter diſsimulamus.

De Physionomia Aurium. CAP. X.

VRBS tametsi ad prospectum non veniant quibusdam, tamen patulæ, oblongæ, & asininæ sunt, & ex naturis potius animalis metiuntur quàm aliunde. Auriti in morem asinorum ignauos significãt, & asininis moribus. Succincti & minusculis auribus vt simiæ, instabiles & fallaces.

Auriti.
Succincti.

De Physionomia Capitis. CAP. XI.

AM omnia illa si sumas inuicem, os, mentum, labia, capillos, frontem, oculos, tempora, caput constituunt: aut prodigiosæ magnitudinis, aut exile. Supernè acuminatum, instabilem, bardum, indocilem, hebetem, inuidum significat. Rotundum mediocri mole, ingeniosum, sagacem, astutum, bonæ memoriæ. Rursum exile, & gurgulione non admodum oblonga, sensatum, prudentem, doctum. Vel exiguum caput & prælongum collum, infortunatum, debilem, insipientem.

Caput acuminatum.
Rotundum.
Exile.

De

De colore totius capitis & corporis. CAP. XII.

T quod de membris diximus, idem de toto corpore sentiendum putamus. Corpusculum ipsum si tactu expenderis, licebit in promptu dignoscere qualitatem vel complexionem. Delicata & gracilia, bene curata cuticula, & carne molli maximè si ruboris non nihil accedat in genis, sanguinis dominiũ significat. Alba, carnosa, mollia: phlegma. Fusca, subrubicunda: choleram. Nigra, subnigra, pallida, vel subpallida: melancholiam, vel adustam choleram. Sic si rugosa, neruosa & callosa cutis sit, identidem choleram. Gracilia, tenuia, alba: phlegma, imbecillitatem, & huiusmodi. *Corpora delicata.* *Alba.* *Fusca.* *Nigra.* *Rugosa.* *Gracilia.*

De Brachijs. CAP. XIII.

E brachiis nullum negotiũ est, neminem tam esse crassæ Mineruæ puto, qui non protinus robustos ac fortes iudicet, quibus neruosa vel carnosa sunt brachia: cum his potissimũ consistent robur & vires corporis. Præterquam vbi carnosa cute, nerui non adeò varij & multiplices sunt: huiusmodi sunt phlegmatici, & sanguinei, procliues ad ignauiã. Portentosè prolixa, audaciam, fortitudinem, ignobilitatem, & cum hoc vitam breuem significant. Curua respectu staturæ, vel molis corporeæ, ingratos, impudentes, auaros, obtrectatores, inuidos, superbos, haud multum discrepantes ab iis quibus pilosa brachia sunt: quos similiter petulantes, venereos, vafros, astutos, instabiles, & verbosos pronunciare oportebit. *Prolixa.* *Curua.*

De pectore & costis. CAP. XIIII.

LEONIS non robur modò, sed & audaciam ex pectore maximè diiudicant qui naturas animalium describ

Pectus prominens. descripserunt. Ex eadem coniectura, & fortem hominem & audacem dicimus cui pectus sit & prominens,

luxuriosum, procacem, lasciuientem in verbis, superbum, iracundum, tenacem. Cui verò hirsutum & quadam pilorum silua obductum est, cholericum indicat hominem, cum suis proprietatibus. Recaluum, frigus & phlegma significat. Vnde quibus in gibbum eleuatum inæquale erat pectus, altera parte hos deprehendimus fallaces, insidiatores, & ad pessima procliues, martiales, vanos, hypocritas. Ita quibus supernè vsq; guttur rubet pectus, comperimus iracundos, contentiosos, præsumptuosos, arrogantes, inconstantes, timidos tamen. Illud tamen optimum esse decernunt, quod planum, quodq; carnosum, mediocre, & depile est. Nam est indicium hoc discreti, prudentis, & bonorum naturalium. Et ne quid etiam, quod ad medicinā spectat relinquamus intactū, aliud quoq; non indignum scitu est, quibus minuta sunt corda, cæteris esse cordatiores, quòd spiritus illi impellentes vitales, in minuto membro præsentiores sibi sunt, quā in prægrandibus, vbi facilè disperguntur.

Hirsutum.
Recaluum.
Pectus rubeus.
Planum carnosum, & depile.

De

De Physionomia manus. CAP. XV.

MAnuum Physiognomiam, quoniam abundè descripsimus in libro nostro de Chyromantia, istuc remittimus lectorem.

De ventre, dorso, & ilijs. CAP. XVI.

NON multum negotium est, etiam è ventre iudicare qualis quisque sit, atq; item, è tergo, & ilijs. Sunt enim hæc non minima corporis mēbra. Sed quę hæc sint audiamus. Venter pilosus, & vmbilico tenus hirsutus, cũ primis luxuriosum significat, deinde audacem, atque magnanimum, prudentem, intelligentem, studiosum, solertem, alioqui tardè fortunatum. Macer & tenuis, calidam atque cholericam complexionem, nonnunquã etiam melancholicam indicant complexionem. Vt plurimum qui adiposos habent & crassos ventres, ingenio quoque nõ multum valent. Illud iam crebra experientia compertum est. Tergum illud laudatius est, quod amplum & robustum est, indicium etiam fortis & robusti hominis. A gibbosis & recuruis quidam cauendum suadent, quòd præ cæteris insigni aliquo scelere præstant, maximè detractione & inuidia. Coxæ idem indicant ferme, si crassæ sint & carnosæ, quod carnosæ suræ & pedes: nempe audacem, & fortem. Eadem ratio quorum crura neruosa sunt, macra, tenuia, exilia, nemo non videt imbecillitatis esse indicia. Impotentiæ illud vel maximum argumentum existimant, si depiles sint pedes: ediuerso incontinentiæ, audaciæ, si quàm maximè hirsuti sint. Ita quibus duri sunt, hebetes & obtusos: quibus verò molles, leues, leuia atque mollia quoque ingenia. De mulieribus hoc obseruatum habent: vt quibus prælongi sunt pedes, hæ ad procreationem liberorum sint aptiores. Aiunt enim

Venter pilosus. *Macer.* *Adiposus.* *Tergum amplum.* *Gibbosum.* *Coxæ crassæ.* *Crura.* *Pedes.* *Mulierum pedes.*

gener

generandi appetitum potißimum decerni in pedibus, & in muliere vuluæ signum esse pedem, id quod asserere videtur Albertus in libro quē inscripsit, de Arcanis mulierum, videlicet mensuram medij pedis, neq; omnino etiam malè. Lego enim apud alios scriptum, qui è medicorū sunt cohorte, nisi calefactis pedibus, vix quempiam posse concumbere.

De tota hominis statura. CAP. XVII.

Maximinus. DICEBIT & ex statura iudicare. Sic enim proditum ex historiis legimus de Maximino, qui ob insignem ac bene portentosam longitudinem pro bardo habitus est. Vnde etiam illud dimanauit prouerbium. Climacis ægyptia, & caliga Maximini. Quanquam quid de hoc attinet citare aliquid? cùm paßim videamus omnes eos qui tam prodigiosæ longitudinis sunt, parum vel nihil omnino sapere, atq; id potißimū si macro fuerint & oblongo corpore, extento & ciconiano collo. Huiusmodi animaduertimus quosdam in aula Friderici tertij, & Caroli imperatorū ad miraculum macilentos & proceros, suspiciendæ amētiæ & stoliditatis. Neq; multum ab iis etiam distant, qui curuiter incedunt. Vnde illud irroborauit fortasse veteris prouerbij: Rarò vidi procerum sapientem, & paruum humilem. Quæ verò mediocris est, decenter obesa, simulatq; qualitatibus aliis probè instructa, ingeniosum, prudentem, & in rebus omnibus expeditum denotat.

Epilogus & recapitulatio totius Physionomicæ artis.

HAEC quasi præfati, ut ad summam reducamus omnia, tametsi & ipsa quæ diximus sufficientia videri poßint. Ad summam igitur si metiantur à vertice vsq; ad

ad talos omnia membra, ſic pronunciandum eſt de ſingulis, de oculis in primis. Hi quibus contigerint humidi, lucidi, hylares, vibrantes, huiuſmodi etiam mores indicāt, nempe hylares. Sed hæc perſpicacius videri poſſunt, ſi velut in tabula è regione ſubiiciam', quid quodlibet membrum ſignificet. id enim intēdebamus. Porrò ſitum ipſum locauimus talem.

Ocvli humidi, lucidi, hylares, probos mores, vitam conſpicuam. Obſtipi, defixi, ſubruffi, prægrandes, voracitatē & libidinem. Parui defixi, auariciam. Glauci, inſidiatorem. Defixi, doloſum. Mobiles, ſeditioſum, ſuſpicioſum, infidum, oſtentatorem. Ampli, ſegnes. Trementes, ignauos. Micantes, vinolentos. Parui, impudentes. Subtremuli, iniquos. Varij & parui, doloſos, adulatores. Ad naſum vergentes, venereos. Ampli, ſtillantes, mobili aſpectu, furentes. Aridiores, verſutos. Tremuli, impudentes. Nigri, & clari, iuſtum, ſolertem, libidinoſum, ſcitum. Ambitus eorū viridis, doloſum, iniquum, furem. Humidi, mentis magnitudinem, integrum eloquium, rectum conſilium. Magni vibrantes, dementes, leues, guloſos. Sinuoſi, caui, & aridi, perfidos, proditores. Excelſi, ampli, lucidi, puri, humidi, ſolertes, ſtudioſos, amatores. Fluidi, lacrymoſi non ex ægritudine, ſtultos. Caligantes & aridos, perfidos. Vibrantes, ampli, humidi, lucidi, intelligentes, ſublimes, violentos, magnanimos, iactabundos. Nigri & reſplendentes, timidos, peſsimos. Circumturgentes, crudos, guloſos, inamabiles. Puſilli & caui, cupidos, inſidiatores. Hylares, iuſtos. Procliues ad riſum, humanos, pios. Humidi, boni cōſilij. Triſtes & humiles, vel humidi, ſtudioſos. Cum ciliis recedentibus, amabiles. Conniuentes, inſidiatores, fures. Lippi, libidinoſos. Protenſis ſuperciliis, effœminatos. Luſitantes ciliis, adulteros.

Frons anguſta, ſtolidū. Longa, docilem. Sublata, turgida

turgida, rotunda, uersutum, tergiuersum. Rugosa, curis oneratum. Rotunda, inuidum & dolosum. Ampla, largum, liberalem.

SVPERCILIA pilosa, balbutiem. Protensa ad tempora, immundiciem.

FACIES plana, litigiosum. Carens tumore, iniuriosum, immundum. Macilentior, sapientem. Carnosa, docilem. Tristis, stultum, prudentiam.

AVRES patulæ, insensatum. Vastę, imprudentem. Paruæ, stultum. Quadrangulæ, eruditum.

NASVS acutus, iracundum. Crassus & humilis, malis moribus. Vergens ad os, honestum, fortem, docilem. Magnus, bonum. Paruus, deceptorem. Simus, libidinosum.

NARES solidæ, fortitudinem. Rotundæ, timorem. Diductæ, alacrem. Angustæ & rotundæ stultum.

OS latum, bellicosum, audacem. Vastum prominente labio superiore, voracem, impium, loquacem, temerarium, ineptum, crudum.

LABRA exilia, tenuia, subtilia, eloquentem. Subtilia in ore minuto, effœminatum. Carnosa, stultum. Quibus canini dentes labra extollunt, contumeliosos, parum fidos.

GVRGVLIO asper, nugacem, inanem.

CERVIX longa, exilis, timidum, malis moribus. Crassa, longa, furiosum, timidum, pertinacem. Mediocris, docilem, robustum, virtuosum. Crassa, rudes, barbaros, difficiles. Aspera, contumeliosum. Curta, temerarium. Incurua, incuriosum, auarum. Flexa in dextrum, temperatum. In sinistrum flexa, ganeonem, stultum.

PECTVS ingens, laudatum. Amplum, magnanimitatem, audaciam, probitatem. Paruum, timidum. Corpulentum, inhumanum, crudelem.

MAMMAE pendentes à pectore, violentum.

VENTER magnus, indiſcretum, ſtolidùm, ſuperbum, luxurioſum. Strictus amplo pectore, intelligentem, conſiliarium.

TERGVM latum, generoſum. Mediocritas tergi & pectoris, laudabilem. Incuruum, parcum, auarum.

BRACHIA prælonga, audaciam, probitatem, robur. Succincta, ſeminarium diſcordiæ, libidinem.

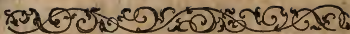
MANVS curtæ admodum, craſſum, rudem. Pingues cum digitis, furaces. Paruæ, verſutos.

PEDES carnoſi, fatuitatem. Parui, leues, duriciem.

TIBIAE ſubtiles, ignorantiam. Groſſæ, audaciã, fortitudinem. Latæ, fortitudinem. Neruoſæ, robur. Curtæ & pingues, immanitatem. Gibboſæ & cauæ infernè, malos homines oſtendunt. Molles, turgidæ, moratos.

SVRAE craſſæ & curtæ, aſperum calcaneum, pinguia crura, futuram inſaniam oſtendunt.

HAEC ſunt in phyſionomicam artem introductiones breuiuſculæ, quibus adiutus quilibet, ingenia hominum diiudicare poteſt. Neque me fugit, eandem fermè fabulam egiſſe Ariſtotelẽ, medicos, Vallam, atq; alios quamplures. Non minuit hoc noſtrum conatũ vel honorem. Id præſtitimus quod potuimus, vel illorum etiam adiuti opera. Quòd ſi dentibus ſuis roſerit nos caninis quiſpiam: ſciat non commentarios ſcripſiſſe nos, ſed compendium: atq; ita finis eſto.

PERIAXIOMATA DE FACIEBVS SIGNORVM, QVID *in vnaquæque domo efficiat in natis Sol. Liber ordine* III.

*

PRAEFATIO.

VM in disciplinas Astrologicas inducere atq; imbuere decreuerimus studiosos, sintq; multa quæ circa hæc obseruari oporteat: post domorum situm, & iudicia horoscoporum, id iam reliquum est, de faciebus cognoscere signorũ, quid singulis in gradibus efficiãt. Nam aliam ac aliam Sol. atq; cæteri planetę in gradibus & faciebus habent operationem. diuisa enim aliud in prima, aliud in secunda, aliud in tertia agunt facie. Quod vt intelligas, quodlibet signum in triginta gradus partitur. Triginta hi gradus si in tres partes secentur. Prima series vsque ad decem, primam faciem tenet. Deinde ab decem vsque ad viginti, quicquid interuenit secũda dicitur. Residuũ vsq; ad triginta tertia: atq; in hũc modum supputandũ est cũ reliquis signis. Hi gradus, quo magis ac magis augescunt, tanto in vigore, præcipuè in vltimis faciebus decrescũt, fiuntque remissiores in fine quàm vel initio vel medio extiterunt. Hæc atque alia breuiter adnotauimus ex Abraham Hali, Alcabitio, Firmico, &c. Quod si iterùm Zoïlus quispiam obgãniat nobis, cur hæc ad nostra trahamus. Huic respondemus, viros illos doctissimos, non omnia edocenter scripsisse, quæ consummatum posśint efficere Astrologum, verùm magis sui admonendi quã aliorum docendi gratia. Atque his ita prælibatis, ad Arietem progredimur.

Signa in gradus.

Sol

Sol in Ariete. ♈

SOl igitur in Ariete, quod primum ſignum eſt inter reliqua ſigna duodecim, in primis decem gradibus editos in lucem, facit communiter ſubruffos, ſimios, ventre exili & anguſto, macilẽtos, atque ſignatos in ſiniſtro pede vel cubito, micos habentes plurimos, odientes malum, proſequentes quod optimum eſt.

In ſecunda facie, id eſt à decimo gradu Arietis, vſque ad vigeſimum, facit nigrum, qui nigror tamen non in vitium reputatur, ſed in venuſtatem & maximam ciuilitatem. Temperatæ quoq; qualitatis, & iracundum, ſuſpicioſum, fraudulentum, cordatũ, ſeptum inimicis pluribus, qui hunc venantur ad mortem.

In tertia facie, interdum ruffum, croceo permixtum colore, ſolitariũ, meditãtẽ inſidias, & fraudes frequẽter.

Sol in prima facie Thauri. ♉

NATVM in prima facie, nauum facit, & prægrandibus aliquando oculis, labronem, ſignatum in ceruice, verum, feſtiuum admodũ, in deliciis ſemper occupatũ.

In ſecunda facie laſciuum, libidinoſum, ſed nõ vſqueadeo vt in prima ſigni facie, vagabundum tamen atque mutabilem.

In tertia facie frigidiorem in complexione: propter Saturnum, qui hanc vltimam faciem poſsidet. Gignit & aurium, ventris, ac crurium dolores.

Sol in prima Geminorum facie. ♊

SI CVI in prima facie Geminorum ceciderit natiuitas faciunt moderatæ ſtaturæ, corpore pulchro, membris omnibus bene compoſitis: ſignatũ in capite, vel genubus: manſuetum etiam, laborioſum, & ab mulieribus diffortunatum, ac communiter ſteriſem.

In ſecunda facie minuunt ſtaturam, addũt nigredinẽ,

ſignant in cubitu, in genitalibus: & quod in aliis diminutum videtur, in eloquentia reparatur.

In tertia deficientibus gradibus, decreſcere faciunt & in natis probitatẽ & debitam membrorũ proportionẽ: faciunt inſenſatum, & nugarum diſſeminatorem.

Sol in Cancro. ♋

NATVM in decem gradibus primis, corpore & pilis decentem facit, ſtrictis ſuperciliis, eruditi ingenij, ſignatum in brachio dextro, & cruribus: præterea animã influit bonam, & amicorum copiam.

In ſecunda autem facie ruffo capillitio, breui ſtatura, imberbem, ſignatum in oculis.

In tertia facie craſſum, hebetem, piloſum ſuperciliis, pruriginoſum, facie quaſi inſufflatum.

Sol in Leone. ♌

SIC IN prima facie vitæ donatum, corpuſculo venuſto facit, rubicundo colore, modico permixto albore, variegatis oculis, corpore recto, pedibus autem morbidis, præcipuè in ſenio, fama atq; egregiis factis agnitũ pluribus, ſimplicẽ, dilectũ ab regibus & principibus terræ.

In ſecunda facie pectore lato, teſticulis & membris gracilibus, cordatum, & honorabilem.

In tertia facie ſtatura breuem, colore roſeo permixto etiam albore, obnoxium etiam multis ægritudinibus, ſcortatorem, & mulierum amatorem.

Sol in Virgine. ♍

FACIT natum decenti ſtatura Sol, poſsidente virgine primam faciem, corpore procero, facie pulchra, ſciolũ, acutum, prudentem, criſpo capillitio, cinœdũ, comatulum, arguta & ſonora voce, multarum artium peritum, ſed infœcundum in procreandis liberis.

Sub ſecũda facie, ſimiliter facie venuſta, paruis ocu-

lis,

lis,pulchro naſo,religioſum, doctum,probum, integrũ, & laudis cupidiſsimum.

Sub tertia tamen facie ſimplicem,pulcrum,docilem, ſenſatum,prudentem,bonum.

Sol in prima facie Libra. ♎

NATVM facit (cùm ſit ſignum humanæ formæ) pulchra facie, ſimplicem, laborioſum,modeſtum, ſauciandum aliquando in capite.

In ſecunda facie ſimiliter facie pulchra,ſed oculis lippis interdum, vel petis. nam vitium aliquod illis inerit.

In tertia facie honorabilem,obſeruandum, pulcrum: in extremo vero nullius,vel certe vtriuſq; ſexus, caueat ne toxicum quippiam accipiat.

Sol in Scorpione. ♏

SOL in Scorpione facit difformem,in capite vel ſcapulis ſignatum, vel in ſiniſtro pede vel brachio, amplo pectore, in proferendis ſalibus lepidum, ſobrium, vel diſcretum.

In ſecunda facie, capite magno, multiloquum, ſignatum in genubus,vel tergo.

In tertia ſtatura puſillum, contortis oculis, comedonem & ſcortatorem.

Sol in Sagittario. ♐

FACIT decorum aſpectu, proceræ ſtaturæ, aulicum, ſtudioſum bonarum rerum.

In ſecunda facie ſtatura decẽti, aſpectu pulchro,croceoque,ſuperciliis conſperſis,ſignatum in pectore.

In tertia facie, procerum, pulchrum, lato & patenti pectore,ſignatum in pectore & pede.

Sol in prima facie Capricorni. ♑

FACIT pectore aliquando amplo, tenerem, ſtatura competenti, ſed aliquantulum nigra, ſignatum notula in cubito vel pectore, aſtutum.

In ſecunda facie pulchrum, ſignatū brachio ſiniſtro, ſi natiuitas fuerit nocturna, malicioſum, naribus prælongis, ingenio acuto.

In tertia facie corpore venuſto, facie citrina, ſignatū in brachio, vel genu. Iracundum, amabilem, amatorem mulierum.

Sol in Aquario. ♒

SOL in prima facie Aquarij facit corpore & facie formoſum, ſignatum, vel in pectore, vel in ſiniſtro pede, benignum, affabilem, tractabilem apud homines.

Sub ſecunda facie facit oblōgum, rubea facie, ſignatum in tergo, vel in cubito, tribulationibus varijs obnoxium.

Sub tertia facie ſtatura breui, vultu roſeo, ſignatum ſub cubito, amatorem mulierum. Qui autem in poſtremo gradu natus fuerit, hunc non ſolùm in proportione corporis, ſed in omnibus etiam actibus cæteris faciet diſconuenientem.

Sol in Piſcibus. ♓

SOL in prima facie piſcium facit corpore mollem, album, pectore amplo, barbitio decenti, pulchra fronte, clara cute, oculis patentibus & pulchris, carnoſum atq; honeſtum.

In ſecunda facie ſtatura breui, æquali, nigranti barba, parum hirſutum, agilem, lætum.

In tertia facie in membris omnibus decorum, venuſtum: dat & vocis clangorem.

Hoc

Hoc dignum item notatu iudicauimus: quòd certa ſigna ſunt, ſiue formæ, quæ ad magnitudinem etiã in artificiali Aſtrologia tendunt, vt Leo, Virgo, & Sagittarius. Quædam ad diminutionẽ, vt Piſces, Cancer, & Capricornus. Et quod eſt à principio ſignorũ Arietis, Leonis & Tauri, faciunt tendere corpora ad groſsiciem & fortitudinem: & fines eorum ad macredinẽ tendunt & debilitatẽ. Similiter Gemini, Scorpio, & Sagittarij principia ad macredinem & debilitatem, & fines iam dictorum ſignorum ad groſsitiem & fortitudinem. *Significantia ſignorum.*

Sed & Virgo, Libra & Sagittarius ad æqualitatẽ ac bonam proportionem. Taurus verò, Scorpius & Piſces (vt Hali inquit) tendere faciunt ad diuerſam proportionem corporis. Nati etiam in die limpidiores ſunt illis qui in nocte naſcuntur. nox nanq; adiuuat planetas nigredinem & obſcuritatem ſignificantes: imò Epilentici erunt, in quorũ natiuitatibus Luna cum Mercurio eſt, nec vnus ex illis complectitur aſcendens in hora natiuitatis: & ſi cum hoc Saturnus fuerit in angulo in diurna, vel Mars in nocturna natiuitate. Amentes autem eodẽ modo ſunt, propter Saturnum in angulis in nocturna, & in diurna. Et maximè cùm Cancer, Virgo vel Piſces in angulis reperti fuerint. Et cùm Saturnus in domo luminarium, id eſt Cancro, vel Leone fuerit, paſsionem oculorum ſemper innuit.

Signa ſignificantia puſtulas, lepram, maculas rubeas, prurigines, impetigines, ſurditatem, balbutiem, caluiciem, paucam barbam, ſunt Aries, Cancer, Scorpius, Capricornus, & Piſces.

Signa multorum filiorum ſunt Cancer, Scorpius, & Piſces.

Signa ſignificantia honeſtatem mulierum & religionum, & eorũ probitatẽ, ſunt Taurus, Leo, & Aquarius.

Signa rationabilia ſunt, Gemini, Virgo, Libra, prima

pars Sagittarij,& omnes partes Aquarii.

Iracũdiæ ſigna ſunt & acuitatis, Aries,Leo, Scorpio.

Signa vociferantia & fortes voces habentia ſunt, Gemini,Virgo, & Libra. Voce verò carentia ſunt,Cancer, Scorpius,& Piſces.

Planetarũ ſignificantia. Planetæ quę dant diuitias ſunt tres. ſ. Iupiter, Sol, atq; Venus. Sol etiam prudentiam, Mercurius eloquentiam largitur,Venus verò loquelæ ornatum.

Tria ſunt ſigna orientalia. Aries eſt cor orientis. Leo ſecunda eius triplicitas, & ſiniſtra pars orientis, Sagittarius eſt dextra pars orientis.

Capricornus eſt cor meridiei, Taurus ſiniſtra, Virgo dextra pars Meridiei.

Libra eſt cor occidentis, Aquarius ſiniſtra, Gemini verò dextra pars occidentis.

Cancer eſt cor Septentrionis, Scorpius ſiniſtra, Piſces poſtremò dextra pars Septentrionis. Ex iis ſi iam ſcire volueris,ad quid nam conferat talis ſignorum reſpectus & diſpoſitio, id breuiter ſic accipe. Diximus tria eſſe ſigna Orientalia. Tria ad meridiem,ad Aquilonem tria, & tria ad Occidentem. Orientia conferunt nobis, ſi iis iam orientibus & perſiſtente in iis Sole, ad eam partem locemus,conſtituamus,dirigamusq́;, ea quæ facturi ſumus,nempe lectus,grabata. Veluti ſi vitam velimus viuere ſanam, leuiter indormire, proſperari in liberis, ſi adfuerit vxor. Item ſi ſuccedere cupimus empturi aliquid,vel vendituri,contractus: ſi honoris,aut commodi ſperamus quippiam,aut ſi quid eſt huiuſmodi:totum ad eam plagam faciamus qua ſigna ad prædicta reſpicitur.Sicut è conuerſo,ſi formidamus ne malè ſuccedat aliquid illorum, vitanda ſunt ſigna contraria. In hunc modum iudicare licebit de reliquis. Verumetiã id obiter deſcripſimus quando mentionem fecimus de qualitate & natura domorum.

Sic

Sic copiosè, & non minus tamen succinctè habes facierum atq; aliorum signorum siue imaginum naturas. Neque video, quomodo aliquis succinctius has tradere posit:& si prolixis ambagibus hîc diu immoremur, non vsq; adeò magnus fructus est. Vtcunq; enim ad Astrologiam promouent, non sic tamen magna sunt, vt in iis prora sit constituenda & puppis. Nesciri commodè non possunt, sed sic tamen cum moderamine discenda sunt, ne iis iam scitis, protinus Astrologum esse se quis existimet: vt ij etiam persuadent qui eius scientiæ principes sunt. Quamobrem de modestia commonefacio te quicunq; es, qui ad eam artem videris esse propensior, ne quid hîc præcipitanter agas, neq; actutum relata in medium alicuius natiuitate iudicium proferas. Tam multa sunt quæ fallere nos possunt. Nempe hominis prudentia, dispensatio Dei, fallax iudicium. Verbi caussa: fieri potest vt in Ariete natus aliquis vehementer iracundus sit, atq; idem librata secum vitij turpitudine, iram ipsam moderetur & supprimat, ego verò hunc iudicarem iracundum, quis non hîc me rideret? Inclinent licet natura & fatum, ita tamen temperanda sententia est, vt nisi prospectis adamussim omnibus, facilè hanc non præcipites. Si quid aliud agis, scito non solùm veri nihil prædicere te, sed etiam ludibrio futurum omnibus hominibus. Hæc passim inculco, quòd sciam quosdam turpissimè hîc lapsos, quod veluti securi iam sedecim pedibus, quod aiunt, figebant à scopo.

Commonitio autoris.

FINIS LIBRI TERTII.

CANONES QVIDAM SVPER AEGRITVDINIBVS, QVIBVS *modis succurrendum ægris sit ex aspectu signorum. Liber ordine quartus.*

PRAEFATIO.

STVLTVM hoc medicorum vulgus, quod nostro seculo sic videmus insolescere, atque imponere nobis purpura sua, cùm sibi ab autoribus suis præceptum sciant, vt absq; Astrorum consilio nulli medicetur: & tam longè à medicina est, qui Astrologiæ ignarus est, vt non medicus dici debeat, sed impostor. Tamen eo nunc ventum est: vt è centum vix vnum aut alterum reperias, qui verè sciat diiudicare, quo tempore quælibet medicina adhibenda sit. Quod fortasse mirum non est. Quid enim illis ocium esset, in Astrologia occupare se, quibus ocium non est vt Galenum suum legant & Hippocratem, sed ex tumultu agunt omnia: ac præscriptis quibusdam receptulis? Vidimus quendam apud Moguntiacos non vulgarem, dixisses tertium Catonem, vel Galenum alterum, si quid ad artem faceret purpura. Hîc cùm esset longè crassissimus, duobus vtebatur receptis: quę nescio è quibus exsuxerat chartis. inerat illis ellebori. 3. ℥. vel tantundem scamoneæ, ad laxandam aluum. Hæc alternatim ministrabat, non habita ratione vel complexionis, vel ægritudinis: atq; iis nugis tantum ad se corrasit nummorum, vt functus iam vita aureorum relinqueret post se tria millia. Summam artis in eo collocabat, vt solueret aluum. Tantum in re medica valet purpura, & caperata frons. Hos neque monebimus, neque in viam reuoc

reuocabimus homines crassos,& qui contemnunt etiam discere. Cæterùm aliis, qui futuri medici sunt, iis regulas præscribemus aliquot: vt missis veteribus nugis, discant è supernis consulere ægrotis. Compertum est enim quàm sæpissimè, quod plures medici cum maximis ac potentissimis pharmacis non potuerunt, id simplici herbula perfecisse Astrologum, obseruata signorum accessu & recessu. Totum hoc,quicquid est,in Canones partiti sumus.

CANONES.

Canon primus. Quatuor signa sunt quæ interiora respiciunt hominis. medici hæc spiritualia vocant membra. Ea sunt Cancer,Leo, Virgo, Libra. Ex iis autem Cancer hepar, pulmonem, & præcordia respicit. Leo stomachum & eius orificium. Virgo ima stomachi, ventrem, diafragma,& intestina. Libra lumbos, inferiora ventris,vmbilicum.

Canon secundus. Cancer qui respicit pulmonem. ex ægritudinibus facit tussim,ptisim,pleurisim. Leo apostemata, icteritiam, febres, pestilentiam. Virgo tumorem ventris, hydropisim, lienteriam, colicam. Libra dissenteriam, dolorem ventris: & circa spinam dorsi. Idq; si prædicta signa in eas inciderint domos quæ natura malæ sunt. Sunt autem hæ. Sexta,octaua & duodecima ab ascendente vel horoscopo.

Canon tertius. Natus in Tauro ut plurimum veneno succumbit, maleficio, vel colica passione. Idq; in annis fatalibus, scilicet, sexto, octauo, decimooctauo, uigesimo, trigesimosecundo, quadragesimoquarto, iuxta reuolutionem anni duodecimi ab octauo natiuitatis supputando. Cæterùm quoniam guttur respicit Taurus, hunc etiã ad squinãtiam referunt,& apostemata omnia,

vel

Idem timetur in ægritudinibus cum Luna, & dominus ascendentis fuerint in octaua, quæ mortis dicitur, impediti. Nam hîc desperandum erit, nisi diligentia experti medici notetur. Hæc & multa alia sollicitudine obseruare oportebit diligentem & solertem medicum.

Canon sextus. Nato in Capricorno infirmitates parit leo in octaua, videlicet torsiones stomachi, pleuresim, tussim, & hepatis incensionem, apostemata stomachi. Quod si in Iulio accidant hæ infirmitates, id est, quando in Leone versatur Sol & Luna, malum ipsum conduplicat. Porrò in curatione hîc euitandi sunt dies Mercurij, propter Geminos in sexta: dies solis, propter Leonem in octaua: dies Iouis, propter Sagittarium in duodecima domibus.

Canon septimus. Pneuripimoniam facit Cancer, Sole existente in Sagittario, similiter & ethicam, & inflationem pulmonis. Et si Saturnus in Sagittario repertus fuerit, pedum inflationes, podagram. Saturnus in Cancro, dolorem mentulæ & genitalium, ac testiculorum.

Canon octauus. Scorpius chyragram, sciaticam, & dolorem capitis aliquando facit. Si Saturnus in eodem, in cauillis cruciatũ. Præstabitur igitur dieta talis. Non abluant capita diebus Martis: neq; balneis vtantur calidis Sole in Ariete existente. ne incidant cephaliã: quòd tum capitale periculum imminet, nempe phrenesis, vel maniæ. Et quia semper dies, menses, & anni mali obseruandi sunt, his potissimùm à calidis temperent. Ad subuentionem hypocondriorum dies auspicati sunt Iouis, Lunæ, & Solis. Infelices Martis, & Mercurij. Respicit autem verenda Scorpius, neq; illis ergo medicãdum est Sole existente in Scorpione.

Canon nonus. Qui in Virgine habent horoscopum, aut in virgine nati sunt, frequenter naturalem infirmitatem

tatem habent crurium, aut pure repletos pedes, aut crura saniam profluentia, seu genas, vomicis obsitas, vel maxillas. Similiter & vehementes capitis dolores, humoribus ex pedibus exhalantibus ad caput: qui tamen mox sedantur, inciso tumore, & hoc plus Saturno in Virgine natiuitatis tempore. Id si diligenter obserues, videbis naturalem esse ægritudinem, & plærumq; ineuitabilem, & propterea naturali signorum obseruatione depellenda est. Arcendi igitur huiusmodi à balneis sunt, siue aqueis, siue sudatoriis. Quod si omnino vitari non potest, ipsi tamen dies vitentur Saturni, & Martis, & prædicti Menses & anni mali, fortius tunc, quàm alio tempore sua effutientibus venena. Temperent etiam à fructibus autumnalibus.

Canon decimus. In Leone natis, infausti dies sunt Saturni & Iouis: quod in dieta obseruandum est. Obsunt omnia acuta & piperata illis. Insuper & nullæ propinandæ potiones sunt. Vbi verò ex leone venerit Sol ad Capricornum, vel ad Pisces, rursum vitandi sunt saliti pisces, & diminutio sanguinis.

Canon vndecimus. Sole in Ariete existente, ægrotare si cœperit quis, atque medicus fueris adhibitus (solet hîc in primis gignere capitis dolores, & scotomiam) vide ne balnea adhibeas calentia, vel æstuaria calida, propter Martem, & id multo amplius in Octobre cũ Scorpium possederit Sol. Neque in dieta carnes adhibebis mutonum, arietum, & agnorum. Sed neque caput ablui permittes die Martis: & Mercurij. quod Mercurius sit dominus domus sextæ, id est Virginis, & Mars occultè. cùm ibi gaudeat & Scorpius in octaua: tunc ægritudinem promouent, non solùm quia infirmitatis mansio est sexta, sed quia Virgo etiam est signum frigidum, siccum, terreum, & melancholicum. Spes tamen est, quia non decedet ægrotus. Et si Scorpius, vt iam dictum est,

occup

occupauerit octauam, id est mortis: & quia Mars est dominus eiusdem signi, nihil efficit: quia nullus Planeta malus nocet in domo propria: maximè verò ne gladio pereat qui huiusmodi est. Post conualescentiam pręcipiendum est ægroto, ne Sole existente in Piscibus, quæ duodecima est ab horoscopo, itineri se committat: neq; negotium sibi faciat cum notariis, scribis, sculptoribus, aurifabris. Item ab virginibus & equis temperet. Sunt enim hęc omnia à quibus infirmitas expectatur, propter domum sextam, quæ est infirmitatis, maximè in Augusto, Sole Virginem peragrante.

Canon duodecimus. Summopere etiam obseruandus est annorum ordo ipsius ægroti. Semper enim septenarius & nouenarius annorum numerus exitialis est. & vocantur ab Astrologis, vt pręscriptum est, ij anni Hebdomatici, Enneatici, vel Climacterici, quod Latinè potest dici Scalares. Horum ratio hæc est, quòd semper iis annis magna fit mutatio corporis. Saturnus enim, cùm aliis annis remotus à nobis sit, tūc Lunæ copulatur Planetarum infimo. Respiciendus in annorum reuolutione igitur huiusmodi planetarū aspectus, vtrum discrimen immineat, an maliciam suam exercere possint Saturnus & Mars, qui & nouennum respicit annum, an quosdam alios habent bene propitios sibi. Sic fiet, vt non solùm ipsam ęgritudinem, sed futuram etiam mortem fatalem Astrologiæ machinamentis depellas. *Anni hebdomatici.*

Canon decimustertius. Semper perquirenda est dieta ægroti. Deinde horoscopus natiuitatis. Postremò erigenda figura. Ex figura prospiciendus status Planetarū, ex statu & collatione eorundem in domibus effectus, item infirmitatis caussa, & genituræ dominus: atq; sic ex oppositis qualitatibus signorum depellenda ęgritudo. Id paulo pòst exemplis gemonstrabimus.

Canon decimusquartus. Ex diebus etiam obseruandus

dus ſeptimus, & criſis, & exinde vita vel mors diuinanda. Verùm Critici dies qui ſint, ex medicorum ſchola petendum duximus. Exempla ipſa quoniam magis erudiunt, typum vnum ſubiecimus. Contingat forte fortuna, quod in exordio ægritudinis Luna verſetur in Ariete, quod calidum ſignum eſt, & ſiccum futurum eſt, vt pro ſigni ſui natura ſuccendat ægritudinem Aries. Hîc ægrotum monere potes, vt patiens ſit, remiſsius hunc habiturum in die ſeptima: qua in Cancrum demigrabit Luna. Niſi ægritudo ſit furioſa. Porrò cancer frigidus eſt & humidus, & quartus adſpectus ad Arietem: temperabit igitur infirmitatem gelu ſuo & humore. Id ſi diligenter attenderis, notanter deprehendes, atque ſic etiam operari potes in reliquis ſignis, quomodo confortantur ex ſimilibus ſignis ægritudines, & ex contrariis curantur.

Canon decimuſquintus. Ita ſecundus dierum numerus, id eſt dies decimuſquartus certum iudicium facit: quòd tunc plena eſt Luna, nõ tam propter criſim, quàm Lunæ etiam influentiam, quæ hîc eſt oppoſita, quemadmodum Aries & Libra, Taurus & Scorpio.

Medicinarum adminiſtratio. Canon decimuſſextus. Habent & ſua ſigna medicinæ ipſæ. Neq; enim indifferenter quolibet tempore quæq; miniſtranda ſunt, ſed alia gargariſmatum, alia ſuffumigiorum, alia potionum tempora ſunt, & ne prolixior ſim, ſingula in vnum canonem comprehendam. Luna ſi fuerit in Ariete, Leone, & Sagittario, corroborare licebit quæ in homine eſt virtutem attrahendi, recentiuam in Virgine & Tauro, digeſtiuam verò in Geminis, Libra, & Capricorno. Gargariſmata, vomitiua, ſuffumigia miniſtranda ſunt Luna exiſtente in Ariete; & fortaſſe etiam in Tauro gargariſmata tantum. Et ſolutiua in Scorpione per potionem, per electuarium in Cancro, per pillulas (ſi placet) in Piſcibus. In Geminis & Aquario

rio trifera, ac medicina confortatiua. In Libra etiã vel Scorpione enemata, siue clisteria.

Canon decimusoctauus. In purgationibus etiã Lunæ respectus est habendus & aspectus illius. Eadẽ enim existente in Cancro, & habente aspectũ trinum vel sextilẽ cũ Venere, licebit purgare Cholerã. Cum Sole phlegma, & cum Ioue Melancholiam, atq; hoc si vel bolos administraueris, vel pillulas. Si autẽ per potionẽ volueris purgare, eisdem vtere aspectibus in Scorpione. Idem fac in Piscibus per pillulas. Et si duę planetæ eodẽ tempore iis aspectibus fuerint cum Luna, poterunt propinari duæ purgationes. Exempli caussa. Si Luna cum Venere & Sole per trinum vel sextilem fuerit, simul cholera, etiã phlegma repurgari poterit.

Canon decimusnonus. Quibus Mars in radice natiuitatis in Ariete, vel eius triplicitate est, cholerici sunt: his vt plurimũ febres imminent calidæ, ex abundantia choleræ, phrenesis, pustulæ sanguineæ, impetigo, antrax, & quæ carnem absorbent ac glutiunt, sacer ignis. Quæ si vitari prorsus non possunt, sanè adhibenda medico siue chirurgico cura est, vt per regulas quas dixi de signorũ qualitatibus, abigat ægritudinem. *Cholerici infirmitates.*

Canon vigesimus. Par ratio eorũ qui Mercurium habent perperã locatũ in domo Martis: id vbi deprehenderis in natiuitate, elicies inde febres calidas, vomicas, sanguineas, cancrum, morbũ regium, ignem sacrum, caliginem oculorum præmaturam, pręterea cogitationes, & conturbationes horrendas: nisi Lunæ accesserit temperamentum, vel venereis in dictis signis vel locis, idq; in cholericis. *Mercurialiũ.*

Canon vigesimussecundus. Phlegmaticorum aliæ infirmitates sunt. His accidunt frequenter febres, quas vocant quotidianas, plurimum molestantur frigore. Quod ipsum ex vrina perspicitur: quæ si spissa ac cruda fre- *Phlegmaticorum.*

h quenter

quenter est,iis indicendum exercitium est: vtq; caueant à carnibus pinguibus & porcinis,seruent se à caseo,à lacte,medulla,& cerebro animalium.

Melancholicorum.

Canon vigesimustertius. Saturnus ex ægritudinibus facit cum Luna epilentiam,atram,bilem,lepram, fistulam,morpheam, podagram, & frequenter passiones cronicas. Quæ vbi acciderint,tractim ac remissè agendum est,nec in huiusmodi reluctari astris debes,nisi talis medicina sit, quæ omnibus viribus nitatur expellere ægritudinem,atq; hanc radicitus euellat. Item si quis nascitur in coniunctione Solis & Lunæ, semper illa natiuitas censetur mala. nam facit periculosos in senio, spaticos, valetudinarios, caducos, aut mentis insaniam, & tales ægritudines quæ à medicis difficulter curari possunt.

Canon vigesimusquartus. Licebit ex cursu Solis diuinari ægritudinẽ, si mensem attendamus in quo natus est quis. Verbi causa. Natus est aliquis in Scorpione, imminebit illi ægritudo scapularũ, Chiragra, manuũ seu digitorum contractio. Si mulier sit, dolor splenis & stomachi. His qui in Cancro nati sunt, impetigo, vlcera, pustulæ: maximè etiam si ascendentẽ habeãt cancrum. Foeminis tormina intestinorum, & pericula ex aquis. Habentibus Taurum, infirmitates circa guttur, plæraque etiã alia corporis tormenta: & hoc præcipuè in annis & mensibus præscriptis malis. Sic Leonem habẽtibus, stomachi dolores. Et Aquarium, quos interdum febres diuexabunt diuturnæ: id quod etiam in præcedentibus obiter tetigimus.

Canon vigesimusquintus. Illud etiã præcipuum est, non tam ægroto conferens, quàm Medico, videlicet. Si ægrotus in septima habet Saturnum, vel Martem: conuenit hîc prorsus, neq; medicum adhibere, neq; medicinam: & si etiã infelix sit dominus eius domus. Sic placitum est Galeno. Item si Saturnicus sit, vel Martialis medicus

dicus ipse, qualis tandem ægrotus sit: compertum est huiusmodi in perniciem esse natos humani generis. Impossibile enim est, vt vnquam sanent, vel prosperè agāt aliquid nisi in prophanis & rusticis fortasse hominibus. Talem nouimus virū sanè doctum, & apud Principes celeberrimum: quantum ad artē quidem spectabat, nihil illi deerat: verùm sacerdotibus, nobilibus, principibus ecclesiasticis adhibitus, nihil vnquam probè egit, semper arte sua frustrabatur, ac magnam eorum partem peremit. apud prophanos verò nullum illi negotium erat. Vides igitur quid in his atq; aliis valeant astra. Id ausim polliceri: si quis Martem habeat cum Venere in sexta, hunc futurum medicum præstantissimum, neque se alio artificio occupare debet huiusmodi. Possem eius rei etiam testes citare tibi viros graues & medicos, quibus quidē procliue est sanare, & citra omnem operam: quibusdam tam graue, vt vix omnibus conatibus aliquid possint. quorum nomina ideo subticemus: ne cuiquam obtrectari videamur. Hæc dicta summatim sint, non quò hîc singulatim exponamus omnia. Quis hoc tam breuibus posset? Sed quò ansam prębeamus medicis, vt perspecta vtilitate Astrologiæ, hanc incipiant ambabus, quod aiunt, manibus complecti, & non solùm è præscriptis hominum præceptiunculis discant opem languentibus ferre, sed suo ipsorum ingenio dispensare sciant quęque, absque etiam medicina. Non omnes tales ægroti sunt, qui perferre pharmaca possunt. Plærique dieta, plæriq; obseruatione signorū adduci possunt eo vt reualescant. Rideant nos qui velint, maximè ἀμουσάτατοι illi, nos sanè sincero animo hæc scripsimus, exhibituri propediē maiora. Sic placitum erat primo exponere generalia, postmodum ea ex quibus summa rei propendet.

Nati medici.

EPITOME, QVID QVISQVE *Planetarum in naturis & hominum qualitatibus agat.*

ACTENVS ex membrorum dispositionibus conati sumus venerari hominum ingenia, nunc penitius rem ipsam scrutantes, ad Planetas diuertimus, vt si quid fortè in antecedentibus vel prætermissum est, vel frigidè & oscitanter dictum, id liquere possit ex consideratione planetarum. Si cui tam varium est (vt inquit propheta) humanum cor, atque plæraque inscrutabile, quanto magis neruis omnibus conandum, omnis tentanda via est, vt peruium fiat tandem, simulatque scrutari possit. Addit ad conatum aliquid, dum alia atque alia via tentatur id quod in manibus est. si enim vnum non successerit, alterum sanè vix potest non euenire. Sic quod Physionomia non quiuimus, id pro viribus præstabimus in Astrologia naturali, atque id succinctissimè. Neque me clam est, quod & ab aliis hæc tractata dudum, & fusius dicta sunt. Sed quod illi prolixis ambagibus, id nos per compendium absoluimus. Aequa autem laus est, primum rei alicuius esse autorem, atque sic tradere inuentum, vt ab pluribus succinctè possit, & per compendium intelligi. Et ne verbosior sim dum vitare volo multiloquium, preciumoperæ est, cuiusnam naturæ sit quilibet planeta explicare. Sol natura sua calidus. Luna minus calida, sed humectior. Saturnus frigidus & siccus. Iupiter calidus & humidus.

Natura Planetarum.

Mars calidus & siccus. Mercurius anceps est. Et ne quid hîc immoremur diu, Mars semper calidus quidem, interdum minus, interdum acrius, alioqui tamen semper siccus. Id quod procliue est cernere in circulo augis in signo humido, &c. tunc enim solus humidus

est,

eſt, iuxta quod vel plura habuerit teſtimonia humectationis. In qualitatibus verò actiuis vigoratur, cùm fuerit aſcendens in circulo augis. Iupiter & Venus temperatè calefaciunt & humectant: Venus tamen cum temperata frigiditate. Sin autem fuerint aſcendentes, roboratur temperamentum caloris vtriuſque naturalis viciſsim: ſi deſcendentes ſint, humiditas eorum vigoratur naturalis. Idem de Sole. De Mercurio ſecus ſentiendum. hic cùm neque ſiccus admodum ſit, neque multum etiam gelidus, aſcendens tamen calidior efficitur, & grauitate & ſiccitate ſiccus. Ediuerſo deſcendens, humidior, pauco permixtus frigore: alioqui tamen plus omnibus aliis mobilior, iuxta naturam ſigni, & loci in quo eſt. Iam ſi iudicium ferre volueris, planetam ipſum ſpecta dominum natiuitatis. Verbi cauſa. Demus Solem eſſe in Leone tempore natiuitatis Petri: vbi nulli refragari licebit, quoniam futurus calidus ſit Petrus: & aliquantiſper ſiccus, atque ideò prudentem, ſapientem, honeſtum, ſuperbum facit, gloriam & imperium communiter conſequentem. Et cæterorum planetarum dominus eſt Sol, & in medio locatus tanquam rex eorum. Aliud. Sit Lunaticus quiſpiam. Luna humida eſt, modicum calefacit, erit igitur natus ille huiuſcemodi obnoxius, epilentiæ, morbo caduco. Ita ſi Saturno fuerit ſubiectus aliquis, hic infrigidat, ſimul atque exſiccat: facit ob hoc contemptibilem, cogitabundum, triſtem, deiectum, ſolitarium, timidum, ſuſpicioſum, inuidum, & infœcundum. Iupiter, quia temperatè calefacit, & humectat: largitur itaque prudentiam, concordiam, religionem, honeſtatem, benignitatem. Mars ſimul & exſiccans & comburens, ſuccendit choleram, furorem, præbet audaciam, robur, ſuperbiam, importunitatem, inſolentiam. Venus quia parum calefaciens, ſed plus æquo humectans, efficit potorem, ocioſum, venereum,

Iudicium quomodo ferendū.

mansuetum, lusorem, &c. Solus Mercurius, vt diximus, vti Vertumnus quispiam, nunc siccus, nunc humidus & frigidus, instabilia operatur, atque ideò interdum pessima. Porrò dominum ipsum natiuitatis, qualitercunque hunc deprehendere oporteat, in sequentibus tra-demus. Hæc vt non commentarios scriba-mus, sed rudimenta, per com-pendium dicta suf-ficiant.

*

FINIS LIBRI IIII.

IN ASTROLOGIAM NATVRALEM IOANNIS INDAGINE,

*

PRAEFATIO.

TEMERARIVS fortasse videri possem, si id conarer ego quod ante me pauci fecerũt in discutienda Astrologia naturali. Video enim omnes aliò deflexisse animũ, ad theoricem videlicet, quòd ciuilior paulo illa sit: paucos qui naturam, ac temporum mutationes sequuti, naturalibus vestigiis incesserunt. Iulius enim Firmicus cùm in hac, atq; artificiali arte adeò primus, & post se reliquerit neminem præstantiorem, non tam obiter tractauit, quàm etiam data opera dissimulauit: fortasse quòd non adeò multi negotij sit, naturalem Astrologũ euadere, maxima verò laus præstare in artificiali. Cùm re uera (pace dixerim doctissimi viri) maior naturali laus debeatur, quàm artificiali, partim quòd fidelior est, & superstitiosa minus: partim quòd non adeò facilè imponere potest nobis. Nam quid attinet curiosa sectari, quãdo vix ea quę in prospectu sunt peruestigare possumus, etiam quæ nullis neq; principiis firmantur, neq; certum est, vera ne sint, an ficta? Cuiusmodi esse videtur artificialis, non vsque adeò peruia humano iudicio. At naturalis, tametsi à quibusdam temerariè abnegatur, tamen experientia eò prouehit: vt non possit non mentis inops esse, qui hanc frustraneam esse dixerit: de qua constat, quòd multò præclariora per eam agnita sunt, quã per artificialem. Eius rei testem vnum citamus Ioannem Liechthemberg, hominem neq; Ptholemæo inferiorem

Iulius Firmicus.

Astrologia naturalis præstantior.

riorē. Hunc enim quis nō eſt vehementer admiratus? cui ille non fuit ſuſpiciendus? vt etiā à quibuſdā vates habitus eſt. At is palam mihi conceſsit, Aſtrologiæ naturali debere omnia ſe, artificiali verò nihil vnquam tribuiſſe: adiutus nimirum etiam Phyſionomia, & Chyromantia. Non quòd inde ſuggillare Firmicum velim, aut cæteros eius artis ſummates, Albumaſarem, Aboali, Abraham, Dorotheum, & qui tandem illi ſunt: ſed quòd artificiali hanc meam longè præfero, quantum præſtant ea quæ à natura ſunt iis quæ ſunt ab artificio. Et quamuis multis ſuſpectum ſit hoc nomen, atq; præterea etiam damnatum à Romanis pontificibus (qui nihil probare ſolent quod quæſtum illorum diminuere ſolet) tamen nihil eſt aliud, quàm naturalis philoſophiæ abſoluta conſum-

Aſtrologi officium. matio. Quid enim aliud videtur tibi agere Aſtrologus dum futura prędicit, quàm quòd quæ ſecretiora ſunt naturæ, ac ſoli Deo nota, hominibus inſinuat per propheticam Dei voluntatem, & conſilium nobis inſinuans. Vt Moſen illum, & Abrahamum Aſtrologos fuiſſe, ferunt Ioſephus, Euſebius, Dicearchus, Theodotus, & cęteri autores Græci: quos contra Appionem Grammaticum citat Ioſephus. Quanquam quid hos neceſſe eſt citare? cùm

Act. 7. palàm id fateatur ſcriptura. Sic enim de Moſe Stephanus inquit. Et eruditus eſt Moſes omni ſapiētia Aegyptiorū, & erat potens in factis & in dictis. Præterea Ioſeph patriarcha, audi quid de ſeipſo dicat ad fratres ſuos. An

Gene. 44. ignoratis, ꝙ nō ſit ſimilis mei in augurādi ſciētia? Quid iis teſtimoniis clarius? Ceſſo interim Origenē adferre, autorem Chriſtianiſsimū, qui ciſternas effoſſas ab Iſaac, philoſophiā extitiſſe ait: ſic à ſtudioſo patriarcha erutā atq; profeſſam. Non ideo tamen illā extruimus, quā leges oēs, oēs reſpublicæ dānarunt: neq; ſanctos homines ei vacaſſe credendū eſt, ſed illam quæ ex certis principiis conſtat, quam oēs ſapientes, oēs cœleſtiū rerum ſtudioſi

approb

approbant & sectantur, altiorem, sanctioremq; omni Philosophia, nempe Philosophiæ apicem & scopũ. Alioqui quorsum spectaret tam curiosè syderũ & cœlorum motus perquirere per Philosophiam, si nihil omnino est quod per suũ motum efficiunt astra? Quid tamen motiones illæ proderunt, quando pro maximo firmamento id ratum habent, nihil agere naturã frustra? Quid, quod in crescentiis, in graminibus herbescentibus, in fluxu & refluxu maris, in vernãtibus temporibus, in quibus verò ab initio influxu syderum noua creantur omnia? Id negare omnino non possunt. Quod ergo rebus omnibus tribuunt, solis humanis corporibus non tribuent, cùm æquè ex elementis sint vt nihil aliorum? Quid hoc est portenti? Dicamus & aliud: ne hanc nostram cum prohibita existimet cõuenire aliquis. Superstitiosam illam, nemo vnquam palam professus est, quòd in autoris vergeret ignominiam: istam professi sunt optimi viri, idq; maxima cũ laude. Prohibitæ nullam dedisse fidem Pythagoram, earum artium ferè antesignanum, autor est Diogenes Laertius in illius vita, & idem Plutarchus. Ridetur eadem à Seneca, exploditur à Cicerone, neglecta est ab Aristotele, Platone. Videbatur enim indigna de qua vnquam facerent vel verbum quidem. In summa, vt nullis probatur rationibus, ita nec certis firmatur autoribus. Nostra hæc, à clarissimis viris inuenta & illustrata, hos præcipuè habuit autores, Xalmolsidem, Zoroasten (non qui forte creditur, sed hunc Soromasti filium) Damigeronta, Apolloniũ, Hostanem, Dardanum, Eudoxum, Alchindum, Rogerium, qui iidem & Magiæ fuerunt autores. Ex nostris autem Liechtembergiũ, naturæ miraculum. Altissimis plena mysteriis, profundissimam rerum sacratissimarum contemplationem, & donum totius naturę cõplectitur: & non tam facit miranda, quã facienti naturæ sedulò subfamulatur. Et quem-

Astrologia artificialis superstitiosa.

Autores Astrologia naturalis.

admodum prohibita Dei hostibus mancipans, auocat à Deo, ita illa in eam operum admirationem excitat: & quemadmodum agricula vlmos vitibus, ita terrã cœlo, id est inferiora superioribus virtutibus maritat. Neque enim ad cultum Dei quicquam promouet magis, quàm assidua contemplatio mirabilium Dei. Verùm quoniam in huiuscemodi narrationibus nonnihil etiam mouent doctissimorum virorum auctaria, illud παρέργως monemus etiam Marsilij Ficini, hominis citra contentionem grauissimi, tertium librum legat de vita cœlitus comparanda, intellgiet proculdubio, ne minimã adhuc partem dixisse nos eius scientiæ, modis omnibus diuinissimæ. Sed neq; dici posse, vt nunquam satis cõmendantur quæ diuina sunt. Idcirco autem tam obiter hæc præfamur: propter eos, qui semper ignota damnant: proclamantes statim hæreticum esse quicquid ipsi vel non intelligunt, vel damnatum vident ab indoctissimis sophistis. Quasi ideo mala vel hæretica sit Astrologia, quod hãc calumniatus est Thomas Aquinas, homo nusquam sibi constans. Sed clamitent interim illi, atq; hallucinentur multa: nos quod polliciti sumus, præstabimus. Si prius id fuerimus pręfati, viam tantummodo nos monituros: quæ sic tamen aperta erit, vt qui hanc ingressus sit semel, huic promptum sit ex iis paruis magna, ex minimis iis cognoscere maxima. Ne quid igitur agamus obscurius, & quo minus imponamus iis qui in ea arte adhuc rudes sunt, quando tam crebra de domibus mentio fit, de signis, de horoscopo, de ascendente, de dominis genituræ vel signorũ, succinctè quid vnum quodque illorum, diffiniemus ex Iulio Firmico.

Marsilius Ficinus.

Thomas Aquinas.

NAT

NATVRALIS ASTRO-LOGIAE COMPENDIOSA

descriptio, per Ioannem Indagine Sacerdotem, nusquam anteà simili tractata compendio. Liber ordine quintus.

N PRIMIS autem hoc refellere oportebit de Planetis, si quis forte homo mathematicus calumniari velit, quòd præter Solem & Lunam reliquis Planetis non tantum tribuimus, atque summam rei in iis collocamus tantũ duobus. Sciat tantum inesse iis virium quantum reliquis omnibus, deberiq; interdiu Soli regnum, noctu verò Lunæ, neque opus est quemquam respicere cæterorum, atque ea differentia est qua ab se inuicem distant Naturalis & Artificialis Astrologia. Quod enim speciatim atque seorsum de singulis Planetis, de obseruatione horoscoporum decernit artificialis, id naturalis efficit vna tantum obseruantia motus Solis & Lunæ. Alioqui tamen adeò affines inuicem sibi, vt neutra sine altera addisci rite possit. Non male locabit operam, qui vtranq; coniunxerit, non tam propter scientiam quàm etiam voluptatem, habet enim nescio quid amplius leporis naturalis quàm artificialis, tametsi prestantior videatur altera. Porrò Domus quid sit audiamus.

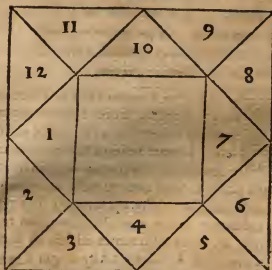
Quid sit domus.

DOMVS, est firmamenti spacium quoddam, gradibus emensum certis, per quod planetæ mouetur. Sic per metaphoram dicta, vt enim in domo mansio est, ita Planetæ sua in cœlo, scilicet firmamento, loca habent per *Domus quid.*

quæ

quæ mouentur,& in quibus refident. Ea vocant defcriptionem fignorum per gradus 30.nam quælibet domus vel fignum triginta gradus habet.

De numero domorum.

SVNT autem domus duodecim,quas vulgaris rhythmis memorauerunt Aftrologi hactenus. Neq; nos admodum erubefcimus afcribere, quòd videntur memoriam iuuare nonnihil,& funt ii. Natus, vincit, fratrem, pater,filium,Infirmus,vxorem,mors, ambulat, regnat, fortuna,incarcerat. Horum interpretatio hæc eft.

Prima domus, eft domus vitæ, hebraicè dicta Bethchai. Græcè Τοῦ βιοῦ.

Secunda fuccedens,facultatum,vel fubftãtiæ. Græcè ἀνάφορα, ab alus dicta ob loci importunitatem, porta inferni.

Tertia cadens, θέα, manfio fratrum.

Quarta profundum cœli, angulus terræ, domus parentum.

Quinta

Quinta ſuccedens gaudium Veneris. Græcè ἄγαθα, domus filiorum.

Sexta cadens, aduerſæ fortunæ, ſeruorum, infirmitatis, gaudium Martis.

Septima reſpondens ex diametro primo δύσις, nuptiarum, inimicorum apertorum.

Octaua ſuccedens, mortis.

Nona cadens, θεός, religionis, vel itinerum magnorum, Gaudium Solis.

Decima medium cœli regnorum ſiue Magiſterij.

Vndecima ſuccedens, fortunę maioris, Gaudiū Iouis.

Duodecima carceris, Gaudium Saturni. Græcè κακοδαίμον.

Sequitur de Cardinibus cœli.

EX HIS duodecim quædam Cardines cœli vocantur, Prima, Decima, Septima, & Quarta. Primus angulus Orientis *De Cardinibus cœli.*

Orientis, ea eſt domus Arietis, natalitij horoſcopus. Secundus medium cœli occupat, domus Capricorni. Tertius occubitus, vel angulus Occidētis per diametrū. ♎ Quartus, ab Firmico Imum cœli vocatur. In iis ferè totum iudicium pendet, ſuntq́; principales anguli, & Planetę maiorē in iis quàm in aliis efficaciam habentia.

De exordio natiuitatis ſumendo.

SVPERSTITIOSVM exiſtimo, de exordio natiuitatis multa inutiliter cauillari, cùm magis ad artificialem hoc ſpectat Aſtrologiam, videlicet de caſu ſpermatis in matricem, de horoſcopo natiuitatis, &c. alterius vt prætactum, ſpeculationis eſt. Nos quidem ad Solem, & ad ſignum in quo eſt Sol die natiuitatis, intentionē dirigimus. Nam tot inſunt Soli virtutes, quot omnium ſtellarum, Ptho. teſte. Et quæ iam ipſa natura & longæua experiētia comperta nobis ſunt, eā faciemus in palam, ad ſuperſtitioſa quæq; conniuentes.

Soli virtutes.

De effectibus Planetarum.

ID tractare conuenit in primis, de Planetarum naturis & effectibus, quid in vnaquaq; domo efficiant. Quod tametſi in Octocedronte noſtro fecerimus, nō pudet tamen & ſecundo hîc adſcribere obiter.

Si quis naſcitur à decima, vel vndecima die Martij, vbi cōmuniter Sol intrat Arietem, duratq́; per tres decanos vel facies in iam dicto ſigno. Sic vſque ad decimum vel vndecimum diē Aprilis, Mars repertus in die natiuitatis, cùm natura igneus ſit, Aries ſimiliter, augmentat calorem & iracundiam, cæteraſq́; omnino prauas affectiones magis quàm ſi in aquatico vel terreo ſigno fuerit.

Saturnus vbiubi, & præcipuè in ſexta, octaua, vel duodecima, ærumnarum, miſeriarum, laborum & ęgritudinum

tudinum autor eſt.

Venus temperata, amantem facit mulierum, ludorum,cantorum,conuiuiorum, & alia ad lætitiam pertinentia.

Mercurius ſapientię & eloquentiæ dator,legum,rhetoricę,operum ſubtilium,mercantiarum & huiuſmodi.

Luna amētiam gignit, inſtabilitatem, humiditatem, ignauiam.

Iupiter in angulis pulchritudinis, diuitiarum, honorum,adminiſtrationum autor eſt.

Sol in aſcendente,vel angulis,magnum, honoratum, & inter principes nominatum reddit.

Signa quoq; pulchritudinis ſunt Gemini, Libra,Virgo,& prima pars Sagittarij.

Mediocris pulchritudinis Scorpius, Capricornus, & Piſces.

Sterilia Gemini,Leo,Virgo.

Facientia defectionem & inopiam liberorum Aries, Taurus,Libra,Sagittarius,Capricornus,Aquarius.

Media & ſine voce,Cancer,Scorpio,Piſces.

Rationabilia,Virgo,Libra,Aquarius,& Gemini.

Qualitates Signorum exiſtimo notas eſſe.

CALIDA, ſicca,ignea: Aries,Leo,Sagittarius.

Frigida, ſicca, terrea, melancholica: Taurus, Virgo, Capricornus.

Frigida,humida,& aquoſa; Cancer,Scorpius,Piſces.

Calida, humida, aerea: Gemini, Libra, & Aquarius.

Et ſic tria ſemper ſigna in vna natura conueniunt, & triplicitatem faciunt.

Habent quoque planetæ poteſtates quaſdam in propriis domiciliis.

Aries & Scorpius domus Martis ſunt.

Taurus & Libra Veneris.

Gemini

Gemini & Virgo Mercurij.
Sagittarius & Piſces Iouis.
Capricornus & Aquarius Saturni ſunt.
Sol vnum domicilium occupat, Leonem ſcilicet.
Luna Cancrum poſsidet.

Habent etiam ſigna ſuas proprias ſignificationes in humanis corporibus ex creatione membrorum.

Aries habet ex corpore hominis,caput & faciem.
Taurus,collum,& gutturis nodum.
Gemini,humeros,brachia ac manus.
Cancer, pectus, cor, ſtomachum, coſtas, ſplenem, pulmonem.
Leo,inferiorem partem ſtomachi,dorſum & latera.
Virgo,ventrem,diafragma & inteſtina.
Libra,lumbos,& inferiora ventris,vmbilicum,&c.
Scorpius,verenda,teſticulos,veſicam & fœmora.
Sagittarius,nates,& ſuccedentia.
Capricornus, genua.
Aquarius crura.
Piſces verò pedes & talos,quos cauillas dicimus.

De Sole & Luna quædam notatu digna.

Sol & Luna nullius natiuitatis domini.

Id verò ne cuiquam imponat prætereundum, conſilij non eſt,de Sole & Luna, qui licet Planetarum principes ſint,nullius tamen natiuitatis dominia ſortiuntur. Verbi cauſa. Si Luna in Geminis ſit tempore quo puer naſcitur, vel etiam in Cancro, quæ eſt domus ſua non illic dominium ſortitur, ſed Planeta domus ſequentis in dominũ computatur. Sic ſi Sole in Leone aliquis natus ſit,tametſi Leonis dominus eſt Sol, hîc tamẽ dominium amittit,deriuaturq́; ad Mercurium patronum ſequentis manſionis,id eſt virginis. Virgo enim ſequens poſt Leonem ſignum eſt,& Mercurius dominus Virginis. Item ſi Luna reperiatur in Virgine, tunc Venus eſt domina geniturę,

naturæ, propter Libram sequentem, cuius signi Venus domina est. Non erat inutile, & hoc monere (de quo ambigi passim video) dominos vel planetas malos, veluti Saturnum & Martem, non adeò perniciosos esse in propriis domibus, ceu iam aliorũ occupantes castra. Exemplum vnum proferã de primo signo, quo simul & præcedẽtia fiant clariora. Ponamus Solem tempore natiuitatis alicuius esse in Ariete. iam antea nosti cuiusmodi sit Aries: præterea quid in iis agat, quorum horoscopũ tenet. Iunge deinde etiam dominum signi, hic est Mars. Loca igitur in erectione figuræ Martẽ cum Ariete, feresque subinde iudicium, longissimè superuicturum sic natum. Non obstante Marte, qui tametsi malus est, non vsqueadeò tamen maliciã diffundit suam velut in alia domo: nisi quòd pro gladio repentinas etiam ægritudines minatur, propter Scorpionem, & Martem in octaua. Non enim nocebit sic ad mortem ægritudo. Hæc ad superficiem dicta sint. Et idem de Saturno in Capricorno vel Aquario intelligendum esse censemus. Ne videamur omnino posthabere artificialem, quam non inficiamur, necessariam etiam ad naturalem. Vnde quia signorum explicanda nobis vis est, id in primis faciemus de artificiali, vt si cui desit fortasse Firmicus, & tabulæ: habeat autem Astrolabium planũ, in quo prospecto ad horã natiuitatis ascendente, possit ex minutis illis proferre iudicium, post hæc ordine quodam, atque aliis verbis idẽ agemus negotium Astrologiæ naturalis, sed quæ vicissim adminiculabuntur etiam artificiali.

Saturnus & Mars in propriis domibus non vsq; adeò mali.

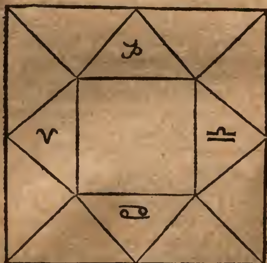
De prima domo & horoscopo in Ariete.

QVAERIS autem, quatenus in nobis operetur in Ariete horoscopus? Primum omnium moneo, quod & antea, nihil vrgere in nos astra, sed iam procliues trahere, qui sic tamen liberi sunt, vt si ducem sequantur ra-

tionem, nihil efficiant. Sin verò naturam, id agere quod in brutis fere.

Sic editum in lucem facit iuuenta floridum, orbum fratribus, vſq; ad vnũ fortaſſe, ſi tamen bene cadat fortuna. Hæreditatem mutabilem, quæ parta mox diſpergetur, mox diſperſa reparabitur. propenſum ad capitis dolores, magis quàm ad alias ægritudines (reſpicit enim caput in primis Aries) locantem vt plurimum operam ſuam ingratis hominibus, atq; hoc ſi Aries in horoſcopo ſit. Poſt horoſcopum perſpiciẽdi anguli ſunt, de quibus diximus, quod ſignorũ habeat quiſq;. id ratiocinari ſtatim in procliue eſt ex digitulis, vel erecta figura. Exempli gratia. Primam habente Ariete, fit aliquando vt Cancer poſsideat ima cœli, Capricornus mediũ cœli, Occaſum verò *Libra*. Nunc quid ſinguli cardines promittant dicendum eſt.

Capricornus in medio cœli, honores decernit, facultatesq;, & ſumptus maximos, eminentiam, arcana religionis, verſutiam ingenij.

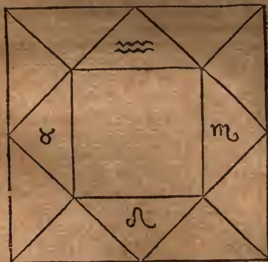

Libra

Libra in Occasu, vitam & aulicos mores: quæ vita vt à paucis probatur, estq; inconstans, ita & hunc deiiciet de gradu, iamque pauloante residentem in capite, mox pôst constituet in cauda, iam afflante hunc fortuna, & hylariter acclamante, statim variis calamitatibus affliget. adeò nullam commoditatem feret solam sine incõmodis, atq; sine appendice iacturam, eo hunc promouebit consodalium inuidia pessimum malũ, verùm totum illud damnum quicquid est, Cãcer resartit in imo cœli. Figuram, qua velut in tabula perspicias ad vnguem omnia, hîc adneximus.

De secunda Domo & horoscopo in Tauro.

POST Arietem sequitur Taurus in ordine signorũ regulariter, & locatur in figura ad secundam domum, quæ vt diximus, facultatum & substãtiæ est. Si quis igi-

tur nosse velit num in prima, secunda, vel tertia ætate locupletabitur, iuxta triplices dominos & eorundem

collocationem iudicabit: verùm idipſum in poſterioribus, nunc generalia tantummodo dicemus.

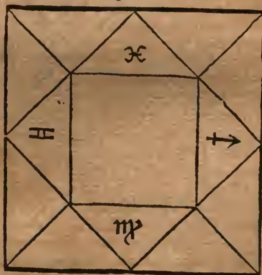
Horoſcopus ſi fuerit in Tauro, ratiocinandum erit in hunc modum, videlicet fore eum hominem laborioſum, anxiũ, atq; variis diſpunctũ curis in opibus acquirendis, facilem ad diuitias, & item procliuem ad eaſdem amittendas, fortunatũ, triũphatorem de ſuis hoſtibus.

Hunc acceptũ Principibus facit in medio cœli Aquarius, atq; actibus præſtituet, & publicis officiis, fortaſſe etiã negotiis quæ ex aquis ſunt, quod aquæ naturæ videtur eſſe deditior.

Scorpius in Occidente cordatũ, officioſum, qui vxorem amittet, ſi maſculus ſit: ſin autem mulier, quæ marito & filio priuabitur.

Leo in imo cœli ſi fuerit, patrimonium vendicabit: quod non obſtantibus omnibus inſidiis, & agnatorum conatibus, conſequetur.

De horoſcopo Geminorum.

In

In his si horoscopum habeat aliquis, hunc pronunciant prosperatum iri, à parentibus, fratribus, amicis, cognatis, magnatibus habere fortunam.

Iuxta Firmicum, si mediũ cœli in Piscibus habeãt natum, victurum ex humidis & aquosis: quãquam ad tempus aliunde, non è suo alimenta illi ministrabuntur, vnde & stipendium adsequetur vel principis cuiusdam, vel ciuitatis.

Sagittarius in Occidente, econuerso exitium minatur illius germanis & propinquis: quo fiet vt variis sollicitudinibus distractus animo, tempore multo cruciabitur. Hinc sturmatim irruentibus atq; frementibus in eũ hostibus suis, inde τῳ πάλαιω malorum ingruente, quo linquere etiã paternum solum cogatur: vnde exulabit, ageturq; profugus vt Cain, donec tandem Dei præsidio in pristinum restituatur statum.

Idem comminatur & Virgo in imo cœli. Sed temporum varietate & incremento, iuxta conditionẽ incommodorum, sic & in abundantiam augebit & fortunam. Figuram qui nosse velit, hîc videat.

De horoscopo in Cancro.

Qvantvm ad naturalia & omnẽ fortunam, sic in horoscopo Cãcer disponit. Hominẽ efficit acri subtiliq; ingenio, quanquã tardiusculũ paulò, suauem, placidum, quietũ, iracundũ, & cum stomacho insectantem malos quosq;, sed cuius ira tamen citissimè placatur: fortẽ, moderatũ, grauẽ: quibus donis eò promouebitur, vt publicis quibusdã officiis prçlatus, ex illis & victum habeat. Deiicient illi se, atq; coacti adblandiãtur quidã, verũ simulatè, & nõ ex animo. Saturnũ habet infestũ sibi, si vel cũ horoscopo coeat, aut limis respectauerit saltẽ. Prçdicit autem mortem non solũ violentã, sed grauem etiam valetudinem, & necem fratrum suorum.

Quanquam pro virili obſiſtat illi (ſi adeſt) in medio cœli Aries, qui gratum Principibus & magnatibus viris facit, & bonarum rerum ſtudioſum, ſimul & diſsipantem & recuperantem patrimonium.

Eadem clementia Capricornus in Occidente notam inuret infamię, quã paulopoſt diluet poſt multa diffortunia, facietq; reſtitui hunc in priſtinum gradũ. Addet & impetũ & calcar ad perueſtiganda abſconſa & arcana ſecretorum, non ſine tamen anxietate multa & labore.

Libra ſi in imo cœli, doloribus dolorẽ addens diſsipat patrimonium, idq; ſtatim pòſt inſtaurat: proſtratum quoq; iam publicis functionibus popularibus vel ciuilibus præficiens eundẽ, adeò vt concredantur ſecreta illi, & negotia maxima, quæ non niſi optimis viris dari conſueuerunt. Et quod ſuperius Saturnus in horoſcopo de mala morte interminabatur, id leuius rurſum Libra honeſta morte & ſepultura hũc decorabit. Et ſi Iupiter in ſequenti ſigno fuerit repertus, primum facit inter omnes maſculos filium.

De horoſc

De horoſcopo in Leone.

QVIBVS in Leone horoſcopus eſt, id euenit frequenter, vt multis negotiis implicẽtur, & plærunq; ad ſe non pertinentibus. Quamobrẽ, nomina etiã ſibi pariunt immortalia, deferuntq́; etiã aliis nationibus ſe, libertatẽ aſſerunt, neq; facilè iugum ſuſtinent, omnẽ autẽ operã inſumentes quo aliis præſcribant leges. Marſpiter ſi in artificiali cœli figura è regione atq; ex diametro reſpexerit Leonem, in omnẽ euentũ filios negat: niſi hunc demulceat Iupiter, qui fortaſſe vnam dabit filiam.

Taurus ſi in medio cœlo, ſuſpectũ viris Principibus facit, ducem officiorum publicorum & anteſignanum, vel dignitate quapiam alia inſignitum à potentibus. Omnia ſcientem, in rebus omnibus felicem: præterquã in vxoribus ducendis, ex quibus reiectis formoſioribus atq; honeſtis, anum vel infamem, aut certè viduam copulabit ſibi.

Occaſus in Aquario, & incrementa pariter & damna largitur. Scorpius in imo cœli principem ordinabit negotiorum quorundam,& ij Taurum etiã in medio cœli habent. Quẽ ex aduerſo proſpiciens Mars carcerem minatur illi & mortem in peregrinis locis.

De horoſcopo in Virgine.

IN VIRGINE ſi ſit horoſcopus, vehementiſsimè accendit ad luxuriã neruos,facitq́; natum deperire mulierculas in tantum, vt omnibus velit abuti.Cùm petulantia etiam diuitias ſubminiſtrat & religionem. præficiet enim à reſponſis,à ſortibus, ab oraculis magiſtrum, vt è numero videatur delapſus diuorum , callentem omnia , nihil non explorantem , omnia percallentem, omnium habẽtem ſcientiam,omnium artificem, abundè etiam diuitem, ſiue ex religione, ſiue ex literis, ſiue ex negotiatione.

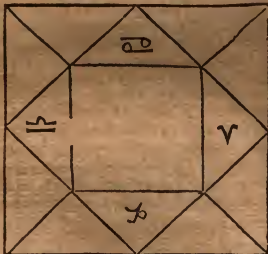
Idem pollicentur fermè in medio cœli Gemini, ſi adſint,

ſint, niſi quòd non tam præmaturè decernunt eaſdem: cæterùm in ſcrutandis rebus arcanis, in præſtituendis præceptis viuendi aliis, ingenium impellunt.

Quod ipſum & Piſces faciunt vergētes ad occiduum: atq; non eadem præſagiunt ſolùm, verumetiam lętiora. Nempe venuſtatem, largitatem, ingenuitatē, teneritudinem, fauorem & clementiam apud omnes homines.

Addit iis etiam diuorum gratiam Sagittarius, præterea & felicitatem, & rerum omnium copiam, filios, regnum ſacrorum, agilitatem quoque ad gerenda hæc omnia. Hoc fatum eius qui in Virgine habuerit horoſcopum, in eum modum colatis etiam aliis tribus ſignis, vt diximus.

De horoſcopo in Libra.

PORRO ſi in Libra horoſcopus ſit, cauſat ægritudines, pericula, hoſtes, lites: attamen ſemper poſt pericula triumphum decernit. Ad hæc etiam dignitates, religionem, & iudicij ſinceritatē, integritatemq;. In nulla

prorſus re infelicem facit, quam in liberis procreandis, horũ cùm aliquot iam procrearit ſibi, atq; in ijs omnem fiduciam ſuam locare cœperit, ſtatim numerus ille deficiet, decedentq́; in quibus proram videbatur collocaſſe & puppim.

Si quis autem ſcire cupiat, quibus dignitatibus præfulgere debeat, & quo in loco: pulchrè id deprehenditur ex aſcenſu Cancri in medio cœli. Hîc in religione vel ſacrato loco, eccleſiaſticum mihi videtur ſtipēdium polliceri, id eſt, eum ferè, ex publicis habere victum. Eódem referenda exiſtimo pecuniam, gnatos, nobilitatem, facultates, quæ in ſenecta contingent affluentiſsimè. Quanquam in ſucceſſu filiorum non adeò erit felix, niſi iucunda aliqua, atq; fatali irradiatione hunc aſpexerit Iupiter.

Et hæc omnia Aries in occidente tribuet in aquoſis locis vel circa, aut ex aqua adducet. Præterea in diſcrimina maxima, in profectiones longas, in deſerta loca, in pericula cum vxore, quandoque in maniacam deſtituet paſsionem, vel phreneſim: idq́; vſque ad ſenectam, vbi tandem finis erit horum omnium.

Capricornus hac illac cõquaſſabit in turbationes plurimas, ſinetq́; rariſsimè tranquillum agere. Neq; patrimonium patietur in tuto eſſe. Nunc labefactabit, nunc rurſum reſtituet. Quoniam autem petulantes multum ſunt quibus Capricornus in imo cœli eſt, ita & hic ex ignobili & illegitima, aut aliunde ſane filium tribuet.

De horoſcopo in Scorpione.

SI IN Scorpione ſit horoſcopus, naturam arbitror manifeſtam eſſe, iuxta animantis ductum naturalem. Qui hunc in horoſcopo habuerit, facit iracundum, diffundentem clanculariè aconita, mordẽtem clàm lingua ſua peſtilentica: diuitem, vt neminem hominũ fluctuan-

tem

tem in periculis variis, vt desperare etiam possit: verùm iis aliquantisper in tranquillum redactis, pacatissimum fructum percipientem gloriæ, dignitatum, obsequiorum, longanimitatis, religionis. Indit & viuacem spiritum, vigorem animi, politiemq; sermonis. Proinde non obstante priori damno, filios multiplicabit: qui omnem anteactam amaritudinem sua felicitate compensabit.

Quoniam autem perrarò fit, vt quod ascendens ipse præstat, id etiam cæteri cardines cæli non spondeant, ita ex Leone medium tenente cœlum, eadem illi speranda sunt. Sed & fortitudinem addit & robur, quibus perfici hæc possint. Postremò omnium & dignitatem tribuens, & virtutum omnium præmium immortale.

Taurus in occidẽte tam clam, & in palam illius grassantes opprimet hostes. Quod contingere quidem illi possunt. Modica tantum infamia consperget, ob veneream rem: & tamen & ipsa expirabit paulatim, & partrimonium nunc locupletat, nunc dispergit rursum.

Aquar

Aquarius in imo cœli, diſcrimen ex aquis minatur, & ingratitudinem illorum de quibus ipſe bene meritus eſt.

De horoſcopo in Sagittario.

HOROSCOPVS in Sagittario ex iis eſt, qui multis ac variis periculis ſe implicant, vbi aſcendens fuerit. Allicit atq; trahit ſub eo natum ad peregrinandum, tentandaq; maria, & fluuios maximos. Ingenium quoque largitur natura ipſa idoneum ad omnes, & ad eas quidem optimas diſciplinas, modò hanc ſequutus ductricem naturam fuerit.

Quod ſi fecerit, Virgo in medio cœli augmentabit fortunam, compenſabitq; habitos ingenij labores inſigni aliqua poteſtate, qua cæteris anteſtet, qua & liberaliſsimè fungetur: neceſſaria præſtaturus aliis hominibus, tametſi ingratis.

Liberos & nepotes Gemini dabunt in occidente, idq; vbi

vbi in decliue abierit iuuenilis ætatula. Facient, & à libellis vel arcanis rebus eum hominem.

Pisces in imo cœli, ex humidis locis dabunt subsidia. Facient & fidum, cui arcana concredi poßint, sanguine vel ingenuitate nobilem. Quòd si modica radiatione hos respexerit Iupiter, vxorem obtrudet, verùm cõstupratam prius, vel alteram.

De horoscopo in Capricorno.

CAPRICORNVS non omnino malum signum, si in se horoscopum habeat, natũ facit amabilem, lætum, fidum, subdolum, abundantem, sed pusillanimem, & in offerẽdis Deo preculis superstitiosum nimis, insuper etiã libidinosum, sed statim peracta voluptate, mox peßimè tractantem mulieres. Alienæ vitæ secretum censorem, maximè verò religionis, aut similis alicuius rei.

Libra in medio cœli, aliena damna, & mortes alienorum illi lucrum suum facit, proinde etiam honestum, pium, acceptum, eloquentem, eruditum, vouentem in

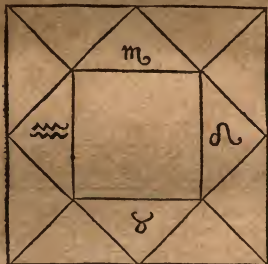
necessit

necesſitate vota deo, quo fiet, vt tandem mala omnia felix & proſpera ſenecta comitetur.

Cancer in occaſu, infenſos illi faciet amicos, periculis etiam innumeris implicans.

Quod ipſum & Aries comminatur in imo cœli. Fluctuabunt illius omnia, ſubſtantia, dignitates, officia, ferenturq́; nunc ſurſum, nunc deorſum. Tandem, vt diximus, moderabitur omnia Libra. Filium tamen intantum præſeruare non poterit, quin non in grauem incidat valetudinem.

De horoſcopo in Aquario.

In hoc ſigno vis horoſcopi talis eſt. Moderatè diuitem facit: effert etiam, atq; apud potentes promouet: coniicit in pericula: è quibus veluti deſperatus iam, eximetur rurſum diuorum præſidio. Facit etiam hoſpitalem, munificum, prodigum, patronum eorum qui è bonis atque melioribus artibus, præ cæteris videntur

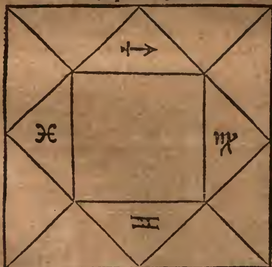
tur attigiſſe aliquid, tractantem atque diſsipantem ſacra: & in tali conſtellatione.

Si mediũ cœli occupauerit Scorpius, vires largitur & vitam tetricam ac duram. Ad itinera impellet frequenter, vt ſtare vno loco diu nõ poſsit. In vxoribus fortunã experietur aduerſantẽ ſibi. Poſtremò omniũ bonorum virorum ſuffragiis ex malis omnibus extricabitur.

Leo in occaſu vxorem illi dabit, vel concubinam, qua cum variis ſimultatibus diſſentiet. Dabit & anum: quę ore quidem adblandietur ſibi, ingentia illi promittens, verùm in animo alios amabit. Inimici illius erunt domeſtici eius: & illorum adiutorio freti hoſtes alii, conabuntur collidere hominem. De alieno thoro copulabit in matrimonium aliquam, aut certè viduam.

Gloriam & pompam, quibus videtur deditus eſſe, illi adauget in imo cœli Taurus: cui & id acceptum ferre debet, quòd aliorum ſibi bona adduntur: & vitam viuet diuturnam.

De horoſcopo in Piſcibus.

EGREGIE ingeniosum faciunt Pisces, animatum, cordatum, fidum, amicabilem, paulatim sublimatum, donec tandem ad fastigium hunc prouehant.

Sagittarius in medio cœli, deiiciet in pericula multa, in multos errores: alioqui habilem facit, & qui potentibus etiam audeat lites mouere: de alio quodam in discrimen adducet, facietq; posidere non sua.

Virgo in Occidente facit cordatum, hospitalem, tenentem secreta, œconomum, amantem vxorem immodicè, sed quem vicissim illa non amat, vt cæteri quoq; in quos ille officia collocat illi ingrati sunt. Vnde fiet, vt crebris laboribus & molestiis angetur, propter vxorem & liberos.

Insuper conficietur valetudine quadam aduersa, procurantibus id Geminis in imo cœli. Vitio quopiam laborabit sibi tantùm noto: & substantiam quam amittet fortasse, rursum recuperabit, atq; resartient amici, vt ne sic quidem destitutus videri posit. Spiritum suo reddet autori in alienis locis à patria, morte inauspicata & repentina.

De iudiciis naturalibus, iuxta reuolutionem Solis per duodecim signa Zodiaci.

HVCVSQVE triuialia diximus de horoscoporum iudicio, dicta etiam ab aliis, sed cuius furti nos non adeò pudet, ac piget. Sed enim anteà præfati sumus, per compendium tantummodo acturos nos ea quæ ab aliis prolixis commentariis sunt præcepta. Cùm enim vbiq; reprehensibile furtum sit, in solis tamen literis non vitio tribuitur, sed laudi: maximè si quid ab aliis dictum obscurius est, quispiam cupiat elucidare. Earum inquam cauillationum nos non piget. Id dictum volumus ad eos, qui omnia fastidiunt, barbari ex triuio: cùm ipsi ad nullam artem idonei sint, & tamē omnia censere lingua

sua

ſua ſpurciſsima volunt. Tu quiſquis es qui hæc legis, magis animum noſtrum expende quàm verba, qui parati fuimus ad docendum, nihilque omnino celare te. Si quid aliter ceſsit, præter noſtram ſententiam factũ eſt. Ad iudicia nunc properamus naturalia, vbi ſummatim de Ariete ſic habet.

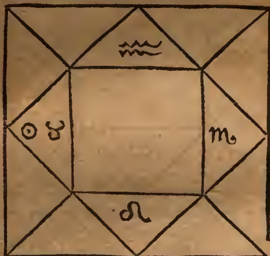
De Sole exiſtente in Ariete.

OCCVPANTE Arietem Sole, natum neq; diuitem facit, neq; admodum extenuat, vel exhaurit. Item iracundum, ſed citò placabilem, ſtudioſum, facundum, varium, elatũ, mendacem, luxurioſum, pollicentem (vt ille inquit) aureos montes, ſed promiſſa non reddentem, male audientem ab affinibus: ab hoſtibus, quos habebit nõ contemnendos infeſtos ſibi, adducetur in diſcrimen. A quadrupedibus, veluti ab equis futurum eſt, vt deiectus cicatrices accipiat, cum periculo etiam mortis: adeò non cedent illi proſperè aucupia, piſcationes, venationes, ſtatus equeſtris, & quæ eius generis ſunt: in alienis tamen

ſemper felicior erit, etã longæuus. Itẽ ſi puella ſit quæ ſic naſcitur, erit mendax, iracunda, venuſta, curioſa, cupida nouarum rerum, inuida, fœcunda in liberis procreandis, ſed primogenitus illi extinguetur, obnoxia periculis, vnde notam accipiet, vel cauterium in capite: alioqui ex natura etiam ſignata in capite, vel in pedibus. Illud etiam ex autoribus deprehendimus, Arietis filios diurnales, vt ſic dicam, id eſt in die genitos, fortunatos eſſe, & magni nominis apud Primores, vel Principes, è contra nocturnales, diſſortunatos & ignobiles.

De Sole in Tauro.

ITA AVDACEM facit Taurus, & fauſtum in aggrediendis vel pertentandis negotiis vel facinoribus arduis, victorem hoſtium ſuorum, peregrinum, & à paterno oſtio exulem, ſeruilem, familiarem, iracundum: feruentius tamen in iuuenta quàm in ſenecta. Tollit nempe incõmoda ſenectus, addetq; diuitias, & vxorem, atque hoc medio exhilarabit tandem. Nam in prima

ætate,

ætate,si quæ illi nupſerit, vix hanc ducet. Solas ægritudines non adimit : apponitq; triſtitiam, melancholiam, morſum canis , atram bilem, idque circa annum ætatis ſuæ 28. vel 35. his ſedatis, iam rurſum florebit, proficietq; in longiſsimam ſenectam, aut Neſtoreos , vel Heſiodos annos. Non paulo aliter fœminas facit petulantes, laborioſas, obſequentes, dicaces, ob amiſſum pudorem infames : quæ infamia labeſcet paulatim , atque euaneſcet, vbi ad annum peruenerit viceſimumprimum. Maritis nubet plurimis, procreabitq; liberos. Erit quæ conſulere aliis poteſt prudens, circunſpecta & diues.

De Sole in Geminis.

GEMINI natura formoſi, formoſum faciũt, & miſericordem, ſapientem, ingenuum, liberum, iactabundũ, curſorem, peregrinum, ſuarum rerum parum curioſum: quo fiet, vt neque diues euadet, neque penuria premetur, verùm medio modo incedet : eius tamen fidei, vt ærario publico præficiatur. Animo hylaris, intelligens,

 aſtutus,

aſtutus,ingenioſus,affabilis,natura quadam hominibus gratus: veluti ij qui Venerem habent in radice natiuitatis. Pulchra quoq; facie, pulchris & idoneis artibus imbutus,nempe mathematica,legibus,arithmetica. Id præ cæteris habet inſigne,vt cùm iraſcitur, celare tamen irã atq; diſsimulare poteſt. Imminebit illi periculum vbi ad annum pertigerit 32. aut ex morſu canis,aut ex igne, vel ferro.

De Sole in Cancro.

Cancer frigidus & humidus, carnem inſpiſſat, allicit ad amorem mulierum,extimulat ad coitũ. Alioqui ſemper ingenium præſtat, humilitatem quoque & ſapientiam,implicans litibus & bellis variis, vt multum tamen victorem hoſtium decernens:qui multa tentabit, præcipuè maria. In multis periclitabitur,variis quatietur incommodis, in multa paupertate & miſeria, & ſi etiam lucri cauſſa ſit,nihil tamen inde habitior fiet.theſaurum effodiet,aut reperiet minimè ſperatum.Verùm ſi

ſi puella ſit huiuſmodi, pinguicula fiet, formoſa, agilis, iracunda, placabilis, officioſa, prudens, ciuilis, verecunda, ſagax, fallax, aſtuta, ingrata : aliud dicens, aliud faciens & habens in pectore, anxia, laborioſa, expoſita pluribus periculis, periculis in aqua, periculis in caſu, periculis in partu, in cholica paſsione, primum fœtũ edens imbecillem, alterum validiorem. Porrò infamiæ ſi quid contraxerit, id quicquid eſt poſt annum diluetur 26. Vtrobiq; inimicorum victoria eſt, ſiue in fœminis, ſiue in maribus, atque proſperabuntur in annis ſequentibus, bene comati, modeſti, fideles, laborioſi, auidi cibi & potus, noti magnatibus, bene fortunati in agricultura.

De Sole in Leone.

IN LEONE Sol facit magnanimum, audacem, arrogantem, eloquẽtem, ſuperbum, deriſorem, immitem, immiſericordem, durum, inexorabilem, tetricum, vndequaq; anguſtiis & periculis maximis ſeptum. E periculis rurſum eximit, & officiis præſtituit publicis, cen-

turionem facit vel pentacontarchum, è tribus magnatibus beneficia expectantem, infelicem in prolibus, & pro iis sustinentem labores & afflictiones multas, ad irã pronum, periculis exponentem se plurimis. Succendit choleram, interim etiam ad dignitates prouehit & honores, vocat ad pericula incendij, ferri, impetitionem bestiarum, vnde in loco succumbet non suo. E periculis tamen elabetur Dei præsidio. Simili pacto puella si fuerit, animabitur, facietq; hanc magno & amplo pectore, gracilibus cruribus, quæ animositatis & audaciæ sunt indicia, atq; item iracundiæ, contumeliarum, loquacitatis: sed tamen cum moderamine, remittit enim in omnibus iis muliebris clementia nonnihil. Pericula quæ illi imminent, sunt aqua feruens, vel ignis: ab iis custodire se oportebit. Ex infirmitatibus, stomachi torsiones. Cæterùm ab anno 20. vel 21. fortunã sentiet in diuitiis, quas conquiret potentum opera, in vsufructu rerum alienarum, in familia, pulchritudine, amore: filios tamen habebit paucos.

De Sole in Virgine.

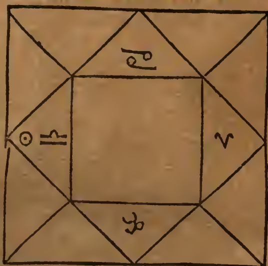
SIC VIRGO facit rebus domesticis bene præfectum, ingeniosum, veracem, magnanimum, affectãtem honores. Auferet, & vxorem illi ductam antequam cognoscat. tollentur illius quædam, atque diripientur, vlciscetur in aduersarios, & adeò archanorum male retentiuus est, vt ne secretissima etiam sua celare possit, fortè quia iactantiæ deditior est, nitida facie, comptis moribus, amatorem mulierum, in aulam se recipientem Regum & Principum. Præterea etiam iustum, sapientem, bonum, honorabilem, consultorem, patronum amicorum, pium, misericordem, venustum, candido & mundo corpore, stipatum amicorũ maxima cohorte. Puella eius natiuitatis erit ingeniosa, verecunda, pudica, beneuola,

uola, officiosa, prouida, iracunda : viro nubet circa annum 16. primogenitum parturiet eleganti forma, periculis implicabuntur plurimis, siue viri, siue mulieres fuerint.

De Sole in Libra.

SOL IN LIBRA natum facit libidinosum, negotiosum, benefortunatum, præcipuè in aquis, aut in iis quæ ex aquis sunt, præterea quæ ex aromatibus sunt, preciosis lapidibus vel huiusmodi, in obeundis itineribus prolixis & remotis. Corpore verò facit pulchro, agili, sermone comptum, optimæ famæ, rimantem arcana multa, sed in promissis rarissimè stabilem, tametsi aliud præseferat verbis ipsis. Exponet se insidiis & machinamentis plurimis malitiosis. Vxore prima non diu fungetur. Accedet & hæreditas illi ex rebus mortuorũ, & partim ex ingenio & proprio sudore : alioqui tamen non facilè credit. In quadrupedibus animantibus non omnino erit diffortunatus. Propter mulieres verò plura

& ingentia ſuſtinebit, impinget in turpitudine coitus illiciti, & ſomniorum interpres futurus eſt longè optimus, ſiue diurna fuerit generatio, ſiue nocturna. Puellam facit amicabilem, hylarem, iucundam, quæ varia oblectamenta ex pratis & herbulis capiet, quibus potiſſimùm gaudet. Ad loca propellit ignota, viro nubet circa annum vigeſimumtertium, cuius & matrimonium ſecundabitur. Efferet hanc forma corporis egregia, eloquium dulce, geſtus vrbani. Neque omnino etiam inhabiles ſunt quicunq; ſub Libra ſunt, ad literarum ſtudia & artes meliores. Cauebunt autem ſibi aut ab incendio, aut aqua feruenti: ex iis lædentur, niſi cautiſsimè ſibi proſpiciant.

De Sole in Scorpione.

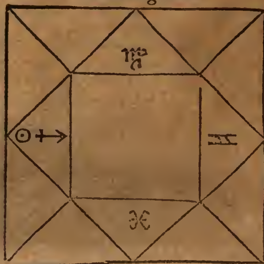
IN SCORPIONE Sol augmentat hæreditatẽ nato, addit audaciam & frontem, & blandiloquentiã, qua fretus pluribus imponet, vna manu panem oſtentans

(quod

(quòd aiunt) altera lapidem celans, ſemper melle permiſcens venenum, ferè nihil eorum faciens, quæ dicit: aliàs tamen facetoſus, ioculator, credulus, triumphator de inimicis. Sic ſi puella fuerit, facit amicabilem, ſolertem, fallacem, quæ primo ſuo ſponſo fraudabitur, altero fruetur hylariter, quæ vincet aduerſarios ſuos. Laborabit ex dolore ſplenis, atq; cauterium accipiet in capite, aut ſcapulis, vel lacertis. Alioqui vtriuſq; ſexus audaces facit & temerarios, ad prædandũ, ad peruestiganda quæ prohibita ſunt, ad ineundum pacta, ad cõtrahenda mercimonia, præterea etiam petulantes, fornicatores, inſtabiles, male cogitabundos, loquaces, iracundos, interdum iuxta ac vehementer mœſtos atque afflictos. Cæterùm non deerunt qui hos magnifaciant, qui hos ad ſe vocant principes homines, ex plæbeis etiã qui in illis aſſententur: quî fiet vt multò fiant ſpectatiſsimi.

De Sole in Sagittario.

SAGITTARIVS non omnino malum signũ est, manente in eo Sole, fortunam largitur, subministratq́; animum ad quiduis tentandum: quod institueris animabit, in primis ad permeandas alienas terras, ad trananda æquora, inde non sine quæstu reuertetur qui huiusmodi fuerit. Conciliabit quoq; amicos sibi, vt ad principum adsciscatur domicilia & aulas, non quadras quidem colligens, & lingens paropsides, vt viles illi solent aulici, sed subrogatus ad maiora officia, alienam pecuniam dispensabit. Ad quod magnopere hunc promouebit, atq; potissimũ conseruabit in aula, quod natura agilis & fortis est. Insuper equitatui, aucupiis, venationibus, saltationibus, pugnis, iocis, lusibus, conflictibus plane deditissimus est. Quamobrem etiam aduersarios habebit, qui hæc atq; alia inuideant, atq; acerrimè hunc impugnabunt, sed quos collidet tamen, atq; peruincet. Et paternam hæreditatẽ adsequetur, quod non cuiuis contingit. Frequenter etiam iustos facit, sciolos, tacitos, cordatos

datos, ingeniosos, fidos, mites, stabiles, firmos, laboriosos, iactabundos. Quòd si puella fuerit, non multum etiam differet, facit eam anxiam, laboriosam, misericordem, obnoxiam multis æmulationibus & insidiis à malis hominibus, sed victricem, fœcundam: quæ viro nubet circa annum 17. vel si non successerit, circa annum 28.

De Sole in Capricorno.

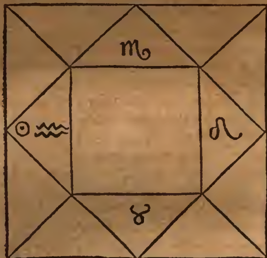

CAPRICORNVS facit iracundũ, leuem, atq; vilibus sese associãtem personis, suspiciosum, laboriosum, distractum variis litigiis, quæ illi aliunde proueniẽt, sed audacter sustinentem aduersaria, eritq; cordatus. Deperiet puellas, & eas pauperculas & simplices, quæ tandem deducent hunc in ægritudinem. Facit etiam mediocriter diuitem, beneuolum, alacrem, facetum: veruntamen instabilem, si nocturna fuerit natiuitas. Idq; ferè in omnibus rebus. In senecta vbi viderit accedi sibi diuitias, incipiet amare pecunias, declinabitq; à prima

largit

largitate in auaritiam. Nam in iuuenta tractari quidem vtcunq; poterit. Prosperabitur in nauigationibus, maximè si ad Orientem fuerit. Ab Oriente etiam fortuna illi imminebit à magnis viris. Physiognomia sic natorum talis est. Caput communiter habent paruum, compressos oculos, moderatam loquelam. Proderunt illis balnea vbi ægrotauerint. Porrò puellæ timorosæ erunt, citóq; erubescent. Dominabuntur inimicis suis, & ad aliena loca peregre proficiscentur.

De Sole in Aquario.

AQVARIVS natum facit amicabilem, cupidum, procliuem ad febres diuturnas, diffortunatum etiam circa aquas, quas & natura abhorrebit. Crescet autem illi fortuna circa annum 35. & 36. ex quo tempore incipiet peregrinari, peruagaríq; loca varia, & paulatim etiam ditari. Sed quæ diuitiæ nunquam ad extremum peruenient, neq; cumulabuntur in immensum, sed partitæ rursum dispergentur: nisi vbi anni aduenerint po-

stremi

ſtremi, ij reſarcient quicquid largius expenſum eſt in primis. Neq; profectiones illæ ad longinquas regiones magnopere illi ad cumulandas opes cedent. Aliunde ab alienis fermè maiora ſperabit, atq; conſequetur. Interim variis incommodis, iacturis, periculis diſtringetur, atq; omnium maximè cum vxore & mulieribus. Ducta illi vxor in paraliſim ſoluetur, ſed neq; cum aliis etiam proſperabitur mulieribus. Vxore prima non diu fungetur: verùm hac reſoluta in tabem, mox felicius ſuccedent omnia. Puella etiam ſic in Aquario nata, ſimiliter delitioſa erit, verax, conſtans, iis tribus maſculum ferè excedens. Subinde ditabitur alienis bonis. Conſuletur illi de liberis, variis quatietur aduerſitatibus, tentabit aliena loca. Vſq; ad vigeſimum ſecundum annum humiliata incedet, ad 22. verò annum incipiet paulatim illi arridere fortuna. Mediocres diuitias obtinebit. Frequenter omnes, ſiue mares, ſiue fœminæ taciti ſunt, ſapientes, ingenioſi, fideles, faceti, infeſti inimicis.

De Sole in Piſcibus.

Pisces in primis quidem annis multa ſuis obturbant mala idq; præter meritum interdum, faciũt etiam auaros, iocoſos, officioſos, luſores, negligentes fortunæ, probæ indolis, amantes bonorum conſortia, procacis linguæ, audaces, ſibi placentes, fortunatos in peruestigandis theſauris: nam omnino illud eis euenit, vt & ipſi præter ſpem inuenient aliquid. Partim etiam ab alienis ditabuntur. Non diu viuent niſi annum exceſſerint 35. tunc ſpes eſt longæuitatis: non nimium tamen ditabuntur, ſed moderatè, alioqui animo & opinione Creſi diuitias poſsidentes, obtumultuantes & nullibi non importunas cogitationes. Ob mulierem in captiuitatem venient, & pauca illorum proſperè cedent in pueritia & iuuentute. Signum habent in cubito, vel in pede, & fortuna illorum ad meridiem. Puella ſic nata erit feruida, audax, inſolentis linguæ, contumelioſa, litigioſa, multis etiam vndiq; circundata periculis, pudorem abiiciet, & relicto marito ſuo, adultero ſe (niſi cohibeatur) copulabit, moleſtabitur torminibus ventris & ſtomachi. Et hoc iam ſecundò de ſignorum influentia dixiſſe ſatis eſt.

De naturis Domorum.

Svperest vt de naturis quoque agamus domorum & ſignorum, in quibus rebus noſtris faueant cœptis, quid in vnoquoque ſigno agendum, quî temperare actus noſtros poſsimus, vt cuncta nobis eueniant ſecunda & proſpera. Nam hic ferme ſcopus eſt Aſtrologiæ naturalis: ad quem niſi pertigerimus, neſcio ad quid tandem illa poſsit nobis (Alchabitio inquiente) prodeſſe.

Prima domus Arietis eſt. Et primum etiam in ordine ſignorum, vocatur ab Aſtrologis domus vitæ, & ferè ſemper initia illis ſignificat operum, id eſt, quæ in ipſo

ipſo vitæ exordio vel delectant, vel male afficiunt natum, item & robur & debilitatem. Denique omnia quæ ad vitam ſpectant naturalem.

SECVNDA eſt Tauri. Domus facultatum, victus, miniſtrorum, ſeruorum, ſignificans finem iuuentæ. In eam ſi forte fortuna inciderint Iupiter, vel Venus, planetæ, cæteris nobiliores, promouebunt ea in primis quæ ex bonis mobilia ab iureperitis vocantur: vel etiam immobilia, vt hortos, agros, vineas, redditus annuos & quicquid eſt, quod durare poteſt diu. Mancipia ſi quis conduxerit in hoc ſigno, rem domeſticam fideliter diſpenſabunt.

TERTIA domus. Succeſſum cum fratribus, ſororibus, propinquis, & minoris itineris, in tertia locant domo, id eſt, in Geminis. Si quis igitur in v horoſcopum habeat, hunc pronunciant proſperatum iri à fratribus, à cognatis, à magnatibus & propinquis. Conducit & in hoc ſigno, ſcribere, ac mittere epiſtolas, ambulare iter breue, contrahere amicitiam, inire fraternitatem, & huiuſmodi,

QVARTA, manſionis inſcriptio eſt patrum, hæreditatum, theſaurorum, & archanorum. In ea bonum eſt contrahere, emere, vendere, cambire vineas, agros, poſſeſsiones, erigere ſtructuras & machinas, iacere fundamenta, effodere terram, quærere theſauros, teſtari, deligere ſepulturam: proſperatur hæc omnia Cancer.

QVINTA eſt domus filiorum & dilectionis, legationum, donationum, & eorum quæ poſt defunctionem vitæ ad laudem vel vituperium pertinent. Expedit Sole hanc occupante tractare omnia quæ in mẽtem veniunt, indulgere genio, pergræcari, helluari, peregrinari, inire pacta & amicitiam, propter gaudium Veneris illic, diffundente lætitiam. Conuenit & veſtibus nouis veſtire ſe, ſcribere epiſtolas, periocari, ludere, conquirere ſibi amicos,

amicos, qui fidi ſunt, quiq; poſsint in neceſsitate propugnare vel defendere.

SEXTA domus Virginis. Si quid autem ad triſtitiam ſpectat, ad ægritudinem, id ſextæ deputatur domui: & vocatur infirmitatis, ægritudinis, triſtitiæ, ſeruorum, gaudium Martis. Nulla hîc emptio probatur vel venditio, propter perfidiam, laborem, & dolorem: præſertim à Mercurialibus & Virginibus, quos vitare oportebit. Exaggerat hæc in nos falſos teſtes, latrunculatores, & qui vitę noſtræ inſidiantur, homicidas ſanguinarios. Præterea & tumultus bellicos, ſeditionem, factiones. Omnia hæc ab Virginiſtis in ſexta, & Mercurialibus: propterea quòd Mars (vt dictum eſt) in hac gaudet.

SEPTIMA domus in Libra. Sunt deinde poſt ægritudines, nuptiæ, coniugia, & ea quæ circa mediam vitam velut in directa iam Libra trutinantur. In ea valet inſtaurare amiſſa, reparare deſperata: & quia habitatio conſummatæ inimicitiæ eſt, committere quoque cum hoſtibus, vndiq; immittere ſe guerris & litibus, iis præcipuè qui Arietem habent aſcendentem.

OCTAVA ab Oriente manſio eſt Scorpionis. Domus vel pars mortis, timoris, pauoris, hæreditatis, mortuorum, & eorum quæ poſt mortem fiunt. Commorante in ea Sole, vide ne quid auſpiceris, neque iter arripias, non aquis credas te: facile hîc impingitur. Quamobrem vitanda omnia ſunt bella, contentiones iniuſtæ cauſſæ, inimicitiæ, mulieres malæ, maximè ſi ex parte hæreditatis hæc oriantur.

NONA domus in Sagittario. Habent & fides, religio, prolixa itinera, ſapientia, Philoſophia, Matheſis, libri, epiſtolæ, narrationes, legationes, ſomnia, rumores, ſuas in cœlo ſtellas. Quo fit, vt peragrante hanc domum Sole vel Luna, ea tractari debent, quæ ad prædicta iam

ſpect

ſpectant. nam citius ſortiuntur effectum, quàm alio tempore. eſt enim hoc tempus conſummatæ amicitiæ complementum.

DECIMA domus in Capricorno. Non omnino etiã fruſtra eſt, quod hîc in regem aſciſcitur, ille verò præficitur potius. E cœlo eſt hoc, atq; decima domo, vocaturq; domus regni, dictaturæ, magiſtratus: tribunitij, præfecturæ Imperij, & quicquid poteſtatis eſt. Si quid igitur præcipiendum eſt, ſi qua in ditionem redigenda prouincia vel vrbs, ſi quod adipiſcendum magnificum regnum, ſi quis adoriendus iudex, ſi patrocinandũ egenis, ſi conferendum cum magnatibus & præpotentibus, fauſtè atque feliciter fieri poteſt, manente in ea domo Sole vel Luna. Vulgato nomine vocatur domus Capricorni ordine regulari, ſi Aries fuerit prima.

VNDECIMA domus Sole in Aquario. Hæc eſt domus laudis, fortunæ maioris, gaudium Iouis, miniſtrorum, auxiliatorum. Licebit in ea adoriri aduerſarios, conquirere amicos ſibi, laudare alios à quibus præmij quippiam ſperatur, denique tractari poſſunt omnia quę optamus vt fortunatè eueniant.

OMNIVM peſtilentiſsima fermè eſt Duodecima. Nempe habitaculum inimicorum, carceris, laboris, erumnarum, inuidię, ſuſurrationum, beſtiarũ, termini vitę, nihil in ea frugi auſpicabitur. Cauendaq; in primis vincula & carceres, in quos ſi quis inciderit in hoc ſigno, maximo cum negotio liberabitur, & mortem operatur, & omne malum, reſidente nimirum illic Saturno domino illius ſigni, vel Marte. Et ſic de reliquis ſucceſsiuè ſignis, & domibus ſuccedentibus.

ATQVE huc vſq; de natura & effectibus ſignorũ, quid promoueant in iis qui hæc habuerint aſcendentia, id eſt qui nati ſunt in talibus. De planetis res ipſa poſtulat, vt vel obiter in memoriam reducamus, quæ de iis

in præcedentibus dicta sunt. Cæterùm nolui vt fucum hîc quærat aliquis in re omnino leui, vbi si iactare etiã nos velimus, res ipsa prohibet: ne circa hanc magnopere luxuriemus, atque ex musca (quod aiunt) faciamus elephantem.

De Saturno domino genituræ.

SATVRNVS vbi dominus genituræ fuerit, habet id quod trahit natorum animos vbi illi concesserint habenas, nempe ad elationem, ad tumorem, peruicaciam, malitiam, ad calamitates & ærumnas multas. Largitur alioqui fidem, & in persuadendo cõsilium, & decernendum quod iustum est: nisi in propriis rebus, in quibus non adeò sapit, vbiq; sui ingenij, atq; sibi vacantem facit, cibi parci, verùm potus largioris, ad vxorem & liberos non multum affectus. Præterea quantum ad corpus emacerat, exsiccat, infrigidat, noxios indit humores, ministrat pallorem, maturè accersit ægritudines, morbos omnes in vnum exaggerat: videlicet, pneuripomoniam, hydropisim, podagram, morbum regium, siue caducum, vlcera, alopitiam, cæcitatem, & quæ ex vitiosis humoribus sunt malorum omnium mare. Præscindit etiam vitam aut in loco humectiore, aut certè extra paternum solum ignoto, aut derelicto, atq; eodẽ succulento. Malum est, si illius in mansionẽ inciderit Mercurius. facit enim incantatorem, magum, ariolum, fœdifragũ, hostem parentum & fratrum (ne dicam) omnium etiã hominum.

De Ioue domino genituræ.

IVPITER nusquam atrum calculum meretur, nullum est consilij prudentiæ, scientiæ, eloquentiæ, & pulchritudinis donum quod ille non magnificè præstet, vt si vir quispiam bonus deliniendus nobis fuerit, hunc oporteat fingere Iouianum. Nihil est quod multis agã,

frugi

frugi & virtutes omnes optimas illi vendicato, non errabis. Summatim, habent omnia Iouiales,tantum abest vt in illis virtutis aliquid desideres. Quorsum enim opus est, commendare in iis magnanimitatem, honores longè amplissimos, atq; cæteras mundi dotes? cùm dixerim,nihil esse in illis quod desideretur.

De Marte domino genituræ.

CONTRA Mars vt natura pessimus, ita ingenia suggerit omnium pessima: & quemadmodum de Iouialibus diximus, nihil esse de quo in controuersiã quidem vocari possint, ita de Martialibus pronunciamus, nihil esse scelerũ quod audacter illi non audeant, nullũ esse tam fœdum crimen quo illi contaminati non sint. Apud hos virtuti studere,piaculare est. Virtus maxima, latrunculari,grassari,cedere, succendere ignes, mentiri, imponere,deludere. Et quid dicam? genuinum est illis, omnia patrare nefanda, & si quid sceleribus sceleratius, aut scelestius est, illud impunè & citra frontẽ, illis facere summa licentia est.

De Venere domino genituræ.

VENERIS proprietates notiores etiam sunt,quàm vt multis ambagibus has conueniat retractari. Neque video, quomodo nõ cum Ioue coincidat:nisi quòd operibus ac factis omnibus, virtutibus omnibus, scientiis omnibus, deniq; quicquid boni præstat Iupiter splendorem addit. Venus ad luxuriã,non eã tamen dico quæ in inguine est,maximè si Iupiter illi accesserit, aut hunc respectauerit benignius, vel certè cum Mercurio coeat, Cum Saturno & Marte,nota est significatio.

De Mercurio domino genituræ.

QVIBVSDAM Mercurius ambiguus videtur,cum

bonis bonus, cum malis malus. Hoc interim donemus: alioqui seorsum optimus est, tum maximè in dotibus ingenij ministrandis, quibus Iouem & Venerem præcellit. Porrò artium & disciplinarum genera, quæ ille largitur, notiora sunt, quàm vt repeti hîc debeant.

De Sole cum genituræ domino.

TOTVM illud quod de bonis diximus planetis, & de Sole dictum volumus. Non malum planetam habet qui hunc habet. Non dico, si dominus genituræ fuerit, nunquam enim hoc sortitur. Perinde etiam vt Luna si cum domino genituræ inciderit, mihi medio quodam modo inter Martem & Venerem incedere videtur. Et quemadmodum in ordine medius est, ita & in natura mediocritatem seruat. Quod si cũ tribus illis Ioue, Venere, vel Mercurio scilicet, etiam conuenerit, nemo non videt hominem hunc esse felicissimum.

De Luna cum domino genituræ.

LVNA ob hoc solum malè audit, quòd instabilitatẽ gignit: verùm in homine instabilitas, quid tandem non malorum etiam trahit secum?

Canon super erectione figuræ cœli.

EADEM SERIES est Signorum quę in artificiali. Quodcunq; principatum obtinuerit, semper iuxta ordinem per singulas domus, singuli sunt infartiendi planetæ. Vt si Aries sit signum in quo natus es, loca Arietem in prima domo, deinde Taurum in secunda, Geminos in tertia, Cancrum in quarta. Si autem Sol fuerit in Cancro, tunc locabis Cancrum in prima. Leonem in secunda, Virginem in tertia, Libram in quarta, Scorpionem in quinta, Sagittarium in sexta, Capricornum in

in ſeptima, quod eſt oppoſitum Cancri &c. ordine ſuo quem noſti.

PORRO dominium ipſum ſignorum longè diuerſum eſt, atque ferè prępoſterum, quàm traditum eſt à Firmico. Hîc tantum aſcendentis dominus ſpectatur, poſt hunc locantur in qualibet domo iuxta eorum ordinem naturalem cæteri planetæ. Et intantum cum artificiali conuenit, quod aſcendentis dominus iuxta aſcendentem collocatur. Cæterorum nullus ordo eſt niſi naturalis. Verbi cauſſa, ponamus Sole exiſtente in Ariete natum eſſe aliquem: cupio erigere figuram. Ea ſtatuenda eſt ſic. Scio ſeriem nũc domorum: pono in prima domo Arietem, in ſecunda Taurum, in octaua Scorpionẽ, in nona Sagittarium, in decima Capricornum, in vndecima Aquarium, in duodecima Piſces, ſic inſcripta ſigna ſunt. qui mos eſt etiam eorum fermè qui ex horoſcopis iudicant. Reliquum eſt, quo ſubſcribantur & planetæ domini ſignorum. Subſigno ad domum Arietis Martem: quia Mars eſt dominus Arietis & Scorpionis. Deinde ad ſecundam domum adſcribo Solem, ad tertiam Venerem, ad quartam Mercurium, ad quintam Lunam, ad ſextam Saturnum, ad ſeptimam Iouem, ad octauam Martem, ad nonam Solem, ad decimam Venerem, ad vndecimam Mercurium, ad duodecimam Lunam. Vides igitur, excepto domino aſcendentis, reliquos iuxta ordinem ſuũ locari naturalem. Quando autem de aſcendente hîc loquor, nolo quis intelligat de aſcendente tempore horoſcopi, ſed de ſigno in quo fuerit Sol.

ITEM in ſecunda reuolutione pones Saturnum ad primam, & erit dominus vitæ 13. anni nati. Deinde ad ſecundam Iouem, & iudica de ſubſtantia nati iuxta naturam eius. Exinde ad tertiam domum locabis Martem: ex illo iudicabis de fratribus & propinquis, breuibus itineribus &c. Ad quartam pones Solem, & iuxta illum

parentes, hæreditatem in decimosexto anno iudicabis. Ex typo illo licebit cuilibet fingere similem reuolutionem, & perspicere, quid singulis annis futurum sit cuiq;. Significat enim hîc domus, non momentaneam illam reuolutionem, qua duabus horis in vnaquaque domo versatur Sol, sed anniuersariam. Vnde reuolutionem vnam subdidimus vergentem ad annos fermè 84. iuxta ascendentem Arietem. Si autem cæterorum aliquod in ascendente fuerit locatum, alia formatur, sed tamen ad eum typum. Si vis de prolibus, respice quintam. Si de ægritudine, de pecudibus paruis, vel de seruis, vide sextam. De connubialibus, de inimicis manifestis, septimam. De morte, & hæreditate mortuorum, & de generibus eorum, aspice octauam, atque sic de reliquis domibus.

NEQVE VIDEO quid vltrà possit vel debeat addi. Summa huius artis est, scire naturam Signorum & Planetarum, deinde erigere figuram, & exercere quod lectum est. Experiatur qui velit, videbit hanc cum artificiali non solùm conuenire, sed etiam longissimè excedere, non tam propter facilitatem, quàm certitudinem. Cernis enim, vt nihil inibi speculandum est, nisi pauca quædam quæ ex artificialis penuario proferuntur: & quod in præfatione sumus testati, id iam secundò repetimus citra pudorem, Liechtenbergium suæ ætatis doctissimum in naturali mathematica hac arte sola astrologos omneis dementasse, ex hac egisse stupenda. Itaque iniquum videbatur nobis, si tanti magistri artem tam dignam sineremus obscurari. Nam ex eo hanc hausimus, non nostropte ingenio finximus, propter quod eo minus in ius vocari debemus, aut criminari à quoquã, si non omnium palato fecerimus satis. Nisi hoc fortasse vitio debeat verti, quòd aliorum benefacta posteris exponimus, & aliena præferimus nostris. Quod si nephas

Liechtenbergius.

eſt, quis hîc tandem immunis à vitio erit, etiam ij qui hac tempeſtate iudicantur doctiſsimi? Figuram vnam è regione ſubiecimus. Cæteras reuolutiones qui noſſe velit, tabulam legat mox ſequentem.

Figura reuolutionis Signorum & Planetarum, iuxta Aſtrologiam naturalem, cuius horoſcopus eſt ♈, & dominus illius ♂.

Continuatio Figuræ præcedentis, ab horoscopo primi anni ♈, Vsque ad annum 84.

♈ 1 ♂	13 ♄	25 ☿	37 ☉	49 ♃	61 ☾	73 ♀
♉ 2 ☉	14 ♃	26 ☾	38 ♀	50 ♂	62 ♄	74 ☿
♊ 3 ♀	15 ♂	27 ♄	39 ☿	51 ☉	63 ♃	75 ☾
♋ 4 ☿	16 ☉	28 ♃	40 ☾	52 ♀	64 ♂	76 ♄
♌ 5 ☾	17 ♀	29 ♂	41 ♄	53 ☿	65 ☉	77 ♃
♍ 6 ♄	18 ☿	30 ☉	42 ♃	54 ☾	66 ♀	78 ♂
♎ 7 ♃	19 ☾	31 ♀	43 ♂	55 ♄	67 ☿	79 ☉
♏ 8 ♂	20 ♄	32 ☿	44 ☉	56 ♃	68 ☾	80 ♀
♐ 9 ☉	21 ♃	33 ☾	45 ♀	57 ♂	69 ♄	81 ☿
♑ 10 ♀	22 ♂	34 ♄	46 ☿	58 ☉	70 ♃	82 ☾
♒ 11 ☿	23 ☉	35 ♃	47 ☾	59 ♀	71 ♂	83 ♄
♓ 12 ☾	24 ♀	36 ♂	48 ♄	60 ☿	72 ☉	84 ♃

Supputationem Lector, si Velis, in infinitum exaggera.

FINIS LIBRI QVINTI.

IN LIBRVM SEXTVM DE PERNOSCENDIS PLA-*netis horoscoporum & Signorum ascendentium ex quatuor complexionibus, Ioannis Indagine*

PRAEFATIO.

CIO quid hîc dicturi medici sint, si viderint in suam messem falcem misisse me: atq; illud mihi opprobrabunt fortasse, Ne sutor vltra crepidam. Quibus nos obgannimus vicissim, Plærumq; & holitor opportuna loquitur. Neque etiam protinus doctum facit professio, sed labor atque industria. Quæ quoniam moderatè nobis contigerunt, ne modicum etiam illud celare volumus studiosos. Illud in primis obtestantes, ne antè damnent quàm legerint nostra. Subinde si alia dixerimus à Galeno & Auicenna, quàm ipsi scripserint, hactenus condonent licētiam hanc nobis: quamquam pro viribus conati hîc sumus, vt & illis diceremus consentanea: nisi quantum astrorum scientia nos ab illis cogit dissentire. Non enim hîc nostrum negotium agere volebamus, sed iuuare medicos, qui alioqui ex complexionibus omnia diiudicant: vt non tam protritis illis freti manuductionibus, vtputa vrina, physiognomia, & pulsu, ac huiusmodi, quæ imponunt nonnunquam parum sollicitis, quàm etiam ex Astrologia saluare ægrotos possent, atque cognoscere qualitates hominum. Operam nostram boni consulite, quicunq; Lectores estis, non studium ipsum nostrum metientes, sed conatum. Ad rem ipsam properamus.

Quid sit Complexio.

Complexio quid.

Est autem complexio, autore Auicenna, qualitas quæ ex actione ad inuicem & paſsione contrariarum qualitatum in elementis inuentarum reſultat. Quam diffinitionem qui velit exanclare ad vnguem, actiones illæ & paſsiones quomodo in ſe agant mutuò, legat eum autorem libro 1. fen. 1. doctrina. 3. cap. 1. Nos præmittere oportebat: ne quid non diceremus quod ad rem pertineret. Sicut & illud de quaternario numero elementorum, de qualitatibus primis, de illorum actionibus mutuis, quæ petenda ex Philoſophia ſunt naturali. Neque enim id intendebamus, ſed quantum ad ſtellas & genituras pertinet, adſignare rationem, cùm complexionem alicuius nouerimus, quibus ſtellis vel Planetis fiat, vt ad hoc vel aliud ille inclinatior eſt. Exempli cauſſa. Sanguineus aliquis eſt, ſed verbero, raptor, ſanguinarius, quæ in ſanguineis rarò ſunt: coniicio hunc Saturnum, vel Martem habere in horoſcopo natiuitatis. Naturam ſingulorum Planetarum ſubiecimus. Ad hæc quia magnopere conducit & Phyſionomia, & Chyromantia, vtraſq; præmiſimus: & hîc etiam inſperſimus, quantum rei præſenti conuenire nobis videbatur.

De ijs quæ bonam faciunt vel malam complexionem.

Natvram bonæ complexionis, vel malæ, Albertus vir naturalium rerum non imperitus, in tribus ait conſiſtere, in debita corporis mole, in eleganti membrorum diſpoſitione, & in venuſtate coloris. Ex iis licebit coniicere ingenuitatem complexionis, ſiue ad ſanguinem, ſiue ad phlegma. Rurſum habitudinem malam in nimia craſsicie, nimia macilentia, in immodica tenuitate, corrugatione & ſqualore: quæ quem poſſederint, faciunt

faciūt melancholicum, cholericum, vel phelgmaticum. Crassitudo enim ex immodico frigore & humore est, macilentia ex caliditate & siccitate, squalor ex frigore & humore: quamquam hîc secus quibusdam placeat. Porrò gelu & humor phlegma faciunt, caliditas & siccitas choleram, frigiditas & siccitas melancholiam. *Crassitudo.* *Macilentia.*

De obseruantia complexionis ex colore.

HABITVDINI corporali suffragatur & color. Eum trifariam partiuntur. Nam quendam inesse capillis, alium cuticulæ, tertium oculis. De iis admodum plura etiam Aristoteles. Omnes si in vnum computentur, aut ex æqualitate consistunt, vt albus rubeo permixtus, & caussatur ex abundantia humorum. Aut ex inæqualitate, siue ex obliquo conueniunt: verùm nobilior qui ex æqualitate consistit humorum. Diferentiam si scire voles, ex senario dependet. Primus, ex albedine & rubedine est. Secundus, niger. Tertius, citrinus. Quartus, glaucus. Quintus, albus. Sextus, rubeus. Extremi sunt albus, & niger. Cæteri medij, partim ex albore, partim ex nigrore commixtionem habentes in æqualitate. Optimus tamen, qui ex albedine & nigredine est. Autor Galenus. Notiones hæ sunt, albus consperſus rubore, tumentibus buccis, sanguinem notat: albus phlegma, pallidus melancholiam, fuscus, subniger, niger, choleram. *Color trifarius.* *Colorum differentia.*

De complexione pernoscenda ex tinctu capillorum.

NEQVE obstat, quod de capillorum natura autores referunt quidam, datam videlicet ad decorem: quod sic ornatu splendoris nonnihil adfert naturæ. Non ideo tamen

tamen obrogatur coniectura: cùm multis argumentis testari possimus, etiam de complexione. Verbi caussa. Viros depiles & imberbes, aut eunuchos, aut phlegmaticos: nigros, & nigrantibus capillis, cholericos vt plu-

Color rimum. Sunt autem quatuor, qui vulgati quidem sunt:
Glaucus, niger, rubeus, glaucus, & canus. Glaucus ex humore
Canus, melancholico est. Canicies ex defectione caloris natu-
Rubeus, ralis, & phlegmatis putrescentis. Rubedo videtur adse-
Niger. rere sanguinem, nigredo choleram, glaucedo melancholiam, albedo phlegma. Quæ caussa est, quòd rubor nigredini præfertur, quòd nobilior complexio sanguinis est, quam choleræ. Et illud corpus optimum est (teste Galeno) quod molliculum rubeis capillis ornatum est. Tametsi hîc plurimum refragetur Cõstantinus, nigrum ipsum præferens. Tum quòd fortior atq; stabilior est, tum etiam propter iuuamentum. Quæcunq; enim superfluitas magis est nociua, eius expulsio præsentius iuuat. Vt choleta succensa, & sanguis adustus magis conficiunt, quàm sanguis non adustus. Verùm ad istius expulsionem sequitur generatio capillorum nigrorum, & non rubeorum: præstat igitur rubedini nigredo. Aliis aureus magis placet, cum nigrore in oculis. Quod vtrũq; etiam sinamus. Alberti certè placitum est: optimum colorem optimam designare complexionem cerebri, videlicet calidam & humidam. Tametsi in operationibus naturalibus, magis conueniat caliditas & siccitas, maximè ad apprehendendum aliquid. A calore est enim quod velociter rem aliquam deprehendimus, ab siccitate memoria & firmitas retinendi. A calore motus est & agitatio, à frigore quies & tranquillum. E quibus ratiocinatur, magis cerebri complexioni conuenire siccitatem, quàm humiditatem. Videmus enim quibus cerebrum est humidum, hebetis ingenij esse, somniculosos & tardos: siccum verò, acres, vigilantes, sobrios.

Quàm

Quàm plura igitur ex capillis deprehendi poſſunt, quæ ad complexionem ſpectant. Sed in præſentiarum ſatis.

De complexione Cholerici.

Cholericam complexionem facit caliditas & ſiccitas. Vnde qui calidi ſunt & ſicci, cholerici vocantur. Agnoſcuntur autem ex phyſionomia, & vrina, & ex horoſcopo natiuitatis. Quo ad phyſionomiam, oblonga habent membra, & ea gracilia, nimirum ſuffocato atq; extincto humore per caliditatem & ſiccitatem. Capillos habent interdum criſpos & retortos, interdum planos & nigros, nonnunquam etiam rubeos & duros, totum ex abundantia caloris. Oculos profundos, naſum acutum, faciem citrinam. Eloquium velox, pectora ampla, & hirſuta, egeſtiones aduſtas, & vmbilicotenus hirſuti ſunt. Vocem argutam, pulſum durum & præuelocem, greſſus celeres. Procliues ad ebrietatem: ob ſtomachum, & calidum cerebrum. Inſomnes, proni ad coitum, oculos habẽtes citrinos, os amarum, linguam aſperam, torſiones in ſtomacho, ſiticuloſi, citò caligantes in oculis. In ſomnis & viſionibus nocturnis videntes rogos ſuccenſos. Flammas, morticina, ſanguinem, lites, homicidia. Atque eouſque de phyſionomia corporali. Cæterùm iuxta animum audaces ſunt, iracundi, & qui reconciliari ſtatim poſſunt: dociles, ingenioſi, fidi, prodigi in dandis rebus, ſynceri, zeloſi, amatores Iuſtitiæ, impingentes in lingua vbi iraſcũtur. Neq; enim feruor ille ſanguinis ſuſtinet, vt ſeriatim verba promant. Tametſi quidam ſint, quos eouſq; perduxit labor & aſsiduus conatus, vt multa huiuſmodi poſsint diſsimulare. Sed non poteſt tamen lana tincta mutare colorem, atque id admodum perſpicuè deprehendi poteſt. Quicquid enim præter naturam accerſitum eſt, vel conquiſitum, diſsimulari diu non poteſt.

Phyſionomia Cholericorum.

Rationes

Rationes de proprietatibus Cholericorum.

RATIONEM si quis poposcerit dictorum, talem damus. In primis de irascentia: quæ quoniam humorem supprimit, flagrāti velut flamma absconsa aliquandiu: quæ vbi rimulam adepta fuerit, erumpit in incendium. Idem prodigalitatem causat, hac illacq; diffundens se per latera, non sursum. Similiter & audaciam propter elationem spirituum & caloris: vnde interdum difficillima conantur, & promittunt (ne dicam) impossibilia, gestiente atque saliente corde præ nimio æstu. Eodem pertinet exile caput, cum amplo pectore: quod ex eodem corde prouenit calido. Quod etiā agiles sunt & dociles, nemo etiam non videt perpolire atque habilitare omnia. Sic gracilitas ob defectionem humoris est, proceritas ex calore, qui in altum tendit.

Irascentia cholerici. *Prodigalitas.* *Audacia.* *Agiles.* *Dociles.*

De Planetis conuenientibus ad complexionem.

PROXIMI nunc planetæ sunt, qui quando dominia suscipiant operepretium est cognoscere. Ij quando ascēdentes, vel in radice natiuitatis sunt, licet ex Astrologia artificiali discatur, tamen hîc citra erectionem figuræ auscultatur, attenta sola physionomia & complexione.

De Saturno in radice natiuitatis Cholerici.

A SATVRNO sumamus exordium. Hic in radice natiuitatis collocatus est, si videris hominem subpallidum, defixis oculis, lento gressu & tardiusculo. Reprimit enim nonnihil innatum calorem Saturni frigus: verùm macilentiam non adimit. Oculos subministrat minutos, neruos & ingenium ad pessima quæq; meditanda, sub prætextu honestatis: quod esset alicui bonum, si nō tam maligno sydere obscuraretur. In dandis etiam

etiam consiliis, plusquam dici potest, ad omnia nefaria perpetranda, cõsultissimum, videlicet ad expugnanda castra, ciuitates, oppida, ad instituendas proditiones, & bellorum acies. Hæc omnia solitarius agit, lugens ac mœrens.: adeò nihil est scelestum, & facinorosum quod ille non audeat. Interim tamen omnibus iis plurimum sibi placens. Alioqui parcus in cibo & potu, semper irrequietus, semper sollicitus, semper in laboribus, quasi omnia ad se corradere posșit. Obiter de Saturno hæc.

De Ioue in radice natiuitatis Cholerici.

IVPITER benignior est. Facit candida cute, & prolixa barba, recaluastrum in fronte, coma subruffa vel tincta, facilem ad iram, & item facilem ad redeundum in gratiam. Disponit ad consilia, & ad prudenter dispensanda publica negotia: ratione temperamenti & caloris. Signum est in radice locatum esse, quibus conditiones huiusmodi.

De Marte in horoscopo natiuitatis Cholerici.

MARS si dominium in genitura aliqua obtinuerit, facit colore rubeum, veluti ambustum ab Sole, rotunda facie, felinis oculis, atroci aspectu, insolentem, indomitum, inconstantem, nugacem, impostorem. Alioqui in rebus agendis celerem, depilem in vertice, mediocri statura, crasso syncipite, naribus prominentibus: qui cùm graditur, distantes passus locat, atque hos veloces. Victoriosum, audacem, friuolum, seditiosum, gulonem, hostem humani fœderis, & cui ne cum amicis etiã conuenit bene, futurum ductorem exercituum, aut tribunum plebis, sanguinarium, rixosum, nugatorem insignem, malitiosum. Nihil admodum à Saturno distans, nisi quod ille consiliis molitur, id ille factis exequitur. Sine deo, sine fronte, sine pudore persequens eos qui probit

♂ a ♄ differt.

probitatis & virtutis ſtudioſi ſunt: tam ſine mente, vt ſolus ſibi ſapere videatur: tam cæcus, vt nulli vnquam bono precari bene poſsit. Niſi Veneris accedat delinimentum, quæ quia frigida eſt, & humida, ob inſitum natura frigus, remittit nonnihil alterius feruorem. Carnem multiplicat, & blandiorem facit hominibus, pro ferocitate iocunditates participat, & ciuilitatem, oſcula, comeſſationes, otium, voluptates, pulchritudinem, dulcedinem, circunuentiones mulierum. Efficit & peieratorem, fœdifragum, violatorẽ iuriſiurandi, in ſuiipſius factis parum ſollicitum, quæ Veneris proprietates ſunt. Quanquam enim non adeò malæ ſint, tamẽ illius bonitatem alterius cõtaminat malitia. Omnium peſsimè ſe ducit vbi domicilium Saturni permigrauerit, id eſt Capricornum, vel Aquarium. Aut ſi Mercurius in domo Martis retrogradus fuerit, hoc eſt in Ariete, vel Scorpione, tunc enim facit impudentem, deſperatum, incorrigibilem, maximè vbi bene potus inebriari cœpit: tũc obbruteſcens, homo eſſe deſinit. In rebus mœchanicis præclaros atque ſpectatos opifices facit, æris aut ferramentorum fuſores, lanios, carnifices, chyrurgicos. Et ſi acceſſerit illi Venus, barbitonſores. Si verò Mercurius, qui malagmatis & emplaſtris occupat ſe, chyrurgicum, vel vnctorem.

♀ temperamentum ♄

☿ cum ♂ retrogradus

De Mercurio in radice natiuitatis Cholericorum.

SI N AVTEM in radice fuerit, locatus autem perperam, id eſt, in domo Saturni, vel Martis, & nullum habuerit aſpectum benignum, aut commixtionem Veneris, Iouis, vel Lunæ, ferè peior frequenter Marte eſt. Id verò ex illius factis ſic deprehendes. Facit ſacrilegũ, prædonem, violatorem ſacrorum, incendiarium, interfectorem, exulem à patria, oppreſſorem pauperum, pupillor

pillorumque,& viduarum. Neque id quidem ſatis, quin & hæſitare in fide facit, & ære implicans nunquam ſoluendo, ſemper inuolutum periculis, ſemper proficientem in peius è charibdi in ſcyllam, iuxta prouerbium. Hæc ſi fortaſſe primo obtutu non omnibus patent, ex raritate capillorum pernoſci poſſunt. Secus ſi Venerem propitiam habeat, aut Iouem, vel Lunam. Cum Venere argentarios facit, egregios ſculptores, in omni opere æris aut ferri, vaſorum muſicorum opifices, & quanto propius ac vicinius reſpexerint, hoc diminuitur Mercurij malitia. Fit autem perquam rariſsimè, vt ſtatura excedat huiuſmodi. ♀ *cum* ☿ ♃ *vel* ☽.

De Sole in radice natiuitatis Cholericorum.

CVM Sole perrarò fit, vt ſuam commixtionem cholericis impertiat: nempe ſanguini additior quàm choleræ. Facit autem alioqui in colore fuſcum, modico cum rubore, carnoſum, & prægrandibus oculis, barbatum, bene capillatum, capite obeſo & rotundo, mediocri ſtatura. Inſuper etiam iracundum, ſapiētem, hypocritam, largum, cupidum laudis, ſonora voce. Interdum etiam audacem, vbi probè fuerit adpotus.

De complexione Phlegmaticorum.

PHLEGMATICORVM complexio frigida & humida eſt. Nam Græcè φλέγμα humorem ſignificat. Atq; hîc multa diſtinguunt de humorum diuerſitate medici: quæ quoniam nota ſunt, libenter conniuebimus. Cæterùm phlegmaticum vbi ex phyſionomia velis pernoſcere,

ſcere, vnam faciem contuere qua prçditus eſt pręingui & alba. Eſt carnoſum corpus, pectus depile, venæ ſtrictæ. Eius rei hanc adſignant rationem: quia frigus craſſiciei ſemper cauſſa eſt & ſomnolentiæ: propter fluorem permixtum frigido, atque inde etiam eſſe, quòd coitus appetentes non ſunt, niſi vino admodum madidi, aut aliunde calęfacti.

De Saturno in radice natiuitatis phlegmaticorum.

NON RARO phlegmaticis dominatur Saturnus, & ratione frigiditatis participat cum phlegmate. Id autē operatur quod alias ex natura ſolet: niſi quātum obſtiſterit illi complexionis bonitas, perſpicuum eſt enim, quòd in natiuitate conſtitutus hominis ſanguinei, non tantum virium habet, quantum in melancholico vel phlegmatico, reluctante nimirum natura complexionis. Sic iam in natiuitate phlegmatici, hominem ſuapte natura obeſum, ac circa oculos liuidū facit & tardum, ſubmiſſo capite & humeris, triſtem, odibilem, inuidum, detrectantem optimis quibuſque, patronum malorum, & ad machinanda peruerſa doctiſsimum. Et licet interdum videatur agere aliud, & conuiuiis lætantium immiſcere ſe, familiaritatem tamen diu non ſuſtinet, aut certè deiectus mœret. Facit & inciuilem, & agreſtem, atque non tam non ſtudentem vrbanitati quàm aliorū etiam moribus & ritibus bonis aduerſantem. Ingenio plumbeo, & retuſo, capientem vix multa cum induſtria aliquid: in malis verò tum excogitandis, tum diſcendis ſuapte natura induſtrium. Etiam pauciloquum facit. Porrò immodica taciturnitas illa miſantropiā gignit, in primis verò mulierum, contra ordinem, contra ſexum,

xum, contra naturam. Cui ſeueritati proprior accedit appetitus vindictæ, ira, inuidia, curioſitas rerum alienarum. Cum Marte verò quid faciat, tædet ferme adſcribere. Facit hunc audacem, temeratorem, ſceleroſum, præcipitem, improuidum, inobedientem, atque in iis agentem conſtantiſsimè. Et ſi Mercurius quoque comes vel ſocius ſit, inſidiatorem, infidelem, male ſentientem de Deo, de ſuperis, de religione: deceptorem amicorum, homicidam, rixoſum, ſacrilegum, & prædonem ſacrarum rerum. Iam vbi talem aliquem videris phlegmaticum, coniice hunc Saturnum male, vel Martem habere in natiuitate: ſi aliunde hoc ex erecta figura non licet.

De Ioue in radice natiuitatis Phlegmatici.

IVPITER deinceps in aſcendente, calore ſuo frigiditatem phlegmatici temperat leniter: temperatũ corpus, mediocre & molle reddit, non graue, aut carnoſum nimis. Ornat etiam perquam venuſto capillitio, optimis moribus, optimis geſtibus dulci eloquio, pace, religione, ſanctimonia, iuſtitia, veritate, conſilio, miſericordia, clementia. In veſtibus & corporis decore paulo plus facit curioſiorem, atque in huiuſmodi etiam felicem & proſperum.

De Marte in radice natiuitatis Phlegmatici.

MARS ſi malè in natiuitate Phlegmatici, inuentus fuerit, facit in colore ſubruffum, coactæ atque coagitatæ naturæ, fortem, audacem, loquacem, mendacem. Nec tam clemens aliquis aſpectus aliorum Planetarum eſt, quin ſi dominium nati fuerit cõſecutus, malitiam ſuam

non exerat in eum. Adurit in vertice capillos, amplificat faciem, & inſpiſſat caput, facit crudelem, & toruum aſpectu, audacem, præferocem, alacrem, præpetem, importunum, iracundum, verboſum, iactabundum, proditorem, proteruum, ſpiculatorem, autorem diſcordiarum, raptorem, verberonē, paricidam, flagrionem, matricidam, amicorum clācularium æmulum. Tametſi mitius agat hæc omnia in Phlegmatico, quàm in Melancholico, vel Cholerico, deſpumante nimirum ac deferueſcente calorē Phlegmatico humore. Vitam alioqui incidit, dirumpitq; fatalem illam chordam, aut præcipitio, aut inopinata morte.

De Venere in radice natiuitatis Phlegmatici.

VENVS laſciuientem facit, lubricum & lætum, elegantem & gratum, amabilem, comem, ſuauem, pium, benignum, iuſtum, ſyncerum, corpore candido, eloquio dulcem, coma denſa reflexa molliter, vel criſpata, potorem, muſicum, cytharœdum, cantorem. Et artibus quæ manu fiunt, pictorem, & earum artium ſtudioſum, quæ abſque ſordibus ſunt. Cum Mercurio poëtam facit, mathematicum, oratorem, gymnoſophiſtam, laniſtam, chyronomum, & in iis omnibus acceptum hominibus, boni rumoris & celebrem. Mars vbi irrepſerit, commutat pro iis fraudulentiam, vaniloquium, & ea quæ ſuarum virium ſunt.

De Luna in radice natiuitatis Phlegmatici.

LVNA facit album, aſperſo rubore modico, capite denſo,

denſo, coniunctis ſuperciliis, oculis pulchris, & fortaſſe inæqualibus, laborioſos, maximè in tentandis atq; peruagandis itineribus variis, & ſi in ſigno fuerit aquatico, id eſt in Piſcibus vel Cancro, ſupra modum pingues facit.

De Melancholica complexione.

MELANCHOLICA complexio frigida & ſicca. Naſcitur autem ex humoribus ſuperfluis & aduſtis. Et vt paucis dicam, fæx illa ſanguinis eſt, colata à ſplene. Sapor eius inter dulce & ponticum medius eſt: diriuaturque ab hepate, cuius vna portio mittitur ad ſplen, altera relegatur ad ſingula membra. Qui ad ſplen dimanat, riſum diminuit. Quo fit: vt qui eo humore immodicè abundant, parum rideant. Illorum caluariæ tametſi duriſsimę ſunt, perquàm facillimè tamen offenduntur à gelu. Quin & hoc illis familiare eſt, quod in iuuenta plus ſapiunt quàm in poſterioribus annis. ſeneſcunt autem quàm citiſsimè, præmatura adhuc ætate erumpunt illis cani, deflaceſcũt capilli, tardiuſculè iraſcuntur, verùm ſemel prouocati acriter, non deſinunt citra conuicia & verbera.. Ferè nihil probant earum rerum quæ ab vulgo laudata ſunt, non ſinit enim hoc ſanguinis malitia calore priuatus, præterea venæ illæ reſtrictæ, & ſanguine vacuæ. Sed neque coitum permittunt, niſi ab mulieribus admodum impetantur & ſollicitentur. Oſſa habent dura, corpus aridum, cutem aſperam, quæ omnia corrupti ingenij indicium ſunt. Nam prætérquàm quòd iudicium illis eſt admodum pingue & obtuſum, etiam immodicè perciti inuidia ſunt, rancore, triſtitia, ſuſpicionibus, impudentia, ſtoliditate, & ſi quid iis excogitari poteſt malignius. Odiũt in hominum coetu verſari, amât ſeceſſus & vmbras, ſubducũt ab omni-

bus conuentibus se, pauitant vbi timendum minimè est. Obseruant somnia, quæ & contingunt illis semper verissima. Auaritia illis connata est. Inebriati, ac constituti inter musicen & vinum, lachrymantur. Neque statim concredunt etiam amicissimis se, verùm semper latens secum, venenum alunt in aliorum perniciem. Hæc generatim dicta sint.

De Saturno in natiuitate Melancholici malè fortunato.

IAM si pessimæ complexioni pessimus Planeta accesserit Saturnus, omnia hæc mala conduplicat, & exaggerat. Facit facie distortum & ineptum, discoloratum, tristem, timidum, desperatum, sordidum, obsoletum, varium, toruis & trucibus oculis, fætulento anhelitu, profundarum & earundem malignarum cogitationum, sui sensus, sine fœdere, sine iugo, grauiter incendentem, ignauum, labiis spissis, scapulis carnosis, signatum in pedibus vel calcaneo. Ex artificiis cerdonicam callentem, & si quæ sunt ex iis viliora. Hoc de

♄ *cum* ♂ Saturno tantum. Fit autem non raró, vt illi adsocietur & Mars idem ipse malignus. Addit igitur ille malum malo, ægritudines, timores, imposturas, rixas, sanguinem, calamitates, pericula, incestum, stupra, impietatem, idololatriam, prophanationem deorum, sanctorum, & religionis. Neque est quod leniri ista possint ab aliquo planeta. Si verò contigerit, vt ex-

♄ *cum* ♃ *vel* ♀. clusо Marte coeat cum Ioue, vel Venere Saturnus (id quod fit rarissimè) excellenter ingenium auget, & qua-

♄ *cum* ☽ rundam artium inuentorem facit. Cum Luna, peritos molitores, & molendinorum constructores, item pontuum, nauium, fontium, aquæductuum, colonum

quoq

quoque & agricolam, architectum, è quibus & ditabitur.

De Marte participante in Melancholico.

MARS autem si solus perhibeat testimonium complexioni absque Saturno, semper facit calumniatorem, minaci vultu, mediocriter audacem, signatum in facie, lentum, incuruum, fallacem, timidum, procliuem ad furta, ad latrocinia, & quæcunque damna inferenda proximo, etiam non nocenti se. In cuius domicilio si retrogradus fuerit Mercurius, aut impeditus, melancholicum facit mente captum, vitia sectantem paterna, & paternis infectum moribus pessimis: vt si fatuos ille habeat parentes, aut aliunde male morigeratos, nullis neque terroribus ab illorum poterit diuelli peruicacia & semel imbibita consuetudine.

De Mercurio in radice natiuitatis Melancholici.

MERCVRIVS in hac complexione si euersus fuerit, facit incredulum, male sibi conscium, literatum tamen, & vaniloquum, ardelionem & iactabundum, maximè si quid proferendum ex literis est, aliud tamen semper in ore, aliud in corde habentem, aliis persuadere volentem quod ipse non credit, acutum persuasorem, scrutatorem multarum rerum, felicem quoque in factis suis, male volentem tamen amicis & de se bene meritis. Saturnum si secum habuerit, facit peritum mensurandi agros, vineas, campestria, doctum architecturam.

De Luna in radice natiuitatis Melancholici.

LVNA ſi dominium in Melancholico aſſumpſerit, facit corpulentos, tenaces, ſibiipſis placentes, crapuloſos, auaros, anima mala, monachos, ſed qui rariſsimè ſeruant inſtitutum. Saturnum ſecum habens, oſorem facit hominum. Martem verò, ſuſurratorem, & diſſeminatorem malorum. Mercurium, congerronem, obſtreperum, nugacem, inſtabilem, & aliorum interpolantem verba.

De ſanguinea complexione.

SVPEREST vt de Sanguinea diſſeramus complexione: quæ omnium cenſetur eſſe optima, atq; paucioribus contingit. Eius proprietates obiter hæ ſunt. Vocem habent acutam Sanguinei, iuxta hylares ſunt & læti. Cuius cauſſa eſt commotio ſpirituum & ſanguinis calidi, ſubtilis, promanantis à corde ad os & cætera membra exteriora. Vnde carnem habent mollem, vngues tenues, delectanturq; cantionibus, & iis quæ extra ſe rapiunt ac ponunt animum, faciuntq; geſtire. Salit enim in illis ſanguis, neque ſinit aliud agere quàm ſanguis mouet. Vnde neque diu, neque multum iraſci poſſunt, propter innatam temperiem. Neq; nocet illis coitus, propter abundantiam humoris ſpermatici.

De Saturno in natiuitate ſanguinei malo.

SATVRNVS aut raròaut nunquam ſanguini participat. Cùm frigidus ſit atque ſiccus Saturnus, ſanguis verò calidus & humidus. Plurimum illi in ſuis effe-

ctibus

ctibus ſanguis aduerſatur, rarò etiam, propter nimiam caliditatem & ſiccitatem, Iupiter, Venus & Mercurius illi familiares ſunt.

De Ioue participante cum ſanguineo.

IN PRIMIS Iupiter cùm dominiũ ſuſcipit, candidum reddit in corpore, & rubedine quadam faciem reſplendeſcere facit, oculos non omnino nigros, dentes candentes facit, & liberalem, mitem, pium, dilectum hominibus, cogitabundum, prælatum, nobilem, ſplendidum, ſpectatum, tacitum, tranquillum, venuſtum. Eſt tamen quo in loco poſitus ſit. Nam ſi in natiuitate Orientalis fuerit, vincit in eo humiditas. Sin verò occiduus, formoſiorem reddit & decorum nimis. Mars tametſi perrarò illi iungitur, iunctus tamen addit audaciam, non eam qua temerè abutuntur Martiales, ſed circunſpectam & prudentem, qua cum maxima tractabit, atque proſtituet poſteris ſuum nomen factis ſuis egregiis & celeberrimis, maximè in perſecutione malignantium & impiorum hominum. Ita ſi Venerem habeat ſecum, decorem decori, virtutem virtuti, venuſtatem venuſtati, prudentiam addit prudentiæ, quin & totum quod boni ab Ioue præſtitum eſt, polit, ornat, vænum exponit, vt magis ac magis placeat, denique vt nihil ſit rerum omnium quod illi non donatum videatur.

De Mercurio in radice natiuitatis ſanguineorum.

NON minus Mercurius alioqui indifferens, cum Ioue tamen doctum facit, facundum, diſertum, præconem, conſultorem, acri iudicio, ſtudioſum, diſciplinarum amatorem.

CONCLVSIO.

HAEC atque alia tametsi dicta fortasse prius sint in Astrologia naturali, non tamen eo modo, neque in eum finem. Est autem finis (vt diximus) huiusmodi, vt præscita alicuius complexione, ex hominis etiam gestibus ac moribus discamus, quem in horoscopo vel bono, vel malo loco planetam habeat, & ex agnitione planetæ, deinde omnes illius conditiones alias diuinari posimus. Non igitur medicorum hîc scripta damnamus, quæ circa complexiones scripserunt, sed hæc velut iam firmata præsupponimus, iacto fundamento superstruentes ædificium. Legant qui velint, qui non volunt, despiciant. Id enim anteà sciebamus, vt qui ædificium vellet construere publicum, ab omnibus opus illius incesseretur.

FINIS.

. S . S .

